

**НИС А.Д. – Нафтна индустрија
Србије
Нови Сад**

**Консолидовани финансијски извештаји
и извештај независног ревизора**

Нови Сад, 28. фебруар 2018. године

САДРЖАЈ:
ИЗВЕШТАЈ НЕЗАВИСНОГ РЕВИЗОРА

КОНСОЛИДОВАНИ ФИНАНСИЈСКИ ИЗВЕШТАЈИ ПРИПРЕМЉЕНИ У СКЛАДУ СА ЗАКОНОМ О
РАЧУНОВОДСТВУ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ

Консолидовани Биланс Стања	1
Консолидовани Биланс Успеха	4
Консолидовани Извештај о Осталом Резултату	6
Консолидовани Извештај о Токовима Готовине	7
Консолидовани Извештај о Променама на Капиталу	8
Напомене уз Консолидоване Финансијске Извештаје	
1. Опште информације	10
2. Преглед значајних рачуноводствених политика	10
3. Кључне рачуноводствене процене и просуђивања у примени рачуноводствених политика	24
4. Примена нових МСФИ	28
5. Нови рачуноводствени стандарди	28
6. Управљање финансијским ризиком	32
7. Информације о сегментима	39
8. Нематеријална имовина	43
9. Некретнине, постројења и опрема	45
10. Учешћа у капиталу придружених субјеката и заједничким подухватима	50
11. Остали дугорочни финансијски пласмани	50
12. Дугорочна потраживања	51
13. Одложена пореска средства и обавезе	51
14. Залихе	53
15. Потраживања по основу продаје	53
16. Друга потраживања	54
17. Краткорочни финансијски пласмани	54
18. Готовински еквиваленти и готовина	54
19. Активна временска разграничења	55
20. Ванбилансна актива и пасива	55
21. Капитал	56
22. Дугорочна резервисања	57
23. Дугорочне обавезе	59
24. Краткорочне финансијске обавезе	61
25. Обавезе из пословања	61
26. Остале краткорочне обавезе	61
27. Обавезе за остале порезе, доприносе и друге дажбине	61
28. Пасивна временска разграничења	61
29. Трошкови производних услуга	62
30. Нематеријални трошкови	62
31. Финансијски приходи	62
32. Финансијски расходи	63
33. Приходи од усклађивања вредности остале имовине која се исказује по фер вредности кроз биланс успеха	63
34. Остали приходи	63
35. Остали расходи	64
36. Порез на добит	64
37. Оперативни лизинг	65
38. Потенцијалне и преузете обавезе	65
39. Друштва Групе	66
40. Трансакције са повезаним правним лицима	66
Контакт информације	69

ИЗВЕШТАЈ НЕЗАВИСНОГ РЕВИЗОРА

Акционарима и Одбору директора Нафтне Индустије Србије а.д. Нови Сад

Извршили смо ревизију приложених консолидованих финансијских извештаја Нафтне Индустије Србије а.д. Нови Сад (у даљем тексту “Матично друштво”) и њених зависних друштава (у даљем тексту „Група“) који укључују консолидовани биланс стања са стањем на дан 31. децембра 2017. године и консолидовани биланс успеха, консолидовани извештај о осталом резултату, консолидовани извештај о променама на капиталу и консолидовани извештај о токовима готовине за годину завршену на тај дан, као и напомене које садрже преглед значајних рачуноводствених политика и друге напомене уз консолидоване финансијске извештаје.

Одговорност руководства за консолидоване финансијске извештаје

Руководство је одговорно за састављање и реално и објективно приказивање ових консолидованих финансијских извештаја у складу са Законом о рачуноводству и рачуноводственим прописима важећим у Републици Србији, као и за интерну контролу за коју руководство утврди да је неопходна за састављање консолидованих финансијских извештаја који не садрже материјално значајно погрешно приказивање настало било услед проневере или грешке.

Одговорност ревизора

Наша одговорност је да на основу извршене ревизије изразимо мишљење о приказаним консолидованим финансијским извештајима. Ревизију консолидованих финансијских извештаја извршили смо у складу са Законом о ревизији и прописима у области ревизије важећим у Републици Србији. Ови прописи захтевају да поступамо у складу са начелима професионалне етике и да планирамо и извршимо ревизију на начин који нам омогућава да стекнемо разумно уверење о томе да консолидовани финансијски извештаји не садрже материјално значајна погрешна приказивања.

Ревизија подразумева примену процедура у циљу прибављања ревизорског доказа о износима и обелодањивањима садржаним у консолидованим финансијским извештајима. Избор процедура зависи од ревизорског просуђивања, укључујући процену ризика од настанка материјално значајног погрешног приказивања у консолидованим финансијским извештајима, насталог било услед проневере или грешке. При процени ових ризика, ревизор узима у обзир интерне контроле релевантне за састављање и реално и објективно приказивање консолидованих финансијских извештаја Групе у циљу одабира адекватних ревизорских поступака у датим околностима, а не за потребе изражавања мишљења о делотворности интерних контрола Групе. Ревизија такође обухвата оцену адекватности примењених рачуноводствених политика и прихватљивости рачуноводствених процена које је извршило руководство, као и оцену опште презентације консолидованих финансијских извештаја.

Верујемо да су ревизијски докази које смо прибавили довољан и адекватан основ за изражавање мишљења.

Мишљење

Према нашем мишљењу, консолидовани финансијски извештаји у свим материјално значајним аспектима приказују реално и објективно финансијско стање Групе са стањем на дан 31. децембра 2017. године, резултате његовог пословања и токове готовине за годину завршену на тај дан, у складу са захтевима Закона о рачуноводству и рачуноводственим прописима важећим у Републици Србији.

Миљивоје Нешовић
Лиценцирани овлашћени ревизор

Београд, 28. фебруар 2018. године

PricewaterhouseCoopers d.o.o. Beograd

НИС Група

Консолидовани финансијски извештаји за годину која се завршила на дан

31. децембра 2017. године

(Сви износи су изражени у РСД 000, осим ако није другачије назначено)

КОНСОЛИДОВАНИ БИЛАНС СТАЊА

	АОП	Напомена	31. децембар 2017	31. децембар 2016
А. УПИСАНИ А НЕУПЛАЋЕНИ КАПИТАЛ	0001		-	-
Б. СТАЛНА ИМОВИНА (0003 + 0010 + 0019+ 0024 + 0034)	0002		278.528.255	276.234.033
I. НЕМАТЕРИЈАЛНА ИМОВИНА (0004+0005+0006+0007+0008+0009)	0003	8	22.261.148	21.845.039
1. Улагања у развој	0004		7.765.207	5.473.418
2. Концесије, патенти, лиценце, софтвер и остала права	0005		2.549.083	3.252.535
3. Гудвил	0006		1.743.490	1.844.850
4. Остала нематеријална имовина	0007		1.170.925	1.249.276
5. Нематеријална имовина у припреми	0008		9.032.443	10.024.960
6. Аванси за нематеријалну имовину	0009		-	-
II. НЕКРЕТНИНЕ, ПОСТРОЈЕЊА И ОПРЕМА (0011+0012+0013+0014+0015+0016+0017+0018)	0010	9	250.948.308	241.732.526
1. Земљиште	0011		16.849.316	17.283.666
2. Грађевински објекти	0012		134.940.466	126.587.960
3. Постројења и опрема	0013		69.551.913	70.472.014
4. Инвестиционе некретнине	0014		1.530.356	1.549.663
5. Остале некретнине, постројења и опрема	0015		86.623	86.696
6. Некретнине, постројења и опрема у припреми	0016		25.649.268	23.663.299
7. Улагања на туђим некретнинама, постројењима и опреми	0017		271.904	279.562
8. Аванси за некретнине, постројења и опрему	0018		2.068.462	1.809.666
III. БИОЛОШКА СРЕДСТВА (0020+0021+0022+0023)	0019		-	-
1. Шуме и вишегодишњи засади	0020		-	-
2. Основно стадо	0021		-	-
3. Биолошка средства у припреми	0022		-	-
4. Аванси за биолошка средства	0023		-	-
IV. ДУГОРОЧНИ ФИНАНСИЈСКИ ПЛАСМАНИ (0025+0026+0027+0028+0029+0030+0031+0032+0033)	0024		5.310.386	3.356.590
1. Учешћа у капиталу зависних правних лица	0025		-	-
2. Учешћа у капиталу придружених субјеката и заједничким подухватима	0026	10	2.047.021	2.047.021
3. Учешћа у капиталу осталих правних лица и друге хартије од вредности расположиве за продају	0027		119.919	148.665
4. Дугорочни пласмани матичним и зависним правним лицима	0028		-	-
5. Дугорочни пласмани осталим повезаним правним лицима	0029		-	-
6. Дугорочни пласмани у земљи	0030		-	-
7. Дугорочни пласмани у иностранству	0031		-	-
8. Хартије од вредности које се држе до доспећа	0032		-	-
9. Остали дугорочни финансијски пласмани	0033	11	3.143.446	1.160.904
V. ДУГОРОЧНА ПОТРАЖИВАЊА (0035+0036+0037+0038+0039+0040+0041)	0034	12	8.413	9.299.878
1. Потраживања од матичног и зависних правних лица	0035		-	-
2. Потраживања од осталих повезаних лица	0036		-	-
3. Потраживања по основу продаје на робни кредит	0037		-	-
4. Потраживања за продају по уговорима о финансијском лизингу	0038		8.413	7.872
5. Потраживања по основу јемства	0039		-	-
6. Спорна и сумњива потраживања	0040		-	-
7. Остала дугорочна потраживања	0041		-	9.292.006
В. ОДЛОЖЕНА ПОРЕСКА СРЕДСТВА	0042	13	2.197.910	3.771.354

(наставља се)

НИС Група

Консолидовани финансијски извештаји за годину која се завршила на дан 31. децембра 2017. године

(Сви износи су изражени у РСД 000, осим ако није другачије назначено)

КОНСОЛИДОВАНИ БИЛАНС СТАЊА (наставак)

	АОП	Напомена	31. децембар 2017	31. децембар 2016
Г. ОБРТНА ИМОВИНА				
(0044+0051+0059+0060+0061+0062+0068+0069+0070)	0043		106.828.207	94.311.133
I. ЗАЛИХЕ (0045+0046+0047+0048+0049+0050)	0044	14	37.322.937	27.011.407
1. Материјал, резервни делови, алат и ситан инвентар	0045		22.868.451	15.303.086
2. Недовршена производња и недовршене услуге	0046		3.961.298	3.119.239
3. Готови производи	0047		8.084.524	6.014.045
4. Роба	0048		2.002.670	2.399.695
5. Стална средства намењена продаји	0049		163	-
6. Плаћени аванси за робу и услуге	0050		405.831	175.342
II. ПОТРАЖИВАЊА ПО ОСНОВУ ПРОДАЈЕ				
(0052+0053+0054+0055+0056+0057+0058)	0051	15	27.914.176	36.717.678
1. Купци у земљи - матична и зависна правна лица	0052		-	-
2. Купци у иностранству - матична и зависна правна лица	0053		-	-
3. Купци у земљи - остала повезана правна лица	0054		1.447.646	675.178
4. Купци у иностранству - остала повезана правна лица	0055		1.024.133	1.047.541
5. Купци у земљи	0056		24.013.778	34.046.147
6. Купци у иностранству	0057		1.428.619	948.812
7. Остала потраживања по основу продаје	0058		-	-
III. ПОТРАЖИВАЊА ИЗ СПЕЦИФИЧНИХ ПОСЛОВА	0059		529.292	677.079
IV. ДРУГА ПОТРАЖИВАЊА	0060	16	1.190.740	2.500.557
V. ФИНАНСИЈСКА СРЕДСТВА КОЈА СЕ ВРЕДНУЈУ ПО ФЕР ВРЕДНОСТИ КРОЗ БИЛАНС УСПЕХА	0061		-	-
VI. КРАТКОРОЧНИ ФИНАНСИЈСКИ ПЛАСМАНИ				
(0063+0064+0065+0066+0067)	0062	17	7.742.504	306.828
1. Краткорочни кредити и пласмани - матична и зависна правна лица	0063		-	-
2. Краткорочни кредити и пласмани - остала повезана правна лица	0064		-	-
3. Краткорочни кредити и зајмови у земљи	0065		72.681	-
4. Краткорочни кредити и зајмови у иностранству	0066		-	-
5. Остали краткорочни финансијски пласмани	0067		7.669.823	306.828
VII. ГОТОВИНСКИ ЕКВИВАЛЕНТИ И ГОТОВИНА	0068	18	27.075.370	22.899.342
VIII. ПОРЕЗ НА ДОДАТУ ВРЕДНОСТ	0069		286.562	274.292
IX. АКТИВНА ВРЕМЕНСКА РАЗГРАНИЧЕЊА	0070	19	4.766.626	3.923.950
Д. УКУПНА АКТИВА = ПОСЛОВНА ИМОВИНА				
(0001+0002+0042+0043)	0071		387.554.372	374.316.520
Ђ. ВАНБИЛАНСНА АКТИВА	0072	20	108.361.401	118.058.312
А. КАПИТАЛ				
(0402+0411-0412+0413+0414+0415-0416+0417+0420-0421)	0401		225.051.510	201.480.512
I. ОСНОВНИ КАПИТАЛ (0403+0404+0405+0406+0407+0408+0409+0410)	0402	21	81.548.930	81.548.930
1. Акцијски капитал	0403	21.1.	81.548.930	81.548.930
2. Удели друштва са ограниченом одговорношћу	0404		-	-
3. Улози	0405		-	-
4. Државни капитал	0406		-	-
5. Друштвени капитал	0407		-	-
6. Задружни удели	0408		-	-
7. Емисиона премија	0409		-	-
8. Остали основни капитал	0410		-	-
II. УПИСАНИ А НЕУПЛАЋЕНИ КАПИТАЛ	0411		-	-
III. ОТКУПЉЕНЕ СОПСТВЕНЕ АКЦИЈЕ	0412		-	-
IV. РЕЗЕРВЕ	0413		-	-
V. РЕВАЛОРИЗАЦИОНЕ РЕЗЕРВЕ ПО ОСНОВУ РЕВАЛОРИЗАЦИЈЕ НЕМАТЕРИЈАЛНЕ ИМОВИНЕ, НЕКРЕТНИНА, ПОСТРОЈЕЊА И ОПРЕМЕ	0414		81.796	80.607
VI. НЕРЕАЛИЗОВАНИ ДОБИЦИ ПО ОСНОВУ ХАРТИЈА ОД ВРЕДНОСТИ И ДРУГИХ КОМПОНЕНТИ ОСТАЛОГ СВЕОБУХВАТНОГ РЕЗУЛТАТА	0415		212.811	183.035
VII. НЕРЕАЛИЗОВАНИ ГУБИЦИ ПО ОСНОВУ ХАРТИЈА ОД ВРЕДНОСТИ И ДРУГИХ КОМПОНЕНТИ ОСТАЛОГ СВЕОБУХВАТНОГ РЕЗУЛТАТА	0416		64.013	662.464
VIII. НЕРАСПОРЕЂЕНИ ДОБИТАК (0418+0419)	0417		143.271.986	120.330.404
1. Нераспоређени добитак ранијих година	0418		116.309.335	105.316.978
2. Нераспоређени добитак текуће године	0419		26.962.651	15.013.426
IX. УЧЕШЋЕ БЕЗ ПРАВА КОНТРОЛЕ	0420		-	-
X. ГУБИТАК (0422+0423)	0421		-	-
1. Губитак ранијих година	0422		-	-
2. Губитак текуће године	0423		-	-

(наставља се)

НИС Група

Консолидовани финансијски извештаји за годину која се завршила на дан 31. децембра 2017. године

(Сви износи су изражени у РСД 000, осим ако није другачије назначено)

КОНСОЛИДОВАНИ БИЛАНС СТАЊА (наставак)

	АОП Напомена	31. децембар 2017	31. децембар 2016
Б. ДУГОРОЧНА РЕЗЕРВИСАЊА И ОБАВЕЗЕ (0425+0432)	0424	100.262.181	103.914.491
И. ДУГОРОЧНА РЕЗЕРВИСАЊА (0426+0427+0428+0429+0430+0431)	0425 22	9.766.303	9.617.973
1. Резервисања за трошкове у гарантном року	0426	-	-
2. Резервисања за трошкове обнављања природних богатстава	0427	8.904.782	7.801.828
3. Резервисања за трошкове реструктурирања	0428	-	-
4. Резервисања за накнаде и друге бенефиције запослених	0429	499.221	1.370.285
5. Резервисања за трошкове судских спорова	0430	362.300	445.860
6. Остала дугорочна резервисања	0431	-	-
ИИ. ДУГОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ (0433+0434+0435+0436+0437+0438+0439+0440)	0432 23	90.495.878	94.296.518
1. Обавезе које се могу конвертовати у капитал	0433	-	-
2. Обавезе према матичним и зависним правним лицима	0434	24.796.612	31.585.938
3. Обавезе према осталим повезаним правним лицима	0435	-	-
4. Обавезе према емитованим хартијама од вредности у периоду дужем од годину дана	0436	-	-
5. Дугорочни кредити и зајмови у земљи	0437	43.049.008	23.842.201
6. Дугорочни кредити и зајмови у иностранству	0438	22.210.666	38.504.763
7. Обавезе по основу финансијског лизинга	0439	380.137	316.790
8. Остале дугорочне обавезе	0440	59.455	46.826
В. ОДЛОЖЕНЕ ПОРЕСКЕ ОБАВЕЗЕ	0441 13	-	-
Г. КРАТКОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ (0443+0450+0451+0459+0460+0461+0462)	0442	62.240.681	68.921.517
И. КРАТКОРОЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ОБАВЕЗЕ (0444+0445+0446+0447+0448+0449)	0443 24	6.099.584	21.732.658
1. Краткорочни кредити од матичних и зависних правних лица	0444	-	-
2. Краткорочни кредити од осталих повезаних правних лица	0445	-	-
3. Краткорочни кредити и зајмови у земљи	0446	-	10.468.337
4. Краткорочни кредити и зајмови у иностранству	0447	-	1.721.608
5. Обавезе по основу сталних средстава и средстава обустављеног пословања намењених продаји	0448	-	-
6. Остале краткорочне финансијске обавезе	0449	6.099.584	9.542.713
ИИ. ПРИМЉЕНИ АВАНСИ, ДЕПОЗИТИ И КАУЦИЈЕ	0450	1.439.243	1.325.012
ИИИ. ОБАВЕЗЕ ИЗ ПОСЛОВАЊА (0452+0453+0454+0455+0456+0458)	0451 25	30.100.904	24.465.282
1. Добављачи - матична и зависна правна лица у земљи	0452	-	-
2. Добављачи - матична и зависна правна лица у иностранству	0453	11.727.340	5.818.200
3. Добављачи - остала повезана правна лица у земљи	0454	1.252.736	675.393
4. Добављачи - остала повезана правна лица у иностранству	0455	1.047.572	1.079.842
5. Добављачи у земљи	0456	9.506.890	7.511.772
6. Добављачи у иностранству	0457	6.561.904	9.367.285
7. Остале обавезе из пословања	0458	4.462	12.790
ИИИИ. ОСТАЛЕ КРАТКОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ	0459 26	9.397.192	8.599.455
ИИИИИ. ОБАВЕЗЕ ПО ОСНОВУ ПОРЕЗА НА ДОДАТУ ВРЕДНОСТ	0460	1.853.794	1.538.157
ИИИИИИ. ОБАВЕЗЕ ЗА ОСТАЛЕ ПОРЕЗЕ, ДОПРИНОСЕ И ДРУГЕ ДАЖБИНЕ	0461 27	9.187.515	7.479.910
ИИИИИИИ. ПАСИВНА ВРЕМЕНСКА РАЗГРАНИЧЕЊА	0462 28	4.162.449	3.781.043
Д. ГУБИТАК ИЗНАД ВИСИНЕ КАПИТАЛА (0412+0416+0421-0420-0417-0415-0414-0413-0411-0402)>=0=(0441+0424+0442-0071)>=0	0463	-	-
Ђ. УКУПНА ПАСИВА (0424+0442+0441+0401-0463)>=0	0464	387.554.372	374.316.520
Е. ВАНБИЛАНСНА ПАСИВА	0465 20	108.361.401	118.058.312

У Новом Саду

дана 28. фебруара 2018. године

Лице одговорно за састављање
консолидованих финансијских
извештаја

М.П.

Законски заступник

НИС Група

Консолидовани финансијски извештаји за годину која се завршила на дан 31. децембра 2017. године

(Сви износи су изражени у РСД 000, осим ако није другачије назначено)

КОНСОЛИДОВАНИ БИЛАНС УСПЕХА

	АОП	Напомена	Година која се завршила 31. децембра	
			2017	2016
ПРИХОДИ И РАСХОДИ ИЗ РЕДОВНОГ ПОСЛОВАЊА				
А. ПОСЛОВНИ ПРИХОДИ				
(1002+1009+1016+1017)	1001	7	234.711.482	192.104.367
I. ПРИХОДИ ОД ПРОДАЈЕ РОБЕ (1003+1004+1005+1006+1007+1008)	1002		40.672.602	34.033.041
1. Приходи од продаје робе матичним и зависним правним лицима на домаћем тржишту	1003		-	-
2. Приходи од продаје робе матичним и зависним правним лицима на иностраном тржишту	1004		-	-
3. Приходи од продаје робе осталим повезаним правним лицима на домаћем тржишту	1005		155	577
4. Приходи од продаје робе осталим повезаним правним лицима на иностраном тржишту	1006		10.015.978	8.376.140
5. Приходи од продаје робе на домаћем тржишту	1007		6.276.844	8.452.437
6. Приходи од продаје робе на иностраном тржишту	1008		24.379.625	17.203.887
II. ПРИХОДИ ОД ПРОДАЈЕ ПРОИЗВОДА И УСЛУГА (1010+1011+1012+1013+1014+1015)	1009		193.578.793	157.615.308
1. Приходи од продаје производа и услуга матичним и зависним правним лицима на домаћем тржишту	1010		-	-
2. Приходи од продаје производа и услуга матичним и зависним правним лицима на иностраном тржишту	1011		-	-
3. Приходи од продаје производа и услуга осталим повезаним правним лицима на домаћем тржишту	1012		21.952.815	13.809.239
4. Приходи од продаје производа и услуга осталим повезаним правним лицима на иностраном тржишту	1013		592.358	839.061
5. Приходи од продаје производа и услуга на домаћем тржишту	1014		138.075.307	118.885.115
6. Приходи од продаје готових производа и услуга на иностраном тржишту	1015		32.958.313	24.081.893
III. ПРИХОДИ ОД ПРЕМИЈА, СУБВЕНЦИЈА, ДОТАЦИЈА, ДОНАЦИЈА И СЛ.	1016		26.380	4.239
IV. ДРУГИ ПОСЛОВНИ ПРИХОДИ	1017		433.707	451.779
РАСХОДИ ИЗ РЕДОВНОГ ПОСЛОВАЊА				
Б. ПОСЛОВНИ РАСХОДИ				
(1019-1020-1021+1022+1023+1024+1025+1026+1027+1028+1029)>=0	1018		204.524.657	175.066.413
I. НАБАВНА ВРЕДНОСТ ПРОДАТЕ РОБЕ	1019		28.700.433	25.284.968
II. ПРИХОДИ ОД АКТИВИРАЊА УЧИНАКА И РОБЕ	1020		10.697.349	11.184.068
III. ПОВЕЋАЊЕ ВРЕДНОСТИ ЗАЛИХА НЕДОВРШЕНИХ И ГОТОВИХ ПРОИЗВОДА И НЕДОВРШЕНИХ УСЛУГА	1021		3.213.109	-
IV. СМАЊЕЊЕ ВРЕДНОСТИ ЗАЛИХА НЕДОВРШЕНИХ И ГОТОВИХ ПРОИЗВОДА И НЕДОВРШЕНИХ УСЛУГА	1022		-	812.321
V. ТРОШКОВИ МАТЕРИЈАЛА	1023		121.840.139	91.195.090
VI. ТРОШКОВИ ГОРИВА И ЕНЕРГИЈЕ	1024		4.035.172	4.966.247
VII. ТРОШКОВИ ЗАРАДА, НАКНАДА ЗАРАДА И ОСТАЛИ ЛИЧНИ РАСХОДИ	1025		18.761.914	18.301.051
VIII. ТРОШКОВИ ПРОИЗВОДНИХ УСЛУГА	1026	29	13.918.103	15.791.400
IX. ТРОШКОВИ АМОРТИЗАЦИЈЕ	1027	8,9	16.427.278	15.889.177
X. ТРОШКОВИ ДУГОРОЧНИХ РЕЗЕРВИСАЊА	1028		864.620	727.608
XI. НЕМАТЕРИЈАЛНИ ТРОШКОВИ	1029	30	13.887.456	13.282.619
В. ПОСЛОВНИ ДОБИТАК (1001-1018)>=0	1030		30.186.825	17.037.954
Г. ПОСЛОВНИ ГУБИТАК (1018-1001)>=0	1031		-	-

(наставља се)

НИС Група
Консолидовани финансијски извештаји за годину која се завршила на дан 31. децембра 2017. године
(Сви износи су изражени у РСД 000, осим ако није другачије назначено)
КОНСОЛИДОВАНИ БИЛАНС УСПЕХА (наставак)

	АОП	Напомена	Година која се завршила 31. децембра	
			2017	2016
Д. ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ (1033+1038+1039)	1032	31	12.955.289	3.281.762
I. ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ ОД ПОВЕЗАНИХ ЛИЦА И ОСТАЛИ ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ (1034+1035+1036+1037)	1033		2.863.316	883.490
1. Финансијски приходи од матичних и зависних правних лица	1034		2.657.706	859.641
2. Финансијски приходи од осталих повезаних правних лица	1035		43.951	20.291
3. Приходи од учешћа у добитку зависних правних лица и заједничких аранжмана	1036		-	-
4. Остали финансијски приходи	1037		161.659	3.558
II. ПРИХОДИ ОД КАМАТА (ОД ТРЕЋИХ ЛИЦА)	1038		1.105.589	1.040.015
III. ПОЗИТИВНЕ КУРСНЕ РАЗЛИКЕ И ПОЗИТИВНИ ЕФЕКТИ ВАЛУТНЕ КЛАУЗУЛЕ (ПРЕМА ТРЕЋИМ ЛИЦИМА)	1039		8.986.384	1.358.257
Ђ. ФИНАНСИЈСКИ РАСХОДИ (1041+1046+1047)	1040	32	8.121.812	9.090.676
I. ФИНАНСИЈСКИ РАСХОДИ ИЗ ОДНОСА СА ПОВЕЗАНИМ ПРАВНИМ ЛИЦИМА И ОСТАЛИ ФИНАНСИЈСКИ РАСХОДИ (1042+1043+1044+1045)	1041		3.297.002	2.098.554
1. Финансијски расходи из односа са матичним и зависним правним лицима	1042		3.220.819	2.064.063
2. Финансијски расходи из односа са осталим повезаним правним лицима	1043		48.590	24.673
3. Расходи од учешћа у губитку зависних правних лица и заједничких улагања	1044		-	-
4. Остали финансијски расходи	1045		27.593	9.818
II. РАСХОДИ КАМАТА (ПРЕМА ТРЕЋИМ ЛИЦИМА)	1046		2.553.231	3.093.080
III. НЕГАТИВНЕ КУРСНЕ РАЗЛИКЕ И НЕГАТИВНИ ЕФЕКТИ ВАЛУТНЕ КЛАУЗУЛЕ (ПРЕМА ТРЕЋИМ ЛИЦИМА)	1047		2.271.579	3.899.042
Е. ДОБИТАК ИЗ ФИНАНСИРАЊА (1032-1040)	1048		4.833.477	-
Ж. ГУБИТАК ИЗ ФИНАНСИРАЊА (1040-1032)	1049		-	5.808.914
З. ПРИХОДИ ОД УСКЛАЂИВАЊА ВРЕДНОСТИ ОСТАЛЕ ИМОВИНЕ КОЈА СЕ ИСКАЗУЈЕ ПО ФЕР ВРЕДНОСТИ КРОЗ БИЛАНС УСПЕХА	1050	33	309.387	6.524.108
И. РАСХОДИ ОД УСКЛАЂИВАЊА ВРЕДНОСТИ ОСТАЛЕ ИМОВИНЕ КОЈА СЕ ИСКАЗУЈЕ ПО ФЕР ВРЕДНОСТИ КРОЗ БИЛАНС УСПЕХА	1051		586.650	283.173
Ј. ОСТАЛИ ПРИХОДИ	1052	34	1.213.935	1.997.398
К. ОСТАЛИ РАСХОДИ	1053	35	1.737.858	1.825.734
Л. ДОБИТАК ИЗ РЕДОВНОГ ПОСЛОВАЊА ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА (1030-1031+1048-1049+1050-1051+1052-1053)	1054		34.219.116	17.641.639
Љ. ГУБИТАК ИЗ РЕДОВНОГ ПОСЛОВАЊА ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА (1031-1030+1049-1048+1051-1050+1053-1052)	1055		-	-
М. НЕТО ДОБИТАК ПОСЛОВАЊА КОЈИ СЕ ОБУСТАВЉА, ЕФЕКТИ ПРОМЕНА РАЧУНОВОДСТВЕНЕ ПОЛИТИКЕ И ИСПРАВКА ГРЕШАКА ИЗ РАНИЈИХ ПЕРИОДА	1056		-	-
Н. НЕТО ГУБИТАК ПОСЛОВАЊА КОЈИ СЕ ОБУСТАВЉА, ЕФЕКТИ ПРОМЕНА РАЧУНОВОДСТВЕНЕ ПОЛИТИКЕ И ИСПРАВКА ГРЕШАКА ИЗ РАНИЈИХ ПЕРИОДА	1057		-	-
Њ. ДОБИТАК ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА (1054-1055+1056-1057)	1058		34.219.116	17.641.639
О. ГУБИТАК ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА (1055-1054+1057-1056)	1059		-	-
П. ПОРЕЗ НА ДОБИТАК				
I. ПОРЕСКИ РАСХОД ПЕРИОДА	1060	36	5.640.826	2.132.078
II. ОДЛОЖЕНИ ПОРЕСКИ РАСХОДИ ПЕРИОДА	1061	36	2.073.470	1.153.890
III. ОДЛОЖЕНИ ПОРЕСКИ ПРИХОДИ ПЕРИОДА	1062	36	457.831	657.755
Р. ИСПЛАЋЕНА ЛИЧНА ПРИМАЊА ПОСЛОДАВЦА	1063		-	-
С. НЕТО ДОБИТАК (1058-1059-1060-1061+1062)	1064		26.962.651	15.013.426
Т. НЕТО ГУБИТАК (1059-1058+1060+1061-1062)	1065		-	-
I. НЕТО ДОБИТАК КОЈИ ПРИПАДА МАЊИНСКИМ УЛАГАЧИМА	1066		-	-
II. НЕТО ДОБИТАК КОЈИ ПРИПАДА ВЕЋИНСКОМ ВЛАСНИКУ	1067		26.991.074	15.037.973
III. НЕТО ГУБИТАК КОЈИ ПРИПАДА МАЊИНСКИМ УЛАГАЧИМА	1068		28.423	24.547
IV. НЕТО ГУБИТАК КОЈИ ПРИПАДА ВЕЋИНСКОМ ВЛАСНИКУ	1069		-	-
V. ЗАРАДА ПО АКЦИЈИ				
1. Основна зарада по акцији	1070		0,166	0,092
2. Умањена (разводњена) зарада по акцији	1071		-	-

НИС Група

Консолидовани финансијски извештаји за годину која се завршила на дан 31. децембра 2017. године

(Сви износи су изражени у РСД 000, осим ако није другачије назначено)

КОНСОЛИДОВАНИ ИЗВЕШТАЈ О ОСТАЛОМ РЕЗУЛТАТУ

	АОП Напомена	Година која се завршила	
		31. децембра 2017	2016
А. НЕТО РЕЗУЛТАТ ИЗ ПОСЛОВАЊА			
I. НЕТО ДОБИТАК (АОП 1064)	2001	26.962.651	15.013.426
II. НЕТО ГУБИТАК (АОП 1065)	2002	-	-
Б. ОСТАЛИ СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК ИЛИ ГУБИТАК			
<i>а) Ставке које неће бити рекласификоване у Билансу успеха у будућим периодима</i>			
1. Промене ревалоризације нематеријалне имовине, некретнина, постројења и опреме			
а) повећање ревалоризационих резерви	2003	1.189	80.607
б) смањење ревалоризационих резерви	2004	-	-
2. Актуарски добици или губици по основу планова дефинисаних примања			
а) добици	2005	12.180	21.546
б) губици	2006	-	-
3. Добици или губици по основу улагања у власничке инструменте капитала			
а) добици	2007	-	-
б) губици	2008	-	-
4. Добици или губици по основу удела у осталом свеобухватном добитку или губитку придружених друштава			
а) добици	2009	-	-
б) губици	2010	-	-
<i>б) Ставке које накнадно могу бити рекласификоване у Билансу успеха у будућим периодима</i>			
1. Добици или губици по основу прерачуна финансијских извештаја иностраног пословања			
а) добици	2011	613.542	-
б) губици	2012	-	133.833
2. Добици или губици од инструмената заштите нето улагања у инострано пословање			
а) добици	2013	-	-
б) губици	2014	-	-
3. Добици или губици по основу инструмената заштите ризика (хеџинга) новчаног тока			
а) добици	2015	-	-
б) губици	2016	-	-
4. Добици или губици по основу хартија од вредности расположивих за продају			
а) добици	2017	2.505	13.047
б) губици	2018	-	-
I. ОСТАЛИ БРУТО СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК (2003+2005+2007+2009+2011+2013+2015+2017)-(2004+2006+2008+2010+2012+2014+2016+2018)>=0	2019	629.416	-
II. ОСТАЛИ БРУТО СВЕОБУХВАТНИ ГУБИТАК (2004+2006+2008+2010+2012+2014+2016+2018)-(2003+2005+2007+2009+2009+2011+2013+2015+2017)>=0	2020	-	18.633
III. ПОРЕЗ НА ОСТАЛИ СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК ИЛИ ГУБИТАК ПЕРИОДА	2021	-	-
IV. НЕТО ОСТАЛИ СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК (2019-2020-2021)>=0	2022	629.416	-
V. НЕТО ОСТАЛИ СВЕОБУХВАТНИ ГУБИТАК (2020-2019+2021)>=0	2023	-	18.633
В. УКУПАН НЕТО СВЕОБУХВАТНИ РЕЗУЛТАТ ПЕРИОДА			
I. УКУПАН НЕТО СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК (2001-2002+2022-2023)>=0	2024	27.592.067	14.994.793
II. УКУПАН НЕТО СВЕОБУХВАТНИ ГУБИТАК (2002-2001+2023-2022)>=0	2025	-	-
Г. УКУПАН НЕТО СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК ИЛИ ГУБИТАК (2027+2028)=АОП 2024>=0 или АОП 2025>0			
1. Приписан већинским власницима капитала	2027	27.592.067	14.994.793
2. Приписан власницима који немају контролу	2028	-	-

НИС Група

Консолидовани финансијски извештаји за годину која се завршила на дан 31. децембра 2017. године

(Сви износи су изражени у РСД 000, осим ако није другачије назначено)

КОНСОЛИДОВАНИ ИЗВЕШТАЈ О ТОКОВИМА ГОТОВИНЕ

	АОП Напомена	Година која се завршила	
		31. децембра 2017	2016
A. ТОКОВИ ГОТОВИНЕ ИЗ ПОСЛОВНИХ АКТИВНОСТИ			
I. Приливи готовине из пословних активности (1 до 3)	3001	440.902.299	382.762.574
1. Продаја и примљени аванси	3002	439.897.897	382.057.884
2. Примљене камате из пословних активности	3003	570.695	252.911
3. Остали приливи из редовног пословања	3004	433.707	451.779
II. Одливи готовине из пословних активности (1 до 5)	3005	381.865.440	341.585.783
1. Исплате добављачима и дати аванси	3006	179.712.687	147.657.733
2. Зараде, накнаде зарада и остали лични расходи	3007	18.675.293	18.128.411
3. Плаћене камате	3008	2.844.781	3.074.876
4. Порез на добитак	3009	3.378.983	660.175
5. Плаћања по основу осталих јавних прихода	3010	177.253.696	172.064.588
III. Нето прилив готовине из пословних активности (I - II)	3011	59.036.859	41.176.791
IV. Нето одлив готовине из пословних активности (II - I)	3012	-	-
Б. ТОКОВИ ГОТОВИНЕ ИЗ АКТИВНОСТИ ИНВЕСТИРАЊА			
I. Приливи готовине из активности инвестирања (1 до 5)	3013	2.516.845	1.008.030
1. Продаја акција и удела (нето приливи)	3014	-	-
2. Продаја нематеријалне имовине, некретнина, постројења, опреме и биолошких средстава	3015	291.282	832.619
3. Остали финансијски пласмани (нето приливи)	3016	2.225.407	175.346
4. Примљене камате из активности инвестирања	3017	-	-
5. Примљене дивиденде	3018	156	65
II. Одливи готовине из активности инвестирања (1 до 3)	3019	41.697.700	29.806.063
1. Куповина акција и удела (нето одливи)	3020	-	-
2. Куповина нематеријалне имовине, некретнина, постројења, опреме и биолошких средстава	3021	30.066.617	28.880.458
3. Остали финансијски пласмани (нето одливи)	3022	11.631.083	925.605
III. Нето прилив готовине из активности инвестирања (I - II)	3023	-	-
IV. Нето одлив готовине из активности инвестирања (II - I)	3024	39.180.855	28.798.033
В. ТОКОВИ ГОТОВИНЕ ИЗ АКТИВНОСТИ ФИНАНСИРАЊА			
I. Приливи готовине из активности финансирања (1 до 5)	3025	36.955.269	24.059.274
1. Увећање основног капитала	3026	-	-
2. Дугорочни кредити (нето приливи)	3027	36.955.269	8.904.810
3. Краткорочни кредити (нето приливи)	3028	-	15.154.464
4. Остале дугорочне обавезе	3029	-	-
5. Остале краткорочне обавезе	3030	-	-
II. Одливи готовине из активности финансирања (1 до 6)	3031	52.165.268	32.693.214
1. Откуп сопствених акција и удела	3032	-	-
2. Дугорочни кредити (нето одливи)	3033	35.994.428	22.064.579
3. Краткорочни кредити (нето одливи)	3034	12.032.433	6.602.674
4. Остале обавезе (нето одливи)	3035	-	-
5. Финансијски лизинг	3036	117.338	-
6. Исплаћене дивиденде	3037	4.021.069	4.025.961
III. Нето прилив готовине из активности финансирања (I - II)	3038	-	-
IV. Нето одлив готовине из активности финансирања (II - I)	3039	15.209.999	8.633.940
Г. СВЕГА ПРИЛИВИ ГОТОВИНЕ (3001+3013+3025)	3040	480.374.413	407.829.878
Д. СВЕГА ОДЛИВИ ГОТОВИНЕ (3005+3019+3031)	3041	475.728.408	404.085.060
Ђ. НЕТО ПРИЛИВИ ГОТОВИНЕ (3040-3041)	3042	4.646.005	3.744.818
Е. НЕТО ОДЛИВИ ГОТОВИНЕ (3041-3040)	3043	-	-
Ж. ГОТОВИНА НА ПОЧЕТКУ ОБРАЧУНСКОГ ПЕРИОДА	3044	22.899.342	19.271.435
З. ПОЗИТИВНЕ КУРСНЕ РАЗЛИКЕ ПО ОСНОВУ ПРЕРАЧУНА ГОТОВИНЕ	3045	469.641	280.901
И. НЕГАТИВНЕ КУРСНЕ РАЗЛИКЕ ПО ОСНОВУ ПРЕРАЧУНА ГОТОВИНЕ	3046	939.618	397.812
Ј. ГОТОВИНА НА КРАЈУ ОБРАЧУНСКОГ ПЕРИОДА (3042-3043+3044+3045-3046)	3047	27.075.370	22.899.342

НИС Група

Консолидовани финансијски извештаји за годину која се завршила на дан 31. децембра 2017. године

(Сви износи су изражени у РСД 000, осим ако није другачије назначено)

КОНСОЛИДОВАНИ ИЗВЕШТАЈ О ПРОМЕНАМА НА КАПИТАЛУ

	Компоненте капитала					Компоненте осталог резултата		
	АОП	Основни капитал	АОП	Губитак	АОП	Нераспоређен и добитак	АОП	Ревалоризационе резерве
Почетно стање на дан 01.01.2016.године								
а) дуговни салдо рачуна	4001	-	4055	-	4091	-	4109	-
б) потражни салдо рачуна	4002	81.548.930	4056	-	4092	109.342.939	4110	-
Исправка материјално значајних грешака и промена рачуноводствене политике								
а) исправке на дуговој страни рачуна	4003	-	4057	-	4093	-	4111	-
б) исправке на потражној страни рачуна	4004	-	4058	-	4094	-	4112	-
Кориговано почетно стање на дан 01.01.2016.								
а) кориговани дуговни салдо рачуна (1а+2а-2б)>=0	4005	-	4059	-	4095	-	4113	-
б) кориговни потражни салдо рачуна (1б-2а+2б)>=0	4006	81.548.930	4060	-	4096	109.342.939	4114	-
Промене у претходној 2016. години								
а) промет на дуговој страни рачуна	4007	-	4061	-	4097	4.025.961	4115	-
б) промет на потражној страни рачуна	4008	-	4062	-	4098	15.013.426	4116	80.607
Стање на крају претходне године 31.12.2016.								
а) дуговни салдо рачуна (3а+4а-4б)>=0	4009	-	4063	-	4099	-	4117	-
б) потражни салдо рачуна (3б-4а+4б)>=0	4010	81.548.930	4064	-	4100	120.330.404	4118	80.607
Исправка материјално значајних грешака и промена рачуноводствене политике								
а) исправке на дуговој страни рачуна	4011	-	4065	-	4101	-	4119	-
б) исправке на потражној страни рачуна	4012	-	4066	-	4102	-	4120	-
Кориговано почетно стање текуће године на дан 01.01.2017. године								
а) кориговани дуговни салдо рачуна (5а+6а-6б)>=0	4013	-	4067	-	4103	-	4121	-
б) кориговни потражни салдо рачуна (5б-6а+6б)>=0	4014	81.548.930	4068	-	4104	120.330.404	4122	80.607
Промене у текућој 2017. години								
а) промет на дуговој страни рачуна	4015	-	4069	-	4105	4.021.069	4123	-
б) промет на потражној страни рачуна	4016	-	4070	-	4106	26.962.651	4124	1.189
Стање на крају текуће године 31.12.2017.								
а) дуговни салдо рачуна (7а+8а-8б)>=0	4017	-	4071	-	4107	-	4125	-
б) потражни салдо рачуна (7б-8а+8б)>=0	4018	81.548.930	4072	-	4108	143.271.986	4126	81.796

(наставља се)

НИС Група

Консолидовани финансијски извештаји за годину која се завршила на дан 31. децембра 2017. године

(Сви износи су изражени у РСД 000, осим ако није другачије назначено)

КОНСОЛИДОВАНИ ИЗВЕШТАЈ О ПРОМЕНАМА НА КАПИТАЛУ (наставак)

	Компоненте осталог резултата						УКУПАН КАПИТАЛ
	АОП	Актуарски добити или губити	АОП	Добити или губити по основу иностраног пословања и прерачуна финансијских извештаја	АОП	Губити или добити по основу ХоВ расположивих за продају	
Почетно стање на дан 01.01.2016.године							
а) дуговни салдо рачуна	4127	-	4181	462.113	4217	79.565	
б) потражни салдо рачуна	4128	161.489	4182	-	4218	-	190.511.680
Исправка материјално значајних грешака и промена рачуноводствене политике							
а) исправка на дуговној страни рачуна	4129	-	4183	-	4219	-	
б) исправке на потражној страни рачуна	4130	-	4184	-	4220	-	4236
Кориговано почетно стање на дан 01.01.2016.							
а) кориговани дуговни салдо рачуна (1а+2а-2б)>=0	4131	-	4185	462.113	4221	79.565	
б) кориговни потражни салдо рачуна (1б-2а+2б)>=0	4132	161.489	4186	-	4222	-	190.511.680
Промене у претходној 2016. години							
а) промет на дуговној страни рачуна	4133	-	4187	133.833	4223	-	
б) промет на потражној страни рачуна	4134	21.546	4188	-	4224	13.047	4238
Стање на крају претходне године 31.12.2016.							
а) дуговни салдо рачуна (3а+4а-4б)>=0	4135	-	4189	595.946	4225	66.518	
б) потражни салдо рачуна (3б-4а+4б)>=0	4136	183.035	4190	-	4226	-	4239
Исправка материјално значајних грешака и промена рачуноводствене политике							
а) исправке на дуговној страни рачуна	4137	-	4191	-	4227	-	
б) исправке на потражној страни рачуна	4138	-	4192	-	4228	-	4240
Кориговано почетно стање текуће године на дан 01.01.2017. године							
а) кориговани дуговни салдо рачуна (5а+6а-6б)>=0	4139	-	4193	595.946	4229	66.518	
б) кориговни потражни салдо рачуна (5б-6а+6б)>=0	4140	183.035	4194	-	4230	-	4241
Промене у текућој 2017. години							
а) промет на дуговној страни рачуна	4141	-	4195	-	4231	-	
б) промет на потражној страни рачуна	4142	12.180	4196	613.542	4232	2.505	4242
Стање на крају текуће године 31.12.2017.							
а) дуговни салдо рачуна (7а+8а-8б)>=0	4143	-	4197	-	4233	64.013	
б) потражни салдо рачуна (7б-8а+8б)>=0	4144	195.215	4198	17.596	4234	-	4243
							225.051.510

НИС Група

Напомене уз консолидоване финансијске извештаје за годину која се завршила на дан 31. децембра 2017. године

(Сви износи су изражени у РСД 000, осим ако није другачије назначено)

1. ОПШТЕ ИНФОРМАЦИЈЕ

Отворено акционарско друштво Нафтна индустрија Србије, Нови Сад (у даљем тексту: Друштво) и њена зависна правна лица (заједно: Група), је вертикално интегрисана нафтна компанија која претежно послује у Републици Србији. Основне активности Групе обухватају:

- Истраживање, развој и производњу сирове нафте и гаса,
- Производњу нафтних деривата,
- Трговину нафтним дериватима и гасом и
- Производњу и трговину електричном енергијом.

Остале активности односе се на продају осталих производа и услуга.

Друштво је основано Одлуком Владе Републике Србије од 7. јула 2005. године. Дана 2. фебруара 2009. године Газпром Њефт је реализовао куповину 51% основног капитала Друштва чиме НИС а.д. постаје зависно друштво ПАО Газпром Њефта. У марту 2011. године у складу са Уговором о продаји и куповини акција Друштва, ПАО Газпром Њефт је реализовао куповину додатних 5,15% акција чиме је повећао своје учешће у власништву на 56,15%.

Друштво је регистровано као отворено акционарско друштво чије се акције котирају на Београдској берзи.

Ови консолидовани финансијски извештаји одобрени су од стране генералног директора и биће презентовани на Скупштини акционара ради одобравања.

2. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА

2.1. Основе за састављање консолидованих финансијских извештаја

Приложени консолидовани финансијски извештаји за годину која се завршила 31. децембра 2017. године састављени су у складу са Законом о рачуноводству („Службени гласник РС“ бр. 62/2013), који захтева да финансијски извештаји буду припремљени у складу са свим преведеним Међународним стандардима финансијског извештавања (МСФИ) као и другим прописима издатим од стране Министарства финансија Републике Србије. Осим поменутог, Закон захтева одређена приказивања и одређени третман рачуна и стања, што има за последицу додатна одступања од МСФИ као што следи:

- Група је ове консолидоване финансијске извештаје саставила у формату прописаном од стране Министарства финансија Републике Србије,
- „Ванбилансна средства и обавезе“ су приказани на обрасцу биланса стања. Ове ставке по дефиницији МСФИ не представљају ни средства ни обавезе.

Сходно томе, приложени консолидовани финансијски извештаји се не могу сматрати финансијским извештајима састављеним у потпуној сагласности са МСФИ.

Састављање консолидованих финансијских извештаја у складу са Законом о рачуноводству Републике Србије захтева примену извесних кључних рачуноводствених процена. Оно, такође, захтева да Руководство користи своје просуђивање у примени рачуноводствених политика Групе. Области које захтевају просуђивање већег степена или веће сложености, односно области у којима претпоставке и процене имају материјални значај за консолидоване финансијске извештаје обелодањени су у напомени 3.

У обзир су узети сви догађаји након датума извештавања настали након 31. децембра 2017. године до 28. фебруара 2018. године, када су ови консолидовани финансијски извештаји одобрени.

НИС Група

Напомене уз консолидоване финансијске извештаје за годину која се завршила на дан 31. децембра 2017. године

(Сви износи су изражени у РСД 000, осим ако није другачије назначено)

2.2. Извештавање о сегментима

О пословним сегментима извештава се на начин који је доследан интерном извештавању за потребе Главног доносиоца одлука („ГДО“). ГДО, који је одговоран за алокацију ресурса и оцену перформанси оперативних сегмената, чине Одбор директора и Саветодавни одбор Генералног директора. Главни индикатор за оцену перформанси оперативних сегмената је ЕБИТДА која се на регуларној бази подноси ГДО. Подаци о имовини и обавезама сегмената се не презентују ГДО на регуларној бази.

2.3. Сезонске операције

Група као целина није субјект са израженим сезонским флуктуацијама.

2.4. Прерачунавање страних валута

(а) Функционална и валута приказивања

Билансне ставке зависних друштава Групе које су укључене у консолидоване финансијске извештаје се вреднују коришћењем валуте примарног економског окружења у којима друштва послују („функционална валута“). Консолидовани финансијски извештаји су презентовани у динарима („РСД“), који представља функционалну валуту Друштва и презентациону валуту Групе.

(б) Трансакције и стања

Трансакције у страниој валути се прерачунавају у функционалну валуту применом девизних курсева важећих на дан трансакције или на дан процене вредности ако су ставке поново одмераване. Позитивне и негативне курсне разлике настале из измирења таквих трансакција и из прерачуна монетарних средстава и обавеза изражених у страним валутама на крају периода, признају се у консолидованом билансу успеха.

Позитивне и негативне курсне разлике које настају по основу кредита и готовине и готовинских еквивалената и осталих монетарних средстава и обавеза приказују се у консолидованом билансу успеха у оквиру позиције „Финансијски приходи/финансијски расходи“.

(в) Друштва Групе

Финансијска позиција и резултат свих друштава Групе чија је функционална валута различита од презентационе валуте Групе прерачунати су на следећи начин:

- I. Средства и обавезе прерачунати су у динарску противвредност по девизном курсу на дан извештавања;
- II. Приходи и расходи прерачунати су у динаре по средњем курсу. Све настале курсне разлике препознате су као посебне ставке капитала (исказане у оквиру Резерви).

2.5. Принципи консолидације

Зависна друштва су сва друштва над којима Друштво има контролу. Група врши контролу над правним субјектом онда када је изложена ризику од, односно када има право на варијабилни принос по основу свог ангажовања у том правном субјекту, те може да утиче на принос по основу овлашћења која има у том правном субјекту. Финансијски извештаји зависних друштава су укључени у консолидоване финансијске извештаје од дана почетка контроле до дана престанка контроле од стране Друштва.

НИС Група

Напомене уз консолидоване финансијске извештаје за годину која се завршила на дан 31. децембра 2017. године

(Сви износи су изражени у РСД 000, осим ако није другачије назначено)

Стања и трансакције између, и сви нереализовани добици и губици који потичу од трансакција између друштава Групе елиминишу се приликом припреме консолидованих финансијских извештаја.

Финансијски извештаји зависних друштава промењени су по потреби у складу с рачуноводственим политикама Групе.

а) *Заједничка пословања и заједнички подухвати*

Заједничко пословање је заједнички аранжман где лица која заједнички контролишу пословање имају право на средства и обавезе произашле из аранжмана.

Заједнички подухват је заједнички аранжман где лица која заједнички контролишу подухват имају право на нето средства аранжмана.

Где се Група јавља као оператор у заједничком пословању, у висини свог учешћа, Група признаје:

- своја средства, укључујући и учешће у средствима која се заједнички контролишу,
- своје обавезе, укључујући и учешће у заједнички насталим обавезама,
- своје приходе од продаје свог учешћа у резултатима насталим из заједничког пословања,
- свој део прихода од продаје резултата заједничког пословања,
- своје трошкове, укључујући и своје учешће у заједнички насталим трошковима.

Што се тиче заједничких аранжмана, где Група учествује у заједничком подухвату, Група признаје своје учешће у заједничком подухвату као пласман и обрачунава га применом методе удела.

б) *Елиминација трансакција при консолидацији*

Интеркомпанијска салда и трансакције, као и било који нереализовани приходи и расходи по основу трансакција унутар Групе, су елиминисане приликом припреме консолидованих финансијских извештаја. Нереализовани добици по основу трансакција са инвестицијама обрачунатих методом удела, су елиминисани на рачун инвестиције, у висини учешћа Групе. Нереализовани губици елиминишу се на исти начин као и нереализовани добици, али само у мери да не постоји индикатор обезвређења.

в) *Учешћа без права контроле*

Учешћа без права контроле у зависним друштвима у приложеним консолидованим финансијским извештајима су издвојена од капитала власника матичног друштва Групе као учешћа без права контроле.

2.6. **Пословне комбинације**

Група рачуноводствено обухвата пословне комбинације у складу са МСФИ 3 Пословне комбинације. Група примењује метод стицања за рачуноводствено обухватање пословне комбинације. Пренесена накнада у пословној комбинацији јесте сума фер вредности пренете имовине на датум стицања обавеза, које је направио стицалац бившим власницима стеченог ентитета и учешћа у капиталу која је емитовао стицалац и признатог гудвила или негативног гудвила. Пренесена накнада укључује фер вредност средства и обавеза који резултирају од споразума о потенцијалној накнади. Препознатљива стечена имовина и обавезе у пословној комбинацији се иницијално одмеравају по фер вредности на датум стицања. Трошкови стицања се признају као расходи периода у којима су и настали.

НИС Група

Напомене уз консолидоване финансијске извештаје за годину која се завршила на дан 31. децембра 2017. године

(Сви износи су изражени у РСД 000, осим ако није другачије назначено)

2.7. Гудвил

Гудвил се одмерава одузимањем нето имовине стеченог ентитета од збира пренесене накнаде за стицање, износа учешћа без права контроле у стеченом ентитету и фер вредности на датум стицања стицаоачевог претходно држаног учешћа у капиталу стеченог ентитета. Било који негативни износ („повољна куповина“) се признаје у билансу успеха, након што Руководство Групе идентификује сву стечену имовину и све преузете и потенцијалне обавезе и провери исправност њиховог вредновања.

Пренесена накнада за стицање не укључује износе везане за измирење трансакција које су настале пре пословне комбинације. Ови износи се углавном признају у консолидованом билансу успеха. Трансакциони трошкови, који настају у вези пословне комбинације признају се као расход у периодима у којима настају.

За потребе тестирања умањења вредности, гудвил стечен у пословној комбинацији расподељује се на сваку од јединица које генеришу готовину, односно групе јединица које генеришу готовину за које се очекује да ће остварити корист тј. прилив од синергије настале по основу пословне комбинације. Свака јединица или, пак, група јединица на које се гудвил расподељује представља најнижи ниво на којем се гудвил прати за интерне потребе руководства.

Провера умањења вредности гудвил-а врши се једном годишње или чешће уколико догађаји или измењене околности укажу на евентуално постојање умањења вредности. Књиговодствена вредност гудвил-а пореди се са његовом надокнадивом вредношћу која представља вредност већу од вредности у употреби и фер вредности средства умањене за трошкове продаје. Свако умањење вредности одмах се признаје као трошак и накнадно се не укида (напомена 8).

2.8. Нематеријална средства

(а) Лиценце и права (концесије)

Засебно стечене лиценце исказују се по историјској набавној вредности. Лиценце имају ограничен век трајања и исказују се по набавној вредности умањеној за акумулирану амортизацију. Амортизација се обрачунава применом пропорционалне методе, како би се трошкови лиценци расподелили у току њиховог процењеног века употребе.

Лиценце и права укључују права на истраживање и производњу нафте и природног гаса, која се амортизују у складу са условима одређене лиценце.

(б) Рачунарски софтвер

Рачунарски софтвери обухватају трошкове имплементације (САП) рачунарског софтвера. Стечене лиценце рачунарских софтвера капитализују се у износу трошкова насталих у стицању и стављању у употребу софтвера.

Ови трошкови се амортизују током њиховог процењеног века употребе (до 8 година).

2.9. Истраживање и процењивање минералних ресурса

(а) Средства за истраживање и процењивање

Током периода истраживања, трошкови истраживања и процене нафте и природног гаса се капитализују све док се не утврди да резерве нафте и гаса неће бити довољне да оправдају трошкове истраживања. Геолошки и геофизички трошкови, као и трошкови директно повезани са истраживањем се капитализују у периоду у којем су настали. Трошкови стицања права на истраживање се капитализују у оквиру некретнина, постројења и опреме или нематеријалних улагања зависно од природе трошка. Када се комерцијалне резерве потврде, након спроведеног теста обезвређења улагања у истраживање и развој, врши се пренос на средства исказана у оквиру некретнина, постројења и опреме односно нематеријалних улагања. У току фазе истраживања не врши се обрачун амортизације улагања.

(б) Развој основних и нематеријалних средстава

Издаци за изградњу, инсталацију или комплетирање инфраструктурних објеката, као што су платформе, нафтоводи и бушење комерцијално исплативих нафтних бушотина су капитализовани у оквиру основних средстава у припреми према њиховој природи. Када је развој на одређеном нафтном пољу завршен, врши се пренос на основна средства намењена производњи. Амортизација се не обрачунава у току периода развоја.

(в) Средства за производњу нафте и гаса

Средства за производњу нафте и гаса обухватају основна средства за истраживање и процену, као и трошкове развоја, повезане са производњом потврђених резерви.

(г) Амортизација

На основна средства/нематеријална улагања намењена производњи нафте и гаса примењује се метода амортизације према учинку. Амортизација према учинку се заснива на потврђеним резервама, а то су резерве нафте, гаса и остале минералне резерве за које се процењује да ће бити надокнађене из постојећих средстава, користећи постојеће пословне методе. Нафта и гас се сматрају произведеним у моменту мерења на „Custody Transfer“-у или местима продаје на излазним вентилима резервоара на нафтним пољима.

(д) Обезвређивање – Средства за истраживање и процену

Тест обезвређења стицања права на истраживање се врши увек када постоје индикатори обезвређења. У сврху теста обезвређења, трошкови стицања права на истраживање, који су предмет процене, групишу се заједно са постојећим јединицама које генеришу добит према географском подручју у којем се налазе.

(е) Обезвређивање – Потврђена основна средства и нематеријална улагања намењена производњи нафте и гаса

Тест обезвређења потврђених основних средстава/нематеријалних улагања намењених производњи нафте и гаса се врши увек када постоје индикатори да је књиговодствена вредност ненадокнадива.

Губици по основу обезвређења се признају у износу у коме књиговодствена вредност премашује надокнадиву вредност средстава. Надокнадива вредност је већа од фер вредности средстава умањене за трошкове продаје и вредности у употреби. За сврху процене обезвређења, средства су груписана на најнижем нивоу на којем је могуће идентификовати новчане токове.

НИС Група

Напомене уз консолидоване финансијске извештаје за годину која се завршила на дан 31. децембра 2017. године

(Сви износи су изражени у РСД 000, осим ако није другачије назначено)

2.10. Некретнине, постројења и опрема

Од дана оснивања, вредновање некретнина, постројења и опреме врши се по набавној вредности умањеној за исправке вредности по основу акумулиране амортизације и обезвређења, где је потребно. Набавна вредност укључује трошкове који се могу директно приписати набавци средства.

Накнадни трошкови се укључују у набавну вредност средства или се признају као посебно средство, у зависности од тога шта је применљиво, само када постоји вероватноћа да ће Група у будућности имати економску корист од тог средства и ако се његова вредност може поуздано утврдити. Књиговодствена вредност замењеног средства се искњижава. Сви други трошкови текућег одржавања терете биланс успеха периода у коме су настали.

Земљиште и уметничка дела се не амортизују. Амортизација других средстава се обрачунава применом пропорционалне методе како би се распоредила њихова набавна вредност до њихове резидуалне вредности током њиховог процењеног века трајања, и то:

Опис	Век трајања
Грађевински објекти	10 - 50
Машине и опрема	
- Производна и преносна опрема	7 - 25
- Намештај	5 - 10
- Возила	7 - 20
- Рачунари	5 - 10
Остало	3 - 10

Резидуална вредност и корисни век употребе средства се ревидирају, и по потреби коригују, на датум сваког биланса стања.

Књиговодствена вредност средства своди се одмах на његову надокнадиву вредност уколико је књиговодствена вредност већа од његове процењене надокнадиве вредности.

Добици и губици по основу отуђења средства утврђују се као разлика између новчаног прилива и књиговодствене вредности и исказују се у консолидованом билансу успеха у оквиру 'Осталих прихода/(расхода)' (напомене 34 и 35).

2.11. Умањење вредности нефинансијских средстава

Средства са неограниченим корисним веком употребе не подлежу амортизацији и тестирају се на умањење вредности једном годишње. За средства која подлежу амортизацији тестирање на умањење њихове вредности врши се када догађаји или измењене околности укажу да књиговодствена вредност можда неће бити надокнадива. Губитак због умањења вредности се признаје у висини износа за који је књиговодствена вредност средства већа од његове надокнадиве вредности. Надокнадива вредност је вредност већа од фер вредности средства умањене за трошкове продаје или вредности у употреби. За сврху процене умањења вредности, средства се групишу на најнижим нивоима на којима могу да се утврде одвојени препознатљиви новчани токови (јединице које генеришу готовину). Нефинансијска средства, осим гудвила, код којих је дошло до умањења вредности се ревидирају на сваки извештајни период због могућег укидања ефеката умањења вредности.

НИС Група

Напомене уз консолидоване финансијске извештаје за годину која се завршила на дан 31. децембра 2017. године

(Сви износи су изражени у РСД 000, осим ако није другачије назначено)

2.12. Инвестиционе некретнине

Инвестиционе некретнине се држе ради зараде од закупнине или ради повећања капитала, или ради и једног и другог.

Инвестиционе некретнине се претежно састоје од бензинских станица и пословних објеката датих у закуп на период преко годину дана.

Инвестиционе некретнине се вреднују применом поштене (фер) вредности. Поштена фер вредност одражава тржишне услове на дан биланса стања коригована, уколико је неопходно, за било коју промену у природи, локацији или стању специфичног средства. Промене поштене (фер) вредности инвестиционих некретнина се књиже у корист или на терет консолидованог биланса успеха у оквиру 'Осталих прихода (расхода)' (напомена 34 и 35).

Накнадни издаци се капитализују само када је вероватно да ће будуће економске користи повезане са тим издацима припасти Групи и да може поуздано да се измери. Сви остали трошкови текућег одржавања терете трошкове периода у коме настану. Када инвестициону некретнину користи њен власник, она се рекласификује на некретнине, постројења и опрему, и њена књиговодствена вредност на дан рекласификације постаје њена затечена вредност која ће се надаље амортизовати.

2.13. Дугорочна финансијска средства

Група класификује своја финансијска средства у следеће категорије: дугорочни зајмови и потраживања, финансијска средства расположива за продају.

Класификација зависи од сврхе за коју су финансијска средства прибављена. Руководство врши класификацију својих финансијских пласмана у моменту иницијалног признавања.

2.13.1. Класификација финансијских средстава

(а) Зајмови и потраживања

Зајмови и потраживања представљају недеривативна финансијска средства са фиксним или утврдивим роковима плаћања која се не котирају ни на једном активном тржишту. Укључују се у текућа средства, осим уколико су им рокови доспећа дужи од 12 месеци након датума биланса стања. У том случају се класификују као дугорочна средства.

(б) Финансијска средства расположива за продају

Финансијска средства расположива за продају представљају недеривативна средства која су назначена као расположива за продају и нису класификована ни у једну другу категорију финансијских инструмената. Иста чине дугорочна средства Групе, осим уколико руководство има намеру да улагања отуђи у року од 12 месеци од датума биланса стања када чине краткорочну имовину Групе.

2.13.2. Признавање и мерење финансијских средстава

Редовна куповина и продаја финансијских средстава се признаје на датум трговања – датум када се Група обавезала да ће купити или продати финансијско средство. Зајмови и потраживања и улагања која се држе до доспећа се исказују по амортизованој вредности коришћењем методе ефективне каматне стопе.

НИС Група

Напомене уз консолидоване финансијске извештаје за годину која се завршила на дан 31. децембра 2017. године

(Сви износи су изражени у РСД 000, осим ако није другачије назначено)

Фер вредност хартија од вредности која се котирају на берзи заснива се на текућим ценама понуде. Уколико тржиште неког финансијског средства није активно (и за хартије од вредности које се не котирају), Група утврђује фер вредност техникама процене. То укључује примену недавних трансакција између независних странака, позивање на друге инструменте који су суштински исти, анализу дисконтованих новчаних токова и опцију модела формирања цена максималним коришћењем информација са тржишта, а уз што је мање могуће ослањање на информације карактеристичне за саму Групу.

Финансијска средства расположива за продају се исказују по фер вредности. Приходи од камата на финансијска средства расположива за продају се обрачунавају коришћењем методе ефективне каматне стопе и признају се у консолидованом билансу успеха у оквиру позиције Финансијски приходи/(расходи) у периоду у коме су настали. Дивиденде примљене по основу финансијских средстава расположивих за продају признају се у консолидованом билансу успеха у оквиру позиције Финансијски приходи/(расходи) у периоду у коме су настали, односно у периоду у коме се утврди право Групе на наплату и када је вероватно да ће дивиденде бити наплаћене. Све остале промене у фер вредности се признају у капиталу, до момента продаје или када су обезвређене, када се кумулиране корекције фер вредности признате у капиталу укључују у консолидовани биланс успеха као Приходи/(Расходи) од усклађивања вредности остале имовине која се вреднује по фер вредности (напомена 33).

2.13.3. Умањење вредности финансијских средстава

(а) Средства која се исказују по амортизованој вредности

На сваки датум биланса стања Група процењује да ли постоји објективан доказ да је умањена вредност неког финансијског средства или групе финансијских средстава.

Финансијско средство или група финансијских средстава је обезвређено и губици по основу обезвређења настају само ако постоји објективан доказ о обезвређењу као резултат једног или више догађаја који су настали након почетног признавања средстава ("настанак губитка") и када тај настанак губитка (односно настанци губитака) утиче на процењене будуће новчане токове финансијског средства или групе финансијских средстава који могу бити поуздано процењени.

Критеријуми које Група користи да одреди да ли постоји објективан доказ о губитку услед умањења вредности укључују:

- Значајне финансијске тешкоће емитента или дужника;
- Кршење уговора, као што је кашњење у плаћању или неплаћање камате или главнице;
- Група, из економских или правних разлога који се односе на финансијске тешкоће зајмопримца, одобри зајмопримцу гаранције/повластице које иначе не би одобрила;
- Вероватноћа стечаја или друге финансијске реорганизације дужника;
- Нестанак активног финансијског тржишта за то финансијско средство због финансијских потешкоћа; или доступни подаци који указују да постоји мерљиво смањење у предвиђеним будућим токовима готовине из портфеља финансијских средстава након њиховог иницијалног признавања, иако се поменуто смањење још увек не може повезати са појединачним финансијским средствима из портфеља, укључујући:
 - Неповољну промену кредитне способности дужника и
 - Националне или локалне економске прилике које су узајамно повезане са кашњењем у наплати потраживања из портфеља.

Група прво процењује да ли постоји објективан доказ о обезвређењу.

НИС Група

Напомене уз консолидоване финансијске извештаје за годину која се завршила на дан 31. децембра 2017. године

(Сви износи су изражени у РСД 000, осим ако није другачије назначено)

За категорију кредита и потраживања, износ губитка се одмерава као разлика између књиговодствене вредности средства и садашње вредности процењених будућих токова готовине (искључујући будуће кредитне губитке који нису настали) дисконтованих по првобитној ефективној каматној стопи за то финансијско средство. Износ књиговодствене вредности средства се умањује и износ губитка се признаје у консолидованом билансу успеха. Ако кредит или улагање које се држи до доспећа има варијабилну каматну стопу, дисконтна стопа за одмеравање сваког губитка због умањења вредности је тренутна каматна стопа утврђена уговором. Група може да одмерава умањење вредности на основу фер вредности финансијског инструмента коришћењем тржишних цена које су доступне јавности.

Ако се у наредном периоду износ губитка због умањења вредности смањи и то смањење се може објективно приписати неком догађају насталом након признавања обезвређења (нпр. побољшању кредитне способности дужника), укидање претходно признатог губитка по основу умањења вредности признаје се у консолидованом билансу успеха.

(б) Средства класификована као расположива за продају

На крају сваког извештајног периода Група процењује да ли постоји објективан доказ да је умањена вредност неког финансијског средства или групе финансијских средстава. За процену умањења вредности дужничких хартија од вредности Група користи критеријуме наведене у тачки (а) горе. У случају власничких хартија од вредности класификованих као расположиве за продају, значајан или пролонгиран пад фер вредности испод њихове набавне вредности сматра се индикатором да је дошло до умањења њихове вредности. Уколико постоји било који од тих доказа за финансијска средства расположива за продају, кумулирани губитак – утврђен као разлика између трошкова стицања и текуће фер вредности, умањене за било какав губитак због умањења вредности финансијског средства који је претходно признат у консолидованом билансу успеха – преноси се са капитала и признаје у консолидованом билансу успеха. Губици због умањења вредности власничких инструмената признати у консолидованом билансу успеха не могу се укинути кроз консолидовани биланс успеха. Ако се у наредном периоду фер вредност дужничких хартија од вредности класификованих као расположиве за продају повећа и то повећање се може објективно приписати неком догађају насталом након признавања губитка по основу умањења вредности у консолидованом билансу успеха, губитак по основу умањења вредности се укида у консолидованом билансу успеха.

2.14. Залихе

Залихе се исказују по цени коштања или по нето продајној вредности у зависности од тога која је нижа. Цена коштања се утврђује применом методе пондерисаног просечног трошка. Цена коштања готових производа и производње у току обухвата трошкове утрошене сировине, директну радну снагу, остале директне трошкове и припадајуће режијске трошкове производње (засноване на нормалном коришћењу производног капацитета). У цену коштања учинака Групе нису укључени трошкови позајмљивања.

Нето продајна вредност је процењена продајна цена у уобичајеном току пословања, умањена за припадајуће варијабилне трошкове продаје.

Тестирање умањења вредности залиха, као на пример резервних делова, услед оштећености или застарелости се врши квартално. Губици услед умањења вредности се признају као Остали расходи (напомена 35).

НИС Група

Напомене уз консолидоване финансијске извештаје за годину која се завршила на дан 31. децембра 2017. године

(Сви износи су изражени у РСД 000, осим ако није другачије назначено)

2.15. Потраживања од купаца

Потраживања од купаца су износи које дугују купци за продате производе, робу или извршене услуге у оквиру редовног циклуса пословања. Уколико се очекује да потраживања буду наплаћена у року од годину дана или краћем (или у оквиру редовног циклуса пословања ако је дужи), потраживања од купаца се класификују као краткорочна. У супротном, потраживања од купаца се исказују као дугорочна.

Потраживања од купаца иницијално се признају по фер вредности и накнадно се мере по амортизованој вредности коришћењем методе ефективне каматне стопе, умањеној за исправку вредности. Резервисање за умањење вредности потраживања се утврђује када постоји објективан доказ да Група неће бити у могућности да наплати све износе које потражује у складу са првобитним условима. Значајне финансијске потешкоће купца, вероватноћа да ће купац бити ликвидан или финансијски реорганизован, пропуст или кашњење у извршењу плаћања (више од 90 дана од датума доспећа за друштва у државној својини и више од 60 дана за остала друштва) се сматрају индикаторима да је вредност потраживања умањена. Износ резервисања представља разлику између књиговодствене вредности потраживања и садашње вредности очекиваних будућих новчаних токова дисконтваних првобитном ефективном каматном стопом. Књиговодствена вредност потраживања умањује се преко исправке вредности, а износ умањења се признаје у консолидованом билансу успеха у оквиру позиције „расхода од усклађивања вредности остале имовине која се исказује по фер вредности кроз биланс успеха“. Када је потраживање ненаплативо, отписује се на терет исправке вредности потраживања. Накнадна наплата износа који је претходно био отписан, исказује се у консолидованом билансу успеха у оквиру „прихода од усклађивања вредности остале имовине која се исказује по фер вредности кроз биланс успеха“ (напомена 33).

2.16. Готовина и готовински еквиваленти

Готовина и готовински еквиваленти обухватају: новац у благајни и банкама, који се могу ефективно подићи у било које време без претходне најаве. Готовинске еквиваленте чине сва краткорочна високо ликвидна улагања која могу бити конвертована у готовину и са роком доспећа до три месеца или краће од датума улагања. Признају се на основу вредности стицања која је приближна њиховој фер вредности.

2.17. Ванбилансна средства и обавезе

Ванбилансна средства/обавезе укључују: материјал примљен на обраду и дораду и остала средства која нису у власништву Групе, потраживања/обавезе по инструментима обезбеђења плаћања као што су гаранције и други облици јемства.

2.18. Основни капитал

Друштво је регистровано као отворено акционарско друштво. Обичне акције се класификују као основни капитал.

2.19. Зарада по акцији

Група израчунава и обелодањује основну зараду по акцији. Основна зарада по акцији обрачунава се дељењем нето добитка који припада акционарима, имаоцима обичних акција Друштва, пондерисаним просечним бројем обичних акција емитованих у току периода.

НИС Група

Напомене уз консолидоване финансијске извештаје за годину која се завршила на дан 31. децембра 2017. године

(Сви износи су изражени у РСД 000, осим ако није другачије назначено)

2.20. Резервисања

Резервисања за обнављање и очување животне средине и судске спорове се признају: када Група има постојећу законску или уговорну обавезу која је резултат прошлих догађаја; када је у већој мери вероватније него што то није да ће подмирење обавезе изискивати одлив средстава; када се може поуздано проценити износ обавезе. Резервисања се не признају за будуће пословне губитке.

Када постоји одређени број сличних обавеза, вероватноћа да ће подмирење обавеза изискивати одлив средстава се утврђује на нивоу тих категорија као целине. Резервисање се признаје чак и онда када је та вероватноћа, у односу на било коју од обавеза у истој категорији, мала.

Резервисање се одмерава по садашњој вредности издатка потребног за измирење обавезе, применом дисконтне стопе пре пореза која одражава текућу тржишну процену вредности за новац и ризике повезане са обавезом. Повећање резервисања због истека времена се исказује као трошак резервисања на терет консолидованог биланса успеха Групе.

2.21. Обавезе по кредитима

Обавезе по кредитима се иницијално признају по фер вредности прилива, без насталих трансакционих трошкова. У наредним периодима обавезе по кредитима се исказују по амортизованој вредности; све разлике између оствареног прилива (умањеног за трансакционе трошкове) и износа отплата, признају се у консолидованом билансу успеха у периоду коришћења кредита применом методе ефективне каматне стопе.

Накнаде плаћене при прибављању кредита признају се као трансакциони трошкови до износа за који је вероватно да ће део или цео кредит бити повучен. У том случају, накнада се разграничава до коначног повлачења кредита. У случају да не постоји доказ да је делимично или укупно повлачење кредита вероватно, накнада се капитализује као аванс за ликвидност и амортизује се у току периода на који се кредит односи.

Обавезе по кредитима се класификују као текуће обавезе, осим уколико Група нема безусловно право да одложи измирење обавеза за најмање 12 месеци након датума биланса стања.

2.22. Обавезе према добављачима

Обавезе према добављачима су обавезе плаћања добављачу за преузету робу или примљене услуге у редовном току пословања. Обавезе према добављачима се класификују као текуће уколико доспевају за плаћање у року од 1 године или краћем (односно у оквиру редовног циклуса пословања уколико је дужи). У супротном, ове обавезе се исказују као дугорочне. Обавезе према добављачима се исказују по фер вредности, а накнадно се одмеравају према амортизованој вредности коришћењем методе ефективне каматне стопе.

2.23. Текући и одложени порез на добит

Трошкови пореза за период укључују текући и одложени порез. Пореска обавеза се признаје у консолидованом билансу успеха, изузев износа који се односи на ставке директно признате у капиталу. У том случају се и одложена пореска обавеза признаје у капиталу.

Текући порез на добит се обрачунава на датум биланса стања на основу важеће законске пореске регулативе Републике Србије где Група послује и остварује опорезиву добит. Руководство периодично врши процену ставки садржаних у пореској пријави са становишта околности у којима примењива пореска регулатива подлеже тумачењу, и врши резервисање, ако је примерено, на основу износа за које се очекује да ће бити плаћен пореским органима.

НИС Група

Напомене уз консолидоване финансијске извештаје за годину која се завршила на дан 31. децембра 2017. године

(Сви износи су изражени у РСД 000, осим ако није другачије назначено)

Одложени порез на добит се признаје коришћењем методе обавеза, за привремене разлике које настану између пореске основице средстава и обавеза и њихових књиговодствених износа у консолидованим финансијским извештајима. Међутим, уколико одложени порез на добит, под условом да није рачуноводствено обухваћен, проистекне из иницијалног признавања средства или обавезе у некој другој трансакцији осим пословне комбинације која у тренутку трансакције не утиче ни на рачуноводствену ни на опорезиву добит или губитак, тада се он рачуноводствено не обухвата.

Одложени порез на добит се одмерава према пореским стопама (и закону) које су на снази на датум биланса стања и за које се очекује да ће бити примењене у периоду у коме ће се одложена пореска средства реализовати или одложене пореске обавезе измирити.

Одложено пореско средство се признаје само до износа за који је вероватно да ће будућа добит за опорезивање бити расположива и да ће се привремене разлике измирити на терет те добити.

2.24. Примања запослених

(а) Обавезе за пензије

Група има план дефинисаних доприноса за пензије. Група издваја доприносе у друштвене пензионе фондове на обавезној основи. Када су доприноси уплаћени, Група нема даљу обавезу плаћања доприноса. Доприноси се признају као трошкови примања запослених онда када доспеју за плаћање. Више плаћени доприноси се признају као средство у износу који је могуће рефундирати или у износу за који се смањује будуће плаћање обавеза.

(б) Бенефиције запослених дефинисане Колективним уговором

Група обезбеђује јубиларне награде, примања приликом пензионисања и остала примања у складу са Колективним уговором о раду. Право на ове накнаде је обично условљено остајањем запосленог лица у служби до старосне границе одређене за пензионисање односно до остварења минималног радног стажа. Очекивани трошкови наведених накнада се разграничавају током периода запослења.

Актуарски добици и губици који проистичу из искуствених корекција и промена у актуарским претпоставкама књиже се на терет или у корист капитала у оквиру извештаја о консолидованом укупном осталом резултату у периоду у коме су настали. Ове обавезе се процењују на годишњем нивоу од стране независних актуара применом метода пројектовања по јединици права. Садашња вредност обавезе по основу дефинисаних примања утврђује се дисконтовањем процењених будућих готовинских исплата применом каматних стопа на обвезнице и државне записе Републике Србије које су исказане у валути у којој ће обавезе за пензије бити плаћене и које имају рок доспећа који приближно одговара роковима доспећа повезаних обавеза.

(в) Бонуси запослених

Група признаје обавезу и трошак за бонусе на основу оцене испуњења постављених циљева сваког запосленог. Група признаје резервисање у случају уговорене обавезе или ако је ранија пракса створила изведену обавезу.

У 2017. години Група је започела нови трогодишњи (2018 – 2020) програм подстицаја руководиоца компаније који ће бити базирани на основу реализације постављених кључних индикатора ефикасности ("КПИ") (напомена 22).

НИС Група

Напомене уз консолидоване финансијске извештаје за годину која се завршила на дан 31. децембра 2017. године

(Сви износи су изражени у РСД 000, осим ако није другачије назначено)

2.25. Признавање прихода

Приход укључује фер вредност примљеног износа или потраживања по основу продаје роба и услуга у току нормалног пословања Групе. Приход се исказује без пореза на додату вредност, акцизе, повраћаја робе, рабата и попушта након елиминисања прихода од продаје оствареног унутар Групе.

Група признаје приход када се износ прихода може поуздано измерити, када је вероватно да ће у будућности Група имати економске користи и када су испуњени посебни критеријуми за сваку од активности Групе. Износ прихода се не сматра поуздано мерљивим све док се не реше све потенцијалне обавезе које могу настати у вези са продајом. Своје процене Група заснива на резултатима из претходног пословања, узимајући у обзир тип купца, врсту трансакције и специфичности сваког посла.

а) Приход од продаје – велепродаја

Група производи и продаје нафту, петрохемијске производе и течни нафтни гас на тржишту велепродаје. Приход од продате робе се признаје када Група испоручи производе купцу. Испорука се није догодила све док се роба не испоручи на назначено место, док се ризик застаревања и губитка не пренесе на велетрговца, и све док или велетрговац не прихвати производе у складу са купопродајним уговором, или не истекну рокови за прихватање робе, или док Група не буде имала објективне доказе да су сви критеријуми за прихватање робе испуњени.

Продаја се исказује на основу цене назначене у купопродајним уговорима, умањене за процењене количинске рабате и враћену робу у време продаје. У процени рабата и враћене робе користи се искуство стечено у претходним периодима. Количински рабати се процењују на основу очекиване годишње продаје. Сматра се да није присутан ниједан елемент финансирања пошто се продаја врши уз кредитни рок отплате који је у складу са тржишном праксом.

б) Приход од продаје – малопродаја

Група управља пословањем бензинских пумпи. Приход од продаје робе се признаје када Група прода производ купцу. У малопродаји се обично роба плаћа готовином, боновима или кредитном картицом.

в) Приход од продаје услуга

Група продаје инжењерске услуге у вези са експлоатацијом и складиштењем нафте и гаса. Ове услуге се пружају на бази утрошеног времена и материјала, или путем уговора са фиксном ценом, са уобичајено дефинисаним уговореним условима.

Приход од уговора на бази утрошеног времена и материјала, уобичајено за пружање инжењерских услуга, признаје се коришћењем „метода степена завршености.“ Приход се углавном признаје по уговореним накнадама. За уговоре на бази утрошеног времена, степен завршености мери се на основу утрошених радних сати утврђених као проценат у односу на укупне радне сате који треба да буду пружени. За уговоре на бази утрошеног материјала, степен завршености мери се на основу насталих директних трошкова као проценат у односу на укупне трошкове који треба да настану.

Приход од уговора са фиксном ценом се такође признаје по методу степена завршености. Према овом методу, приход се генерално признаје на основу извршених услуга до датог датума, утврђених као проценат у односу на укупне услуге које треба да буду пружене.

Уколико настану околности које могу да промене почетне процене прихода, трошкова или време потребно за комплетирање, процене се ревидирају. Ова ревидирања могу довести до повећања или смањења процењених прихода или трошкова и одражавају се на приход у периоду у коме је руководство признало околности које су довеле до ревидирања.

НИС Група

Напомене уз консолидоване финансијске извештаје за годину која се завршила на дан 31. децембра 2017. године

(Сви износи су изражени у РСД 000, осим ако није другачије назначено)

е) Приход од електричне енергије

Група тргује електричном енергијом краткорочно и дугорочно под општеприхваћеним условима који важе на тржишту електричне енергије. Продаја се највећим делом обавља на тржишту veleпродаје без структуриране трговине.

д) Приход од камата

Приход од камата се признаје на временски пропорционалној основи применом методе ефективне каматне стопе. У случају умањења вредности потраживања, Група умањује књиговодствену вредност потраживања до надокнадивог износа, који представља процењени будући новчани ток дисконтван по првобитној ефективној каматној стопи финансијског инструмента, и наставља да приказује промене дисконта као приход од камата. Приход од камата на зајмове чија је вредност умањена утврђује се применом методе првобитне ефективне каматне стопе.

2.26. Закупи

Закуп под условима под којима Група суштински преузима све ризике и користи од власништва класификује се као финансијски закуп. Приликом почетног признавања средство под закупом се одмерава по вредности нижој од његове фер вредности и садашње вредности минималних плаћања закупнина. Након почетног признавања средство се рачуноводствено обухвата у складу са одговарајућом рачуноводственом политиком.

Остали закупи спадају у категорију оперативних закупа тако да се средства под закупом не признају у консолидованом билансу стања Групе. Укупна плаћања по основу закупа исказују се на терет консолидованог биланса успеха за годину и то на пропорционалној основи током периода трајања закупа.

2.27. Расподела дивиденди

Расподела дивиденди акционарима Групе се признаје као обавеза у периоду у којем су акционари Групе одобрили дивиденде.

2.28. Капитализација трошкова позајмљивања

Трошкови позајмљивања који се директно могу приписати стицању, изградњи или изради средстава, која се не вреднују по фер вредности и која захтевају дужи временски период да би била спремна за планирану употребу или продају (квалификована средства) се капитализују као део набавне вредности тих средстава. Сви остали трошкови позајмљивања се признају на терет резултата у периоду у коме су и настали.

3. КЉУЧНЕ РАЧУНОВОДСТВЕНЕ ПРОЦЕНЕ И ПРОСУЂИВАЊА У ПРИМЕНИ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА

Састављање консолидованих финансијских извештаја захтева да руководство примени извесне кључне рачуноводствене процене и претпоставке које утичу на исказане износе средстава и обавеза, обелодањивање потенцијалних средстава и обавеза на дан извештавања, као и на висину прихода и расхода у извештајном периоду.

Руководство континуирано ревидира поменуте процене и претпоставке позивајући се на претходна искуства и друге факторе који се оправдано могу користити за потребе процене књиговодствене вредности средстава и обавеза. Корекције рачуноводствених процена се признају у периоду у коме је процена ревидирана уколико промена утиче само на тај период, односно у периоду у коме је извршено ревидирање и каснијим периодима, ако су оба погођена.

Осим просуђивања која укључују процене, руководство врши и друга просуђивања у процесу примене рачуноводствених политика Групе. Добијени резултати могу се разликовати од поменутих процена уколико се примењују другачије претпоставке или околности.

О просуђивањима и проценама које имају најзначајнији утицај на износе приказане у овим консолидованим финансијским извештајима и садрже ризик да ће проузроковати материјално значајне корекције књиговодствених вредности средстава и обавеза биће речи у даљем тексту.

3.1. Процена резерви нафте и гаса

Резерве нафте и гаса се не могу са извесношћу проценити те су инжењерске процене поменутих резерви подложне будућим ревизијама. Група процењује своје резерве нафте и гаса у складу са прописима донетим од стране Комисије за хартије од вредности САД (СЕЦ) који се односе на утврђене и потенцијалне резерве. Рачуноводствене мере (као што су амортизација, исцрпљивање залихе и отпис, као и процене обезвређења) које се заснивају на проценама потврђених резерви подложне су променама у зависности од будућих промена у проценама резерви нафте и гаса.

Утврђене резерве се дефинишу као процењене количине нафте и гаса за које геолошки и инжењерски подаци са прихватљивом сигурношћу показују да ће у будућим годинама бити придобиве тј. да се могу црпети из познатих лежишта при постојећим економским условима. У појединим случајевима биће потребна значајна нова улагања у додатне бушотине и пратећа постројења како би се омогућила производња нафте из поменутих резерви. Због постојања неизвесности и ограничене природе података који се односи на лежишта, процене подземних резерви су током времена подложне променама у складу са новим расположивим информацијама.

Резерве нафте и гаса директно утичу на износе обелодањене у консолидованим финансијским извештајима, пре свега на амортизацију, исцрпљивање залиха и отпис, као и на трошкове обезвређења.

Амортизација средстава намењених производњи нафте и гаса применом методе јединица производње за свако нафтно поље врши се на основу доказаних разрађених резерви за трошкове разраде, односно на основу укупних доказаних резерви за трошкове настале у вези са стицањем доказаних резерви. Осим тога, процењене доказане резерве се користе за обрачун будућих токова готовине по основу истраживања и процењивања минералних ресурса, који служе као показатељ при утврђивању да ли је дошло до обезвређења налазишта.

Детаљно обелодањивање о резервама нафте и гаса није извршено обзиром да су ови подаци у складу са законом Републике Србије класификовани као државна тајна.

НИС Група

Напомене уз консолидоване финансијске извештаје за годину која се завршила на дан 31. децембра 2017. године

(Сви износи су изражени у РСД 000, осим ако није другачије назначено)

3.2. Користан век употребе некретнина, постројења и опреме

Руководство процењује користан век употребе средства узимајући у обзир његов очекивани век употребе, процењену техничку застарелост, резидуалну вредност, физичку оштећеност и радно окружење у коме се средство налази.

Разлике између поменутих процена и стварних резултата могу материјално значајно да утичу на књиговодствену вредност некретнина, постројења и опреме, као и да доведу до корекција будућих стопа амортизације и расхода за годину.

Уколико се процењени корисни век употребе буде разликовао за 10% од процене руководства, амортизација за годину завршену на дан 31. децембра 2017. године биће већа/мања за РСД 1.481.790 (2016: РСД 1.399.849).

3.3. Обезвређење гудвила

Гудвил се тестира на обезвређење годишње.

Надокнадива вредност средстава или ЈГГ је већа од његове вредности у употреби и фер вредности умањене за трошкове продаје. При процени вредности у употреби, процењени будући новчани токови су дисконтовани на садашњу вредност користећи дисконтну стопу пре пореза, која рефлектује тренутне тржишне процене временске вредности новца и ризике специфичне за средство или ЈГГ. Процењени будући новчани токови укључују процену будућих трошкова резервисања, будуће цене сировина, валутни курс, дисконтну стопу итд. (напомена 8)

3.4. Обезвређење недеривативних финансијских средстава

Финансијска средства се процењују на сваки датум извештавања како би се утврдило да ли постоји објективан доказ да је обезвређено неко финансијско средство. Финансијско средство је обезвређено уколико објективан доказ указује на то да је након почетног признавања средства настао губитак и да се тај губитак негативно одразио на процењене будуће токове готовине по основу средства који се могу поуздано проценити.

Група узима у обзир доказ о обезвређењу кредита и потраживања како на појединачном тако и на колективном нивоу. Појединачни материјално значајни кредити и пласмани се проверавају на специфично обезвређење. Кредити и пласмани који појединачно нису материјално значајни колективно се проверавају на обезвређење груписањем кредита и потраживања сличних карактеристика у погледу ризика.

Губитак услед обезвређења финансијског средства које се одмерава по амортизованој вредности обрачунава се као разлика између књиговодствене вредности средства и садашње вредности очекиваних токова готовине дисконтованих по изворној ефективној каматној стопи за то финансијско средство. Губици се признају у консолидованом извештају о укупном резултату у оквиру исправке вредности потраживања и пласмана.

НИС Група

Напомене уз консолидоване финансијске извештаје за годину која се завршила на дан 31. децембра 2017. године

(Сви износи су изражени у РСД 000, осим ако није другачије назначено)

3.5. Обавезе за додатна примања запослених

Садашња вредност обавеза за додатна примања запослених зависи од бројних фактора који се одређују на актуарској основи коришћењем бројних претпоставки. Претпоставке коришћене приликом одређивања нето трошкова (прихода) укључују дисконтну стопу. Било које промене у овим претпоставкама утицаће на књиговодствену вредност обавезе.

Група одређује одговарајућу дисконтну стопу на крају сваке године. То је каматна стопа која треба да буде примењена приликом одређивања садашње вредности очекиваних будућих готовинских исплата за које се очекује да ће бити потребне у циљу измирења обавеза за пензије. Приликом одређивања одговарајуће дисконтне стопе, Група узима у разматрање каматне стопе на обвезнице и државне записе Републике Србије које су исказане у валути у којој ће обавезе за пензије бити плаћене и које имају рок доспећа који приближно одговара роковима доспећа обавезе за пензије.

Да је при обрачуну садашње вредности обавеза за бенефиције запосленима коришћена дисконтна стопа од 5,65% (уместо коришћене 4,65%), садашња вредност обавеза за отпремнине би се смањила за 10,2%, односно 7,1% за јубиларне награде. У случају да примања запослених расту по стопи од 1%, садашња вредност обавеза за отпремнине би порасла за 11,7% односно 7,7% за јубиларне награде.

3.6. Обавезе за обнављање природних ресурса и заштита животне средине

Руководство Групе врши резервисање за будуће трошкове уклањања постројења за производњу нафте и гаса, бушотина, цевовода и пратеће опреме и за враћање терена у пробитно стање на основу најбоље процене будућих трошкова и животног века средстава за производњу нафте и гаса. Процена будућих обавеза за обнављање природних ресурса је комплексна и захтева процену и просуђивање руководства о висини обавеза уклањања које ће настати за много година у будућности.

Промене у вредновању постојећих обавеза могу бити резултат промене процене времена настанка, будућих трошкова или дисконтних стопа коришћених приликом иницијалног вредновања.

Износ признатог резервисања (напомена 22) јесте најбоља процена трошкова неопходних за измирење садашње обавезе на датум биланса засноване на важећим законима у свакој држави где су лоцирана оперативна средства Групе, и такође је подложна изменама услед ревидирања и измена закона и регулативе и њихове интерпретације. Услед субјективног карактера ових резервисања постоји неизвесност у вези износа и процењеног времена настанка ових трошкова.

Уколико би дисконтна стопа коришћена за израчунавање садашње вредности обавеза за обнављање природних ресурса била 5,65% (уместо коришћене 4,65%) на годишњем нивоу, садашња вредност обавезе би се смањила за РСД 383.925.

3.7. Потенцијалне обавезе

Могуће је да на дан издавања ових консолидованих финансијских извештаја постоје одређене околности које Групи могу донети губитак, осим оних који настају као последица једног или више будућих догађаја. Руководство процењује поменуте потенцијалне обавезе на основу претпоставки односно просуђивања. При процењивању непредвиђених губитака по основу судских и пореских поступака у које је укључена Група, као и евентуалних потраживања односно захтева који могу довести до таквих поступака, Група након консултација са правним и пореским саветницима процењује основ за све евентуалне судске и пореске поступке односно потраживања, као и основ за накнаду која може бити тражена или очекивана у поменутиим околностима. Уколико процена потенцијалне обавезе буде указивала на то да је вероватно да ће губитак настати и да се његов износ може поуздано проценити, процењени износ обавезе ће бити признат у консолидованим финансијским извештајима Групе. Уколико процена буде указивала на то да материјално значајан непредвиђени губитак није вероватан, али је у разумној мери могућ, односно вероватан је али се не може проценити, природа потенцијалне обавезе, као и процена износа евентуалног губитка уколико се исти може утврдити и материјално је значајан, се обелодањују.

Уколико се непредвиђени губитак не може поуздано проценити, руководство признаје губитак у тренутку када му је на располагању информација која му омогућава да да разумну процену. Непредвиђени губитак чија је вероватноћа настанка мала се по правилу не обелодањује, осим уколико се не односи на гаранције, у ком случају се обелодањује и природа гаранције. Међутим, у одређеним околностима у којима се обелодањивање иначе не захтева, Група може да обелодани потенцијалне обавезе необичне природе која по мишљењу руководства и његовог правног саветника могу бити од значаја за акционаре и друга лица (напомена 38).

3.8. Надокнадива вредност некретнина, постројења и опреме

У складу са променама у цени сирове нафте на светском тржишту, руководство Групе је извршило анализу осетљивости тих утицаја на надокнадиву вредност некретнина, постројења и опреме и на свеукупно пословање Групе. На основу тренутно доступних информација и прогноза у кретању цена сирове нафте добијених од реномиране фирме, Руководство верује да на датум извештавања надокнадива вредност некретнина, постројења и опреме достиже своју садашњу вредност.

Анализа осетљивости на промене цене нафте је главни индикатор за обезвређење средстава. Према прогнози, уколико би цена нафте пала за 10 УСД/ барел и даље постоји позитивна разлика између надокнадиве вредности некретнина, постројења и опреме и њихове садашње вредности (РСД 46,3 млрд.).

Руководство ће наставити да константно прати флукуације у цени сирове нафте и њен утицај на пословање Групе, са циљем адекватног предузимања мера за ублажавање утицаја уколико се наставе негативни трендови на тржишту.

НИС Група

Напомене уз консолидоване финансијске извештаје за годину која се завршила на дан 31. децембра 2017. године

(Сви износи су изражени у РСД 000, осим ако није другачије назначено)

4. ПРИМЕНА НОВИХ МСФИ

Следећи стандарди или измењени стандарди су на снази за годишње периоде од 1. јануара 2017. године:

- **Измене МРС 7 – Извештај о новчаним токовима** (објављен у јануару 2016. године и примењује се за периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2017. године) захтевају од правних лица да обезбеде обелодањивања која ће омогућити инвеститорима да процене промене у обавезама које проистичу из активности финансирања, укључујући готовинске и безготовинске трансакције. Група је извршила наведена обелодањивања у својим консолидованим финансијским извештајима (напомена 23).

Следећи стандарди или измењени стандарди који су обавезујући за Групу од 1. јануара 2017. године нису имали материјално значајан утицај на Групу:

- **Измене МРС 12 – Порез на добит:** Признавање одложених пореских средстава по основу нереализованих губитака (објављен у јануару 2016. примењује се за периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2017. године)
- **Измене МСФИ 12 – Обелодањивање о учешћима у другим правним лицима** укључене у годишња побољшања МСФИ циклус 2014-2016 (објављен 8. децембра 2016. и примењује се за периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2017).

5. НОВИ РАЧУНОВОДСТВЕНИ СТАНДАРДИ

Одређени број нових објављених стандарда и тумачења стандарда, и измена постојећих, чија је примена обавезна за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2018. године, Група није усвојила раније.

МСФИ 9 - Финансијски инструменти (измењен у јулу 2014. и примењује се на годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2018). Основне карактеристике новог стандарда су следеће:

- Стандард захтева да се финансијска средства класификују у три категорије вредновања: средства која се накнадно вреднују по амортизованом трошку, средства која се накнадно вреднују по фер вредности кроз остали свеобухватни резултат и средства која се накнадно вреднују по фер вредности кроз биланс успеха.
- Класификацију дужничких инструмената одређује пословни модел који правно лице примењује на управљање финансијским средствима и да ли уговорени новчани токови представљају искључиво плаћања главнице и камате (ИПГК). Уколико се дужнички инструмент држи ради прикупљања уговорених новчаних токова, може се евидентирати по амортизованом трошку уколико задовољава и ИПГК захтев. Дужнички инструменти који испуњавају ИПГК захтев а држе се у портфолију где правно лице заједно дружи средства ради прикупљања уговорених новчаних токова и средства ради трговања могу бити класификована као средства која се накнадно вреднују по фер вредности кроз остали свеобухватни резултат. Финансијска средства која не садрже ИПГК новчане токове морају бити вреднована по фер вредности кроз биланс успеха (на пример, деривати). Уграђени деривати се више не одвајају од финансијског средства, већ су укључени у процену ИПГК захтева.
- Улагања у инструменте капитала увек се вреднују по фер вредности. Међутим, руководство може направити неопозив избор да се промене у вредности прикажу у осталом свеобухватном резултату, под условом да се инструмент не држи ради трговања. Уколико се инструмент капитала држи ради трговања, промене у фер вредности приказују се у билансу успеха.

НИС Група

Напомене уз консолидоване финансијске извештаје за годину која се завршила на дан 31. децембра 2017. године

(Сви износи су изражени у РСД 000, осим ако није другачије назначено)

- Већина захтева за класификацију и вредновање финансијских обавеза су пренети непромењени из МРС 39 у МСФИ 9. Кључна измена је захтев да се ефекти промена у сопственом кредитном ризику финансијских обавеза, које се вреднују по фер вредности кроз биланс успеха, приказују у осталом свеобухватном резултату.
- МСФИ 9 уводи нови модел за признавање губитака по основу обезвређења – модел очекиваних кредитних губитака (ОКГ). Приступ од „три фазе“ је заснован на променама у кредитном квалитету средстава од почетног признавања. У пракси нова правила значе да ће правна лица морати да признају непосредни губитак једнак дванаестомесечним очекиваним кредитним губицима (ОКГ) приликом почетног признавања финансијских средстава која нису кредитно обезвређена (или очекиване кредитне губитке животног века за потраживања од купаца). У случају значајног повећања кредитног ризика, обезвређење се мери на основу ОКГ животног века, пре него на основу дванаестомесечних ОКГ.
- Захтеви рачуноводства хеџинга измењени су у циљу усаглашавања рачуноводства са управљањем ризицима. Стандард пружа правним лицима могућност избора рачуноводствене политике између примене захтева рачуноводства хеџинга у МСФИ 9 или наставка са применом МРС 39 на све хеџинге јер стандард тренутно не обезбеђује рачуноводствени третман за макро хеџинг.

На основу прелиминарне анализе финансијских средстава и финансијских обавеза Групе на дан 31. децембра 2017. године као и на основу стања и чињеница које постоје на исти датум, менаџмент Групе не очекује значајан утицај на консолидоване финансијске извештаје од примене новог стандарда на дан 1. јануара 2018. године. Менаџмент Групе верује да су резервисања у износу од РСД 7.942.578 (потраживања од продаје); РСД 3.923.383 (потраживања из специфичних послова) и РСД 11.687.452 (друга потраживања) довољна и да одражавају праву меру ризика везаног за наплату потраживања узимајући у обзир све доступне информације.

МСФИ 15 - Приходи од уговора са купцима (објављен 28. маја 2014. године и ступа на снагу за периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2018. године). Нови стандард уводи кључни принцип да приход мора бити признат када контрола над робом или услугама пређе на купца, по купопродајној цени. Роба или услуге које се продају у пакету, а могу се идентификовати, морају бити посебно признати, с тим да се попусти и рабати на уговорену цену морају алоцирати на засебне елементе уговора. Када цена варира из било ког разлога, минимални износи морају бити признати уколико не постоји ризик да буду укинута. Трошкови обезбеђења уговора са купцима се капиталишу и амортизују у току периода у којем се црпе бенефити од уговора. **Измене МСФИ 15 Приходи од уговора са купцима (објављене 12. априла 2016. године, ступају на снагу за периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2018. године).** Измене се не односе на основне принципе Стандарда већ појашњавају како те принципе треба применити. Измене разјашњавају како идентификовати уговорну обавезу (обавезу на испоруку робе или услуга купцу) у уговору, како одредити да ли је компанија принципал (продавац робе или услуга) или агент (посредник у продаји робе или услуга) и како одредити да ли приход од лиценце треба признати у тренутку или у току периода. Поред појашњења измене садрже две додатне олакшице за смањење трошкова и комплексности за компаније које први пут примењују нови Стандард.

У складу са прелазним одредбама МСФИ 15 Група је изабрала упрошћени метод транзиције и ефекти транзиције ће бити признати 1. јануара 2018. године у консолидованим финансијским извештајима за годину која се завршава 31. децембра 2018. године, у првој години у којој ће Група применити МСФИ 15.

Група планира да примени практичне олакшице доступне за упрошћени модел транзиције. Група примењује МСФИ 15 ретроспективно само на уговоре који нису истекли на датум прве примене (1. јануара 2018. године).

НИС Група

Напомене уз консолидоване финансијске извештаје за годину која се завршила на дан 31. децембра 2017. године

(Сви износи су изражени у РСД 000, осим ако није другачије назначено)

На основу анализе токова прихода Групе за годину која се завршила 31. децембра 2017, анализе услова из појединачних уговора и на основу чињеница и околности који постоје на исти датум, имајући у виду примену упрошћеног модела транзиције, менаџмент Групе не очекује да ће усвајање и примена новог стандарда на дан 1. јануара 2018. године имати значајан утицај на консолидоване финансијске извештаје (биће мањи од 0.3% прихода од продаје за период који се завршио на дан 31. децембра 2017. године). Утицај измена се највећим делом односи на рекласификацију прихода од продаје производа и робе и прихода од услуга.

Група планира да заврши процес имплементације у првој половини 2018. године. Главни преостали задаци укључују измене у рачуноводственим политикама и рачуноводственим упутствима, прилагођавање процеса тако да се економски догађаји разматрају у складу са захтевима МСФИ 15 на датум трансакције, као и припрему обелодањивања у консолидованим финансијским извештајима. Група планира да презентује главна обелодањивања у складу са захтевима МСФИ 15 у периодичним консолидованим финансијским извештајима на дан 30. јуна 2018. године.

МСФИ 16 - Лизинг (објављен 13. јануара 2016. и ступа на снагу за периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2019. године). Нови стандард одређује принципе за признавање, мерење, презентацију и обелодањивање лизинга. У свим пословима лизинга корисник лизинга стиче право на коришћење средства на почетку лизинг периода и уколико се плаћања врше у току периода трајања лизинга, такође и финансирање. У складу са тим, МСФИ 16 искључује класификацију лизинга на оперативни и финансијски лизинг као што налаже МРС 17 и уместо тога, уводи јединствени рачуноводствени модел за лизинг.

Корисник лизинга ће бити у обавези да призна: (а) средства и обавезе за све врсте лизинга са трајањем дужим од дванаест месеци, осим ако је основно средство мале вредности и (б) амортизацију средства лизинга одвојено од камате на лизинг обавезу у извештају о укупном резултату. МСФИ 16 значајно преузима из МРС 17 рачуноводствене захтеве за даваоца лизинга. Сходно томе, давалац лизинга наставља да класификује лизинг као оперативни и финансијски, и да различито обухвата ова два типа лизинга. Група тренутно процењује утицај новог стандарда на консолидоване финансијске извештаје.

МСФИ - 17 Уговори о осигурању (објављен 18. маја 2017, и ступа на снагу за периода који почињу на дан или након 1. јануара 2021). МСФИ 17 замењује МСФИ 4 који давао компанијама могућност да наставе да користе постојећу праксу при рачуноводственом обухватању уговора о осигурању. Као последица, инвеститорима је било тешко да пореде финансијске перформансе осигуравајућих компанија које су у сваком другом погледу сличне. МСФИ 17 је стандард заснован на јединственом принципу рачуноводственог обухватања свих уговора о осигурању, укључујући уговоре о реосигурању које држи осигуравач. Стандард захтева признавање и мерење група уговора о осигурању по: (1) садашњој вредности будућих новчаних токова (новчани токови испуњења) која је прилагођена ризику и која укључује све расположиве информације о новчаним токовима испуњења на начин који је у складу са постојећим тржишним информацијама; плус (уколико је ова вредност обавеза) или минус (ако је ова вредност средство); (2) износ који представља нереализован профит за групу уговора (уговорна маргина услуге). Осигуравачи ће признавати добит од групе уговора о осигурању током периода у којем пружају осигуравајуће покриће и како се ослобађају од ризика. Ако група уговора доноси или ће доносити губитке, правно лице ће одмах признати губитак. Група тренутно процењује утицај новог стандарда на консолидоване финансијске извештаје.

IFRIC 22 - Трансакције у иностраној валути и авансно плаћање (објављен 8. децембра 2016. и ступа на снагу за периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2018. године). Ово тумачење разматра како одредити датум трансакције при примени МРС 21 на трансакције у иностраној валути. Тумачење се примењује када правно лице врши плаћање или наплату унапред за уговоре у иностраној валути. Тумачење прецизира да је датум трансакције датум на који правно лице иницијално признаје немонетарно средство и немонетарну обавезу по основу авансног плаћања или авансне наплате. Уколико постоји више авансних уплата или наплата, тумачење захтева да правно лице утврди датум трансакције за сваку од њих. Група тренутно процењује утицај тумачења на консолидоване финансијске извештаје.

IFRIC 23 – Неизвесност у погледу третмана пореза на добит (објављен 7. јуна 2017. и ступа на снагу за периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2019. године). МРС 12 одређује како рачуноводствено обухватити текући и одложени порез, али не и како приказати ефекте неизвесности. Тумачење појашњава како применити захтеве МРС 12 за признавање и мерење у случајевима неизвесности третмана пореза на добит. Правно лице би требало да одреди да ли ће сваки неизвесни порески третман разматрати засебно или заједно са једним или више других неизвесних пореских третмана на основу тога који приступ боље предвиђа решавање неизвесности. Правно лице треба да претпостави да ће порески орган испитати износе за које има право да испита и да ће приликом обављања испитивања имати потпуно знање о свим повезаним информацијама. Уколико ентитет закључи да није вероватно да ће порески орган прихватити неизвесни порески третман, ефекат неизвесности ће се одразити у одређивању опорезивог добитка или губитка, пореских основица, неискоришћених пореских губитака, неискоришћених пореских кредита или пореских стопа користећи највероватнији износ или очекивану вредност, у зависности од тога који метод ентитет очекује да боље предвиди решавање неизвесности. Правно лице ће приказати ефекат промене чињеница и околности или нових информација које утичу на просуђивање или процене које захтева тумачење као промену рачуноводствене процене. Примери промена у чињеницама и околностима или нове информације које могу довести до поновног преиспитивања просуђивања или процене укључују, али се не ограничавају на, испитивања или поступке од стране пореског органа, промене правила које је утврдио порески орган или истек права пореског органа да испита или поново размотри порески третман. Непостојање сагласности или неслагања пореског органа са пореским третманом, изоловано, вероватно неће представљати промену чињеница и околности или нових информација које утичу на просуђивања и процене које захтева тумачење. Група тренутно процењује утицај тумачења на консолидоване финансијске извештаје.

За следећа нова обелодањивања не очекује се да ће, када буду усвојена, имати значајан утицај на Групу:

- Продаја и улагање средстава између ентитета и његових придружених правних лица или заједничких улагања – Измене у МСФИ 10 и МРС 28 (објављене у септембру 2014. и ступају на снагу за периоде који почињу на дан или након датума који ће бити одређен од стране Одбора за међународне рачуноводствене стандарде).
- Измене у МСФИ 2, Плаћања акцијама (објављене 20. јуна 2016. године, ступају на снагу за периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2018. године).
- Примена МСФИ 9 Финансијски инструменти са МСФИ 4 Уговори о осигурању – Измене МСФИ 4 (објављене 12. септембра 2016. године и ступају на снагу, у зависности од приступа, за периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2018. године за правна лица која изаберу да примене опцију привременог изузећа или када ентитет прво примењује МСФИ 9 користи се приступ преклапања).
- Трансфери инвестиционих некретнина – измене МРС 40 (објављене 8. децембра 2016. И ступају на снагу за периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2018).
- Годишња побољшања МСФИ циклус 2014.-2016. – измене МСФИ 1 и МРС 28 (објављена 8. децембра 2016. и ступају на снагу за периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2018).
- Могућност превремена отплате са негативном накнадом – измене МСФИ 9 (објављене 12. октобра 2017. и ступају на снагу за периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2019).
- Дугорочна улагања у придружена правна лица и заједничка улагања – измене МРС 28 (објављене 12. октобра 2017. и ступају на снагу за периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2019).
- Годишња побољшања циклуса МСФИ 2015-2017 – измене МСФИ 3; МСФИ 11, МРС 12 и МРС 23 (обелодањене 12. децембра 2017. године и ступају на снагу за периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2019. године).

Осим ако горе није другачије наведено, не очекује се да ће нови стандарди и тумачења имати значајан утицај на консолидоване финансијске извештаје Групе.

НИС Група

Напомене уз консолидоване финансијске извештаје за годину која се завршила на дан 31. децембра 2017. године

(Сви износи су изражени у РСД 000, осим ако није другачије назначено)

6. УПРАВЉАЊЕ ФИНАНСИЈСКИМ РИЗИКОМ

6.1. Фактори финансијског ризика

Пословање Групе је изложено различитим финансијским ризицима: тржишни ризик (који обухвата валутни ризик, ризик каматне стопе и ризик готовинског тока), кредитни ризик и ризик ликвидности. Управљање ризицима у Групи је усмерено на настојање да се у ситуацији непредвидивости финансијских тржишта потенцијални негативни утицаји на финансијско пословање Групе сведу на минимум.

За управљање ризицима задужен је део за финансије и финансијску контролу Друштва у оквиру Функције за економику, финансије и рачуноводство (у даљем тексту „ФЕПА“) и у складу са политикама одобреним од стране Друштва идентификује и процењује финансијске ризике и дефинише начине заштите од ризика тесно сарађујући са пословним јединицама Групе.

У току свог редовног пословања Група је изложена следећим финансијским ризицима:

- а) тржишни ризик (који обухвата ризик од промена курсева страних валута и каматни ризик);
- б) кредитни ризик и
- в) ризик ликвидности.

Валутни ризик

Група послује у међународним оквирима и изложена је ризику промена курса страних валута који проистиче из пословања са различитим валутама, првенствено УСД и ЕУР. Ризик проистиче из будућих трговинских трансакција и признатих средстава и обавеза.

Руководство Групе је установило политику за управљање ризиком од промена курса страних валута у односу на њену функционалну валуту. Да би управљала ризиком од промене курса страних валута који проистиче из будућих трговинских трансакција и признатих средстава и обавеза, задужени у делу Функције ФЕПА за финансије уговарају најповољније курсеве за куповине ино валута који се уговарају на дневном нивоу у зависности од кретања курса тог дана. Ризик од промене курса страних валута настаје када су будуће трансакције и призната средства и обавезе исказане у валути која није функционална валута Групе.

Група има кредите деноминоване у страним валутама, најзначајније у ЕУР и УСД које превасходно излажу Групу ризику промене девизног курса. Валутном изложеношћу по основу кредита се управља по основу учешћа кредита деноминованим у функционалној валути Групе у укупном кредитном портфолију.

НИС Група

Напомене уз консолидоване финансијске извештаје за годину која се завршила на дан 31. децембра 2017. године

(Сви износи су изражени у РСД 000, осим ако није другачије назначено)

На дан 31. децембра 2017. године

	РСД	ЕУР	УСД	Остало	Укупно
Финансијска средства					
Стална средства					
Остали дугорочни финансијски пласмани	2.107.677	959.722	4.964	71.083	3.143.446
Дугорочна потраживања	8.413	-	-	-	8.413
Обртна средства					
Потраживања по основу продаје	21.114.139	4.269.578	827.079	1.703.380	27.914.176
Потраживања из специфичних послова	341.232	13.170	155.363	19.527	529.292
Друга потраживања	151.116	1.014.723	1.227	23.674	1.190.740
Краткорочни финансијски пласмани	7.657.613	63.519	-	21.372	7.742.504
Готовина и готовински еквиваленти	11.205.666	5.210.861	8.742.852	1.915.991	27.075.370
Финансијске обавезе					
Дугорочне обавезе					
Дугорочне обавезе	(283.880)	(72.137.729)	(17.890.187)	(184.082)	(90.495.878)
Краткорочне обавезе					
Краткорочне финансијске обавезе	(31.813)	(6.022.439)	(44.062)	(1.270)	(6.099.584)
Обавезе из пословања	(14.801.961)	(6.905.661)	(7.010.922)	(1.382.360)	(30.100.904)
Остале краткорочне обавезе	(8.986.880)	(142.413)	(195.505)	(72.394)	(9.397.192)
Нето изложеност	18.481.322	(73.676.669)	(15.409.191)	2.114.921	(68.489.617)

На дан 31. децембра 2016. године

	РСД	ЕУР	УСД	Остало	Укупно
Финансијска средства					
Стална средства					
Остали дугорочни финансијски пласмани	77.303	1.002.384	7.028	74.189	1.160.904
Дугорочна потраживања	7.872	9.292.006	-	-	9.299.878
Обртна средства					
Потраживања по основу продаје	23.960.950	11.088.796	507.965	1.159.967	36.717.678
Потраживања из специфичних послова	455.394	37.474	183.610	601	677.079
Друга потраживања	359.306	2.121.074	342	19.835	2.500.557
Краткорочни финансијски пласмани	12.250	294.527	-	51	306.828
Готовина и готовински еквиваленти	11.063.921	6.470.898	4.681.789	682.734	22.899.342
Финансијске обавезе					
Дугорочне обавезе					
Дугорочне обавезе	(4.166)	(54.367.769)	(39.371.390)	(553.193)	(94.296.518)
Краткорочне обавезе					
Краткорочне финансијске обавезе	(198)	(21.462.959)	(236.526)	(32.975)	(21.732.658)
Обавезе из пословања	(6.845.162)	(9.848.305)	(6.328.574)	(1.443.241)	(24.465.282)
Остале краткорочне обавезе	(8.039.813)	(95.410)	(319.193)	(145.039)	(8.599.455)
Нето изложеност	21.047.657	(55.467.284)	(40.874.949)	(237.071)	(75.531.647)

Приликом прерачуна страних валута у РСД коришћени су следећи курсеви:

	На дан извештавања	
	31 децембар 2017.	31 децембар 2016.
ЕУР	118,4727	123,4723
УСД	99,1155	117,1353

Анализа осетљивости

НИС Група

Напомене уз консолидоване финансијске извештаје за годину која се завршила на дан 31. децембра 2017. године

(Сви износи су изражени у РСД 000, осим ако није другачије назначено)

Група је одлучила да обелодани информације о тржишној и потенцијалној изложености хипотетичком добитку/(губитку) од коришћења финансијских инструмената кроз анализу осетљивости.

Анализа осетљивости приказана ниже приказује хипотетички утицај на консолидоване финансијске извештаје Групе и добитак/(губитак) који ће се појавити услед промене курса а не промене у структури портфолиа улагања и других варијабли на дан извештавања.

На дан 31. децембра 2017. године, уколико би био забележен раст/пад локалне валуте за 5% у односу на ЕУР, а све остале варијабиле биле непромењене, добит након опорезивања и капитал била би већа/мања за РСД 3.683.833 (2016: РСД 2.773.364), углавном због позитивних и негативних курсних разлика по основу прерачуна обавеза по кредитима деноминираним у ЕУР.

На дан 31. децембра 2017. године, уколико би био забележен раст/пад локалне валуте за 10% у односу на УСД, а све остале варијабиле биле непромењене, добит након опорезивања и капитал била би већа/мања за РСД 1.540.919 (2016: РСД 4.087.495), углавном због позитивних и негативних курсних разлика по основу прерачуна обавеза по кредитима и обавеза према добављачима деноминираним у УСД.

Готовински ток и ризик каматне стопе

Кредити повучени по променљивим каматним стопама излажу Групу каматном ризику новчаног тока, док кредити дати по фиксним каматним стопама излажу Групу ризику промене фер вредности кредитних стопа. У зависности од нето задужености у неком временском периоду, било која промена основне каматне стопе (Еурибор или Либор) има пропорционални утицај на резултат Групе. Да су каматне стопе на зајмове у страним валутама са променљивом каматном стопом биле за 1% више/ниже, са свим осталим параметрима непромењеним, резултат пре пореза на добит и капитал у 2017. години били би РСД 940.437 (2016: РСД 1.087.907) нижи/виши, највише због виших/нижих трошкова камата на зајмове са променљивим каматним стопама.

Кредитни ризик

Управљање кредитним ризиком успостављено је на нивоу Групе. Кредитни ризик настаје: код готовине и готовинских еквивалената, депозита у банкама и финансијским институцијама, као и из изложености ризику у трговини на велико и мало, укључујући ненаплаћена потраживања и преузете обавезе.

Кредитни ризик који се односи на продају електричне енергије систематски се контролише и заснива се на централизованом доношењу кредитног лимита за сваког купца, евиденције финансијске позиције купца, претходног искуства и кредитног обезбеђења.

Банке се рангирају само у случају прихвата инструмената обезбеђења потраживања по разним основама и од укупне изложености банака према Групи. Код домаћих банака, уколико је у питању банка са којом Група обавља пасивне послове примењује се други критеријум, док уколико је у питању банка са којом Група не послује, кредитни лимити се утврђују на основу дефинисане методологије.

Максимална изложеност кредитном ризику Групе по врсти средстава исказана у садашњим вредностима финансијских средстава у билансу стања приказана је у следећој табели:

	31. децембра	
	2017	2016
Остали дугорочни финансијски пласмани	3.143.446	1.160.904
Дугорочна потраживања (напомена 12)	8.413	9.299.878
Потраживања по основу продаје (напомена 15)	27.914.176	36.717.678
Потраживања из специфичних послова	529.292	677.079
Друга потраживања (напомена 16)	1.190.740	2.500.557
Краткорочни финансијски пласмани	7.742.504	306.828
Готовински еквиваленти и готовина (напомена 18)	27.075.370	22.899.342
Укупно максимална изложеност кредитном ризику	67.603.941	73.562.266

НИС Група**Напомене уз консолидоване финансијске извештаје за годину која се завршила на дан 31. децембра 2017. године***(Сви износи су изражени у РСД 000, осим ако није другачије назначено)**Потраживања од продаје и остала потраживања*

На изложеност Групе кредитном ризику највише утичу индивидуалне карактеристике сваког купца. Кредитни лимит се одређује за сваког купца појединачно као максималан износ кредитног ризика узимајући у обзир бројне карактеристике, као што су:

- финансијски извештаји купца;
- бонитет Агенције за привредне регистре, НИС-а и/или кредитних извештаја;
- износ регистрованих залога;
- дани блокаде рачуна купца;
- историјски подаци пословног односа са Групом;
- планирани обим продаје;
- дужина пословног односа са Групом, укључујући старосну структуру, доспелост потраживања и било какве врсте финансијских потешкоћа.

По правилу, потраживања која превазилазе одобрен кредитни лимит обезбеђена су или банкарском гаранцијом, авансним плаћањем или неком другом врстом обезбеђења.

Руководство Групе редовно оцењује кредитни квалитет потраживања од продаје и других потраживања узимајући у обзир анализу старосне структуре потраживања и дужину трајања пословног односа са Групом.

Руководство верује да су необезвређена потраживања од продаје и друга потраживања као и остала обртна имовина у потпуности наплатива.

На дан 31. децембра 2017. и 2016. године, старосна структура потраживања од продаје била је следећа:

	31. децембар 2017			31. децембар 2016		
	Бруто	Исправка	Нето	Бруто	Исправка	Нето
Недоспела потраживања	25.321.163	-	25.321.163	33.491.655	-	33.491.655
Доспела потраживања:						
до 30 дана	2.128.643	-	2.128.643	1.722.906	-	1.722.906
од 1 до 3 месеца	242.422	(5.941)	236.481	1.230.704	(24.637)	1.206.067
од 3 месеца до 1 године	383.307	(238.143)	145.164	309.158	(76.890)	232.268
преко 1 године	7.781.219	(7.698.494)	82.725	17.453.443	(17.388.661)	64.782
Укупно	35.856.754	(7.942.578)	27.914.176	54.207.866	(17.490.188)	36.717.678

НИС Група**Напомене уз консолидоване финансијске извештаје за годину која се завршила на дан 31. децембра 2017. године***(Сви износи су изражени у РСД 000, осим ако није другачије назначено)*

Промене на исправци вредности по основу потраживања од продаје су:

	Потраживања по основу продаје		Укупно
	Специфична исправка	Општа исправка	
На дан 1. јануара 2016. године	6.165.399	13.486.068	19.651.467
Резервисања за обезвређење потраживања	12.149	106.073	118.222
Укидање резервисања (напомена 33)	(4.345.232)	(89.800)	(4.435.032)
Потраживања отписана током године као ненаплатива	(4.220)	(204.174)	(208.394)
Пренос са потраживања из специфичних послова	2.247.189	-	2.247.189
Остало	(314.097)	430.833	116.736
На дан 31. децембра 2016. године	3.761.188	13.729.000	17.490.188
Резервисања за обезвређење потраживања	3.313	410.845	414.158
Укидање резервисања (напомена 33)	(740)	(178.994)	(179.734)
Потраживања отписана током године као ненаплатива	-	(140.623)	(140.623)
Дисконт дугорочних потраживања (напомена 31 и 32)	-	(164.147)	(164.147)
Пренос са дугорочних потраживања	-	208.808	208.808
Пренос на инвестиције у придружена друштва (напомена 10)	(1.349.735)	(8.362.950)	(9.712.685)
Остало	(8.465)	35.078	26.613
На дан 31. децембра 2017. године	2.405.561	5.537.017	7.942.578

Укидање резервисања током 2016. године у износу од РСД 4.435.032 највећим делом се односи на позитиван исход преговора између Друштва и Владе Републике Србије у вези наплате потраживања од ХИП Петрохемије а.д. Панчево. Преговори су завршени усвајањем Закона о преузимању потраживања према ХИП Петрохемији од стране Републике Србије. У складу са Законом, Друштво ће наплатити износ од 105.000.000 ЕУР у наредне две године, при чему је последња рата доспева 15. јуна 2019. године. Уговором о продаји уз накнаду дела потраживања Уникредит банци потраживање је током 2017. године наплаћено (напомена 12).

Трошкови обезвређења или отписа су укључени у расходе од усклађивања вредности остале имовине која се исказује по фер вредности кроз биланс успеха. Износи резервисања за обезвређење се углавном отписују када се више не очекује прилив готовине.

Максимална изложеност кредитном ризику на дан извештавања је књиговодствена вредност сваке класе наведених потраживања умањена за банкарске гаранције издате за обезбеђење. Остале класе у оквиру потраживања по основу продаје и друга потраживања не садрже средства која су обезвређена.

Промене на рачунима исправке вредности осталих дугорочних потраживања су приказане у табели:

	Остала дугорочна потраживања
На дан 1. јануара 2016.	912.967
Дисконт дугорочних потраживања (напомена 31 и 32)	(193.552)
Курсне разлике	9.128
На дан 31. децембра 2016.	728.542
Укидање резервисања	(159.154)
Потраживања отписана током године као ненаплатива	(132.657)
Курсне разлике	(12.860)
Дисконт дугорочних потраживања (напомена 31 и 32)	(215.064)
Пренос на краткорочни део	(208.808)
На дан 31. децембра 2017.	-

НИС Група**Напомене уз консолидоване финансијске извештаје за годину која се завршила на дан 31. децембра 2017. године***(Сви износи су изражени у РСД 000, осим ако није другачије назначено)*

На дан 31. децембра 2017. и 2016. године потраживања из специфичних послова у износу од РСД 3.923.383 (31.децембра. 2016. године у износу од РСД 4.467.337) су у највећем делу обезвређена у вредности РСД 3.394.091 (31. децембра 2016.године РСД 3.790.258). 96% ових потраживања су старија од 5 година.

На дан 31. децембра 2017. и 2016. године, старосна структура других потраживања била је следећа:

	31. децембар 2017			31. децембар 2016		
	Бруто	Исправка	Нето	Бруто	Исправка	Нето
Недоспела потраживања	1.120.164	-	1.120.164	2.393.532	-	2.393.532
Доспела потраживања:						
до 30 дана	13.378	(2.013)	11.365	23.073	(54)	23.019
од 1 до 3 месеца	8.117	(970)	7.147	35.922	(9.027)	26.895
од 3 месеца до 1 године	137.645	(101.777)	35.868	86.850	(65.253)	21.597
преко 1 године	11.598.888	(11.582.692)	16.196	11.697.960	(11.662.446)	35.514
Укупно	12.878.192	(11.687.452)	1.190.740	14.237.337	(11.736.780)	2.500.557

Промене на исправци вредности других потраживања су:

	Потраживања за камате	Остала потраживања	Укупно
На дан 1. јануара 2016. године	6.331.838	7.440.576	13.772.414
Резервисања за обезвређење осталих потраживања	82.107	9.414	91.521
Укидање резервисања (напомена 33)	(2.086.052)	(715)	(2.086.767)
Потраживања отписана током године као ненаплатива	(38.291)	(2.184)	(40.475)
Остало	(1.323)	1.410	87
На дан 31. децембра 2016. године	4.288.279	7.448.501	11.736.780
Резервисања за обезвређење осталих потраживања	79.215	-	79.215
Укидање резервисања (напомена 33)	(74.244)	(16)	(74.260)
Потраживања отписана током године као ненаплатива	(102.085)	1.966	(100.119)
Остало	599	45.237	45.836
На дан 31. децембра 2017. године	4.191.764	7.495.688	11.687.452

Ризик ликвидности

Пројекција укупних токова готовине врши се на нивоу Групе. Дирекција за финансије прати континуирано ликвидност Групе како би обезбедила довољно готовине за потребе пословања, уз одржавање нивоа неискоришћених кредитних линија, тако да Група не прекорачи дозвољени кредитни лимит код банака или услове из уговора о позајмицама. Овакво пројектовање узима у обзир планове Групе у погледу измирења дугова, усклађивање са уговореним условима, усклађивање са интерно дефинисаним циљевима, и ако је применљиво, екстерне законске или правне захтеве - нпр. валутна ограничења.

Вишак готовине изнад нивоа потребног за управљање обртним капиталом полаже се као вишак готовине на орочене депозите.

У табели ниже анализирани су финансијске обавезе на датум биланса стања Групе које су груписане према датуму доспећа.

НИС Група

Напомене уз консолидоване финансијске извештаје за годину која се завршила на дан 31. децембра 2017. године

(Сви износи су изражени у РСД 000, осим ако није другачије назначено)

Износи приказани у табели представљају уговорне недисконтоване новчане токове. Износи који доспевају на наплату у року од 12 месеци једнаки су њиховим књиговодственим износима, будући да ефекат дисконтовања није материјално значајан.

	Садашња вредност	Укупно	Мање од 1 године	1 - 5 година	Преко 5 година
На дан 31. децембра 2017.					
Обавезе по кредитима	96.595.462	103.637.762	8.412.188	88.135.122	7.090.452
Добављачи и обавезе за дивиденду	33.873.212	33.873.212	33.873.212	-	-
	130.468.674	137.510.974	42.285.400	88.135.122	7.090.452
На дан 31. децембра 2016.					
Обавезе по кредитима	116.029.176	124.087.721	24.476.346	84.520.995	15.090.380
Добављачи и обавезе за дивиденду	28.237.590	28.238.590	28.237.590	-	-
	144.266.766	152.325.311	52.713.936	84.520.995	15.090.380

6.2. Управљање ризиком капитала

Циљ управљања капиталом је да Група задржи способност да настави да послује у неограниченом периоду у предвидљивој будућности, како би акционарима обезбедило повраћај (профит), а осталим интересним странама повољности, и да би очувало оптималну структуру капитала са циљем да смањи трошкове капитала.

Да би очувало односно кориговало структуру капитала, Група може да изврши корекцију исплата дивиденди акционарима, врати капитал акционарима, изда нове акције или, пак, може да прода средства како би смањило дуговање.

Капитал се прати на групном нивоу на основу коефицијента задужености, тј. односа нето дуговања и ЕБИТДА. Нето дуговање се израчунава када се укупна дуговања (укључујући краткорочне и дугорочне кредите) умање за готовину и готовинске еквиваленте и краткорочне депозите. ЕБИТДА се дефинише као добит пре одбитка камата и пореза на добит, амортизације, финансијских прихода (расхода) нето и других неоперативних прихода (трошкова).

На крају извештајних периода коефицијент задужености Групе био је као што следи:

	31. децембар 2017	31. децембар 2016
Обавезе по кредитима – укупно (напомене 23 и 24)	96.595.462	116.029.176
Минус: готовина и готовински еквиваленти (напомена 18)	(27.075.370)	(22.899.342)
Нето дуговања	69.520.092	93.129.834
ЕБИТДА	46.961.778	39.776.634
Коефицијент задужености	1,48	2,35

Група се обавезала (на нивоу Газпром Њефт Групе) да одржава коефицијент укупне задужености и ЕБИТДА испод 3,0 за време трајања споразума о дугорочним кредитима са појединим пословним банкама. Група константно прати утврђене обавезе како би се одржао овај однос покривености дугова и до сада није било кршења ових обавеза.

У току године није било промене у приступу управљања ризиком капитала.

НИС Група

Напомене уз консолидоване финансијске извештаје за годину која се завршила на дан 31. децембра 2017. године

(Сви износи су изражени у РСД 000, осим ако није другачије назначено)

6.3. Процена фер вредности

Фер вредност финансијских инструмената којима се тргује на активном тржишту (као што су хартије од вредности којима се тргује и хартије од вредности расположиве за продају) заснива се на котираним тржишним ценама на дан биланса стања. Котирана тржишна цена која се користи за финансијска средства Групе представља текућу цену понуде.

Фер вредност финансијских инструмената којима се не тргује на активном тржишту утврђује се различитим техникама процене. Група примењује различите методе и утврђује претпоставке које се заснивају на тржишним условима који постоје на датум биланса стања. Котиране тржишне цене или котиране цене дилера за сличне инструменте користе се за дугорочне обавезе. Остале технике, као што су процењене дисконтоване вредности новчаних токова, користе се за одређивање фер вредности преосталих финансијских инструмената.

Књиговодствена вредност потраживања по основу продаје и других потраживања, остале обртне имовине и добављача и осталих обавеза из пословања сматра се да је једнака фер вредности услед њихове краткорочне природе. За већину дугорочних потраживања и обавеза фер вредност не одступа значајно од њихове књиговодствене вредности.

7. ИНФОРМАЦИЈЕ О СЕГМЕНТИМА

Испод су презентоване информације о пословним сегментима Групе за године које се завршавају 31. децембра 2017. и 2016. Пословни сегменти су компоненте чији пословни резултат редовно прати Главни Доносилац Одлука (ГДО) и за које постоје засебне финансијске информације.

Пословне активности Групе су организоване у два главна пословна сегмента: Upstream и Downstream.

Upstream (истраживање и производња) обухвата следеће операције Групе: Истраживање, развој и производња сирове нафте и природног гаса и услуге на нафтним пољима. Downstream (прерада и маркетинг) обухвата прераду сирове нафте у нафтне деривате, те набавку, продају и транспорт сирове нафте и осталих нафтних деривата. Трошкови корпоративне администрације и сегмент Енергетика су презентовани у оквиру пословног сегмента прерада и маркетинг.

Секција Елиминације обухвата елиминације и друге корекције у вези са продајом међу сегментима и нереализоване профите настале од продаје сирове нафте и производа. Продаја међу сегментима се заснива на процењеним тржишним ценама.

ЕБИТДА представља ЕБИТДА-у Групе. Руководство верује да ЕБИТДА представља користан показатељ пословања Групе јер представља тренд резултата без приказивања утицаја одређених трошкова. ЕБИТДА представља добитак пре трошка камата, трошка пореза на добит, амортизације, финансијских прихода (расхода) нето и осталих неоперативних прихода (расхода). ЕБИТДА је додатни не-МСФИ финансијски показатељ који руководство користи да оцени успешност пословања.

Резултати извештајних сегмената за годину која се завршила на дан 31. децембра 2017. године дати су у прегледу који следи:

	Upstream	Downstream	Елиминације	Укупно
Приходи од продаје	43.812.695	235.933.159	(45.060.752)	234.685.102
Интерсегментни	41.956.055	3.104.697	(45.060.752)	-
Екстерни	1.856.640	232.828.462	-	234.685.102
ЕБИТДА (сегментни резултат)	29.987.138	16.974.640	-	46.961.778
Амортизација	(6.821.640)	(9.605.638)	-	(16.427.278)
Губици због обезвређења (напомена 35)	(75.245)	(244.237)	-	(319.482)
Обезвређење истраживања (напомена 9)	(568.493)	-	-	(568.493)
Финансијски приходи, нето	182.294	4.651.183	-	4.833.477
Порез на добит	(2.256.789)	(4.999.676)	-	(7.256.465)
Сегментни добитак	20.407.819	6.554.832	-	26.962.651

НИС Група

Напомене уз консолидоване финансијске извештаје за годину која се завршила на дан 31. децембра 2017. године

(Сви износи су изражени у РСД 000, осим ако није другачије назначено)

Резултати извештајних сегмената за годину која се завршила на дан 31. децембра 2016. године дати су у прегледу који следи:

	Upstream	Downstream	Елиминације	Укупно
Приходи од продаје	36.353.306	192.438.464	(36.691.642)	192.100.128
Интерсегментни	34.048.352	2.643.290	(36.691.642)	-
Екстерни	2.304.954	189.795.174	-	192.100.128
ЕБИТДА (сегментни резултат)	22.392.045	17.384.589	-	39.776.634
Амортизација	(6.351.069)	(9.538.108)	-	(15.889.177)
Губици/добици због обезвређења (напомена 35)	(4.640)	41.731	-	37.091
Обезвређење истраживања (напомена 9)	(1.204.851)	-	-	(1.204.851)
Финансијски расходи, нето	(262.423)	(5.546.491)	-	(5.808.914)
Порез на добит	(273.282)	(2.354.931)	-	(2.628.213)
Сегментни добитак/(губитак)	15.197.681	(184.255)	-	15.013.426

ЕБИТДА за године које се завршавају 31. децембра 2017. и 2016. године је усаглашена у табели испод:

	Година која се завршила 31. децембра	
	2017	2016
Нето добит	26.962.651	15.013.426
Порез на добит	7.256.465	2.628.213
Остали расходи	1.737.858	1.825.734
Остали приходи	(1.213.935)	(1.997.398)
Расходи од усклађивања вредности остале имовине која се исказује по фер вредности кроз биланс успеха	586.650	283.173
Приходи од усклађивања вредности остале имовине која се исказује по фер вредности кроз биланс успеха	(309.387)	(6.524.108)
Финансијски расходи	8.121.812	9.090.676
Финансијски приходи	(12.955.289)	(3.281.762)
Трошкови амортизације	16.427.278	15.889.177
Остали неоперативни трошкови, нето*	347.675	6.849.503
ЕБИТДА	46.961.778	39.776.634

* Остали неоперативни трошкови, нето се већином односе на укидање резервисања, трошак резервисања, исправку вредности потраживања и остало.

Анализа прихода од продаје нафте, гаса и нафтних деривата (са аспекта порекла тржишта купца) дата је у табели:

	Година која се завршила 31. децембра 2017.		
	Домаће тржиште	Извоз и међународна продаја	Укупно
Продаја сирове нафте	-	1.705.444	1.705.444
Продаја природног гаса	2.306.408	-	2.306.408
Малопродаја	-	-	-
Велепродаја	2.306.408	-	2.306.408
Продаја нафтних деривата	157.375.766	51.827.955	209.203.721
Малопродаја	54.723.170	16.011.635	70.734.805
Велепродаја	102.652.596	35.816.320	138.468.916
Продаја електричне енергије	462.216	11.053.820	11.516.036
Остала продаја	6.594.438	3.359.055	9.953.493
Продаја укупно	166.738.828	67.946.274	234.685.102

НИС Група**Напомене уз консолидоване финансијске извештаје за годину која се завршила на дан 31. децембра 2017. године***(Сви износи су изражени у РСД 000, осим ако није другачије назначено)*

	Година која се завршила 31. децембра 2016.		
	Домаће тржиште	Извоз и међународна продаја	Укупно
Продаја сирове нафте	-	2.021.495	2.021.495
Продаја природног гаса	3.052.867	-	3.052.867
Малопродаја	-	-	-
Велепродаја	3.052.867	-	3.052.867
Продаја нафтних деривата	131.768.030	36.596.892	168.364.922
Малопродаја	44.481.288	-	44.481.288
Велепродаја	87.286.742	36.596.892	123.883.634
Продаја електричне енергије	474.398	8.690.443	9.164.841
Остала продаја	6.303.852	3.192.151	9.496.003
Продаја укупно	141.599.147	50.500.981	192.100.128

У 2016. години извоз и интернационална продаја кроз малопродајну мрежу зависних лица у иностранству презентована је у оквиру линије велепродаја у износу од 12.729.699 РСД. Почевши од 2017. године ова продаја је издвојена као посебна линија.

Од укупног износа прихода од продаје нафтних деривата (велепродаја) у износу од РСД 138.468.916 (2016: РСД 123.883.634) приходи у износу од РСД 21.947.228 (2016: РСД 13.844.962) односе се на домаћег купца ХИП Петрохемија. Ови приходи чине велепродају у оквиру Downstream сегмента пословања.

Продаја електричне енергије највећим делом се односи на продају Gazprom Marketing & Trading Co. Ltd-у у износу од РСД 10.015.978 (2016: РСД 8.415.713).

Остала продаја се углавном односи на продају допунског асортимана на бензинским станицама у износу од РСД 7.701.849 (2016: РСД 7.143.831).

НИС Група**Напомене уз консолидоване финансијске извештаје за годину која се завршила на дан 31. децембра 2017. године***(Сви износи су изражени у РСД 000, осим ако није другачије назначено)*

Седиште Групе је у Републици Србији. Укупан приход од екстерних купаца на територији Републике Србије износио је РСД 166.738.828 (2016: РСД 141.599.147) док је укупан приход од екстерних купаца са територије других земаља износио РСД 67.946.274 (2016: РСД 50.500.981). Анализа укупног прихода од екстерних купаца са територије других земаља дата је у табели:

	Година која се завршила	
	31. децембра	
	2017	2016
Продаја сирове нафте	1.705.444	2.021.495
Продаја нафтних деривата (малопродаја и велепродаја)		
Бугарска	14.183.784	10.290.270
Босна и Херцеговина	12.757.872	7.769.234
Румунија	10.754.460	8.612.276
Хрватска	2.677.174	1.952.210
Швајцарска	2.642.440	1.668.061
Велика Британија	1.953.167	353.776
Македонија	1.614.993	829.922
Мађарска	1.035.140	590.464
Остала тржишта	4.208.925	4.530.679
	51.827.955	36.596.892
Продаја електричне енергије	11.053.820	8.690.443
Остали приходи	3.359.055	3.192.151
	67.946.274	50.500.981

Приходи од појединачних земаља укључених у остала тржишта нису материјално значајни.

Стална имовина, осим финансијских инструмената и одложених пореских средстава (без средстава за бенефиције за запослене нити права која проистичу из уговора о осигурању), по земљи:

	31. децембар	31. децембар
	2017	2016
Србија	249.437.027	238.780.066
Бугарска	7.334.652	7.966.581
Босна и Херцеговина	7.401.758	8.052.241
Румунија	6.967.529	6.968.931
Мађарска	28	80
	271.140.994	261.767.899

НИС Група

Напомене уз консолидоване финансијске извештаје за годину која се завршила на дан 31. децембра 2017. године

(Сви износи су изражени у РСД 000, осим ако није другачије назначено)

8. НЕМАТЕРИЈАЛНА ИМОВИНА

	Улагања у развој	Концесије, патенти, лиценце, софтвер и остала права	Гудвил	Остала нематеријална улагања	Нематеријална улагања у припреми	Укупно
На дан 1. јануара 2016.						
Набавна вредност	6.617.839	8.291.324	2.339.301	1.496.540	9.006.680	27.751.684
Исправка вредности и обезвређење	(464.122)	(4.628.461)	(520.925)	(207.671)	(105.715)	(5.926.894)
Неотписана вредност	6.153.717	3.662.863	1.818.376	1.288.869	8.900.965	21.824.790
Година завршена дана 31. децембра 2016.						
Повећања	-	-	-	-	2.784.203	2.784.203
Активација	-	735.268	-	19.669	(754.937)	-
Амортизација	(680.299)	(1.146.914)	-	(58.407)	(5.066)	(1.890.686)
Пренос на некретнине, постројења и опрему (напомена 9)	-	-	-	-	(20.227)	(20.227)
Отуђења и отписи	-	(5)	-	(4.869)	(902.203)	(907.077)
Остали преноси	-	1.032	-	(1.421)	(14.081)	(14.470)
Транслационе резерве	-	291	26.474	5.435	36.306	68.506
Неотписана вредност	5.473.418	3.252.535	1.844.850	1.249.276	10.024.960	21.845.039
На дан 31. децембра 2016.						
Набавна вредност	6.617.839	8.810.629	2.371.943	1.483.996	10.077.842	29.362.249
Исправка вредности и обезвређење	(1.144.421)	(5.558.094)	(527.093)	(234.720)	(52.882)	(7.517.210)
Неотписана вредност	5.473.418	3.252.535	1.844.850	1.249.276	10.024.960	21.845.039
На дан 1. јануара 2017.						
Набавна вредност	6.617.839	8.810.629	2.371.943	1.483.996	10.077.842	29.362.249
Исправка вредности и обезвређење	(1.144.421)	(5.558.094)	(527.093)	(234.720)	(52.882)	(7.517.210)
Неотписана вредност	5.473.418	3.252.535	1.844.850	1.249.276	10.024.960	21.845.039
Година завршена дана 31. децембра 2017.						
Повећања	-	-	-	345	2.411.927	2.412.272
Активација	2.712.862	427.948	-	57.032	(3.197.842)	-
Амортизација	(421.073)	(1.118.170)	-	(65.256)	(4.878)	(1.609.377)
Обезвређење (напомена 35)	-	(8.641)	(19.248)	-	-	(27.889)
Пренос на некретнине, постројења и опрему (напомена 9)	-	-	-	-	(13.945)	(13.945)
Отуђења и отписи	-	(3.729)	-	(3.508)	(81.359)	(88.596)
Остали преноси	-	-	-	(48.529)	103.229	54.700
Транслационе резерве	-	(860)	(82.112)	(18.435)	(209.649)	(311.056)
Неотписана вредност	7.765.207	2.549.083	1.743.490	1.170.925	9.032.443	22.261.148
На дан 31. децембра 2017.						
Набавна вредност	9.330.701	9.133.906	2.256.798	1.436.956	9.089.090	31.247.451
Исправка вредности и обезвређење	(1.565.494)	(6.584.823)	(513.308)	(266.031)	(56.647)	(8.986.303)
Неотписана вредност	7.765.207	2.549.083	1.743.490	1.170.925	9.032.443	22.261.148

Нематеријална улагања у припреми са стањем на дан 31. децембра 2017. године у износу од РСД 9.032.443 (2016: РСД 10.024.960) се највећим делом односи на улагања у истраживање (непотврђене резерве) у износу од РСД 8.162.735 (2016: РСД 9.096.426).

НИС Група**Напомене уз консолидоване финансијске извештаје за годину која се завршила на дан 31. децембра 2017. године***(Сви износи су изражени у РСД 000, осим ако није другачије назначено)***Обезвређење гудвила**

Гудвил руководство посматра на бази индивидуалних једница које генеришу готовину (ЈГГ) и географске локације. Надокнадива вредност сваке ЈГГ је утврђена од стране независног проценитеља на бази веће од вредности у употреби или фер вредности минус трошкови продаје. Наведене калкулације су засноване на пројекцијама токова готовине пре-пореза, на основу петогодишњег финансијског плана усвојеног од стране руководства.

Кључне претпоставке коришћене за обрачун вредности у употреби:

	2017	2016
Просечна бруто маржа	22,0%	22,0%
Стопа раста	1%	1%
Дисконтна стопа		
- Румунско тржиште	7,56%	7,06%
- Бугарско тржиште	7,37%	7,05%
- Тржиште Босне и Херцеговине	12,89%	12,61%

Руководство је утврдило планирану бруто маржу на бази претходно остварених резултата и очекиваног привредног раста. Просечна стопа раста је конзистентна са прогнозом у индустрији. Дисконтна стопа је пре пореза и одражава специфичне ризике у односу на релевантну ЈГГ. У наставку је дат преглед алокације гудвила.

	Почетно стање	Повећања	Обезвређење	Транслаци- оне резерве	Крајње стање
2017					
Босна и Херцеговина	494.015	-	-	(20.003)	474.012
Румунија	307.831	-	-	(19.983)	287.848
Бугарска	1.043.004	-	(19.248)	(42.127)	981.629
	1.844.850	-	(19.248)	(82.113)	1.743.489
2016					
Босна и Херцеговина	486.349	-	-	7.666	494.015
Румунија	304.895	-	-	2.936	307.831
Бугарска	1.027.132	-	-	15.872	1.043.004
	1.818.376	-	-	26.474	1.844.850

Осим признатог обезвређења у Бугарској у износу од РСД 19.248, тест обезвређења у Румунији и Босни и Херцеговини показао је да је надокнадива вредност израчуната по основу вредности у употреби/фер вредности већа од садашње вредности средстава.

Уколико би ревидирана процењена стопа раста била 0,5% уместо коришћене 1% и уколико би повећали дисконтну стопу за 1% у односу на стопу процењену од стране менаџмента, надокнадива вредност сваке ЈГГ у тоталу превазилази садашњу вредност.

НИС Група

Напомене уз консолидоване финансијске извештаје за годину која се завршила на дан 31. децембра 2017. године

(Сви износи су изражени у РСД 000, осим ако није другачије назначено)

9. НЕКРЕТНИНЕ, ПОСТРОЈЕЊА И ОПРЕМА

а) *Некретнине, постројења и опрема по набавној вредности*

	Земљиште	Грађевински објекти	Машине и опрема	Некретнине, постројења и опрема у припреми	Остале некретнине, постројења и опрема	Улагања у туђе некретнине постројења и опрему	Аванси	Укупно
На дан 1. јануара 2016.								
Набавна вредност	17.491.508	160.380.190	115.619.407	30.220.489	91.412	457.949	1.360.565	325.621.520
Исправка вредности и обезвређење	(304.230)	(44.291.075)	(44.618.460)	(2.382.658)	(3.708)	(116.910)	(30.809)	(91.747.850)
Неотписана вредност	17.187.278	116.089.115	71.000.947	27.837.831	87.704	341.039	1.329.756	233.873.670
Година завршена дана 31. децембра 2016.								
Повећања	-	-	1.212	20.588.227	-	-	3.612.037	24.201.476
Активација	60.649	16.946.912	7.366.792	(24.380.904)	-	6.551	-	-
Ефекти вредновања	-	94.832	-	-	-	-	-	94.832
Обезвређење (напомене 35)	-	(1.603)	(4.356)	(25.695)	-	-	(11.213)	(42.867)
Амортизација	-	(6.278.201)	(7.652.103)	-	-	(68.187)	-	(13.998.491)
Пренос са нематеријалних улагања (напомена 8)	-	-	102	20.125	-	-	-	20.227
Пренос на инвестиционе некретнине	(5.554)	(131.685)	741	-	-	-	-	(136.498)
Пренос на стална средства намењена продаји	(7.515)	624	169	-	-	-	-	(6.722)
Отуђења и отписи	(25.802)	(247.312)	(209.027)	(469.961)	(477)	-	(2.968.348)	(3.920.927)
Остали трансфери	(20.916)	32.425	(63.724)	73.478	-	-	(152.686)	(131.423)
Транслационе резерве	95.526	82.853	31.261	20.198	(531)	159	120	229.586
Неотписана вредност	17.283.666	126.587.960	70.472.014	23.663.299	86.696	279.562	1.809.666	240.182.863
На дан 31. децембра 2016.								
Набавна вредност	17.587.928	176.704.641	122.136.460	25.774.166	87.839	464.720	1.851.425	344.607.179
Исправка вредности и обезвређење	(304.262)	(50.116.681)	(51.664.446)	(2.110.867)	(1.143)	(185.158)	(41.759)	(104.424.316)
Неотписана вредност	17.283.666	126.587.960	70.472.014	23.663.299	86.696	279.562	1.809.666	240.182.863
Година завршена дана 31. децембра 2017.								
Повећања	-	771.170	-	25.197.474	-	-	3.235.708	29.204.352
Активација	21.401	15.971.073	6.247.036	(22.346.075)	-	64.130	-	(42.435)
Ефекти вредновања	-	1.399	-	-	-	-	-	1.399
Обезвређење (напомена 35)	(145.510)	(26.642)	(42.589)	(47.382)	-	-	(3.023)	(265.146)
Амортизација	-	(6.763.948)	(7.982.466)	-	(51)	(71.436)	-	(14.817.901)
Пренос са нематеријалних улагања (напомена 8)	-	(1.050.204)	1.049.229	13.945	975	-	-	13.945
Пренос на инвестиционе некретнине	(2.759)	(23.190)	-	-	-	-	-	(25.949)
Пренос на стална средства намењена продаји	(7.958)	(108.920)	(14.522)	-	-	-	-	(131.400)
Отуђења и отписи	(4.152)	(93.026)	(154.796)	(610.047)	(57)	-	(2.973.584)	(3.835.662)
Остали трансфери	-	-	48.529	(102.958)	(895)	-	-	(55.324)
Транслационе резерве	(295.372)	(325.206)	(70.522)	(118.988)	(45)	(352)	(305)	(810.790)
Неотписана вредност	16.849.316	134.940.466	69.551.913	25.649.268	86.623	271.904	2.068.462	249.417.952
На дан 31. децембра 2017.								
Набавна вредност	17.153.246	191.485.363	128.531.892	27.681.410	88.653	528.159	2.105.408	367.574.131
Исправка вредности и обезвређење	(303.930)	(56.544.897)	(58.979.979)	(2.032.142)	(2.030)	(256.255)	(36.946)	(118.156.179)
Неотписана вредност	16.849.316	134.940.466	69.551.913	25.649.268	86.623	271.904	2.068.462	249.417.952

НИС Група

Напомене уз консолидоване финансијске извештаје за годину која се завршила на дан 31. децембра 2017. године

(Сви износи су изражени у РСД 000, осим ако није другачије назначено)

Група је у пословној 2017. години капитализовала трошкове позајмљивања који се директно могу приписати стицању, изградњи или изради квалификованог средства, као део његове набавне вредности у износу од РСД 75.476 (2016: РСД 57.818).

На дан сваког биланса стања Руководство Групе процењује да ли постоји назнака да је надокнадива вредност некретнина, постројања и опреме пала испод књиговодствене вредности.

Група је на дан 31. децембра 2017. године извршила процену индикатора обезвређења имовине јединица које генеришу готовину ("ЈГГ") - за детаље видети напомену 3.8. Додатно, Група је извршила процену и признала обезвређење у износу од РСД 262.550 (2016: РСД 31.654) за технолошки и физички застарела и расходована средства.

б) *Инвестиционе некретнине по фер вредности*

Инвестиционе некретнине се вреднују на датум биланса стања по фер вредности која представља тржишну вредност инвестиционе некретнине.

Кретања на инвестиционим некретнинама приказане су у табели испод:

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
На дан 1. јануара	1.549.663	1.336.060
Добици по основу фер вредновања (напомена 34 и 35)	7.967	79.957
Преноси са некретнина, постројења и опреме	25.949	136.498
Отуђења	(56.089)	(4.432)
Остало	2.866	1.580
На дан 31. децембра	<u>1.530.356</u>	<u>1.549.663</u>

Инвестиционе некретнине исказане са стањем на дан 31. децембра 2017. године у износу од РСД 1.530.356 (31. децембра 2016. године: РСД 1.549.663) у највећем делу се односе на бензинске станице и пословне просторе дате у вишегодишњи закуп вредноване по фер вредности на дан извештавања.

Фер вредност инвестиционих некретнина

Инвестиционе некретнине, које чине бензинске станице и пословни простори, вредноване су по фер вредности на дан 31. децембра 2017. односно 2016. године. Позитиван ефекат вредновања по фер вредности признат је у корист осталих прихода (напомена 32).

Табела ниже приказује нефинансијска средства књижена по фер вредности која је мерена методом процене. Одмеравање фер вредности врши се према следећим хијерархијским нивоима:

- Котиране цене (некориговане) на активном тржишту за иста средства или исте обавезе (Ниво 1).
- Информације, осим котираних цена укључених у Ниво 1, које су засноване на доступним тржишним подацима за средства или обавезе, било директно (тј. цене) или индиректно (тј. изведене из цена) (Ниво 2).
- Информације о средству или обавези које нису засноване на доступним тржишним подацима (тј. недоступне информације) (Ниво 3).

НИС Група**Напомене уз консолидоване финансијске извештаје за годину која се завршила на дан 31. децембра 2017. године***(Сви износи су изражени у РСД 000, осим ако није другачије назначено)*

Одмеравање по фер вредности на дан 31. децембра 2017. године извршено је на основу следећих информација:

	Котиране цене на активном тржишту за иста средства (Ниво 1)	Друге значајне доступне информације (Ниво 2)	Значајне недоступне информације (Ниво 3)
Редовно одмеравање фер вредности Земљиште и грађевински објекти			
– Пословни простори и други објекти дати у закуп	-	872.172	-
– Бензинске станице	-	-	658.184
Укупно	-	872.172	658.184

Одмеравање по фер вредности на дан 31. децембра 2016. године извршено је на основу следећих информација:

	Котиране цене на активном тржишту за иста средства (Ниво 1)	Друге значајне доступне информације (Ниво 2)	Значајне недоступне информације (Ниво 3)
Редовно одмеравање фер вредности Земљиште и грађевински објекти			
– Пословни простори и други објекти дати у закуп	-	917.985	-
– Бензинске станице	-	-	631.678
Укупно	-	917.985	631.678

Технике процене фер вредности применом методологије 2. нивоа

Фер вредности пословних простора, станова и других објеката за издавање добијене применом методологије 2. нивоа произилазе из методе упоредивих трансакција. Продајне цене упоредивих овјеката у непосредној близини коригују се за разлике у њиховим кључним карактеристикама као што је површина некретнине. Најзначајнија информација по овом приступу процене је цена по квадратном метру.

Одмеравање фер вредности применом значајних недоступних информација (методологија 3. нивоа)

Фер вредности бензинских станица добијене применом методологије 3. нивоа произилазе из методе употребних вредности, где је фер вредност бензинских станица одређена као садашња вредност будућих нето примања Групе на основу дугорочних уговора о закупу. Најзначајнија информација при овом приступу процене је цена изнајмљивања по бензинској станици.

Кључне претпоставке коришћене за вредовање методом употребних вредности :

	2017	2016
Дугорочна стопа раста	0%	0%
Дисконтна стопа	14%	16%

НИС Група**Напомене уз консолидоване финансијске извештаје за годину која се завршила на дан 31. децембра 2017. године**

(Сви износи су изражени у РСД 000, осим ако није другачије назначено)

Усаглашавање промена у фер вредности средстава класификованих у ниво 3 фер вредности хијерархије:

	2017	2016
Стање на почетку године	631.678	541.624
Промена у фер вредности:		
Добици признати у билансу успеха, фер вредновање	3.788	68.043
Пренос са некретнина, постројења и опреме	22.484	17.740
Остало	234	4.271
Укупно повећање по основу фер вредновања средства	26.506	90.054
Стање на крају године	658.184	631.678

в) *Средства за производњу нафте и гаса*

Средства за производњу нафте и гаса обухватају средства за истраживање и процену, као и трошкове развоја, повезане са производњом потврђених резерви (напомена 2.9).

НИС Група

Напомене уз консолидоване финансијске извештаје за годину која се завршила на дан 31. децембра 2017. године

(Сви износи су изражени у РСД 000, осим ако није другачије назначено)

	Капитализовани трошкови истраживања	Капитализовани трошкови развоја	Укупно инвестиције у току (истраживање и развој)	Производна средства	Остала пословна средства	Укупно
На дан 1. јануара 2016.						
Набавна вредност	19.971.794	7.942.643	27.914.437	108.928.420	33.408	136.876.265
Исправка вредности и обезвређење	(21.185)	(248.771)	(269.956)	(25.345.752)	(22.292)	(25.638.000)
Неотписана вредност	19.950.609	7.693.872	27.644.481	83.582.668	11.116	111.238.265
Година завршена 31. децембра 2016.						
Повећања	5.334.874	11.995.609	17.330.483	-	-	17.330.483
Промене на резервисањима за обнављање природних ресурса	-	-	-	(9.379)	-	(9.379)
Пренос са инвестиција у току	(366.515)	(19.154.857)	(19.521.372)	19.521.372	-	-
Остали преноси	(3.640.647)	3.831.149	190.502	(112.738)	(15)	77.749
Обезвређење	-	(4.595)	(4.595)	(45)	-	(4.640)
Обезвређење истраживања (напомена 7)	(1.204.851)	-	(1.204.851)	-	-	(1.204.851)
Амортизација	(5.066)	-	(5.066)	(5.953.801)	-	(5.958.867)
Отуђења и отписи	(6.543)	(87.602)	(94.145)	(158.220)	(7)	(252.372)
Транслационе резерве	51.550	-	51.550	6	-	51.556
	20.113.411	4.273.576	24.386.987	96.869.863	11.094	121.267.944
На дан 31. децембра 2016.						
Набавна вредност	20.139.905	4.274.452	24.414.357	127.806.623	31.406	152.252.386
Исправка вредности и обезвређење	(26.494)	(876)	(27.370)	(30.936.760)	(20.312)	(30.984.442)
Неотписана вредност	20.113.411	4.273.576	24.386.987	96.869.863	11.094	121.267.944
На дан 1. јануара 2017.						
Набавна вредност	20.139.905	4.274.452	24.414.357	127.806.623	31.406	152.252.386
Исправка вредности и обезвређење	(26.494)	(876)	(27.370)	(30.936.760)	(20.312)	(30.984.442)
Неотписана вредност	20.113.411	4.273.576	24.386.987	96.869.863	11.094	121.267.944
Година завршена 31. децембра 2017.						
Повећања	5.067.953	12.751.699	17.819.652	-	-	17.819.652
Промене на резервисањима за обнављање природних ресурса	-	-	-	765.325	-	765.325
Пренос са инвестиција у току	(4.060.487)	(15.215.542)	(19.276.029)	19.276.924	(895)	-
Обезвређење	(27.447)	(10.703)	(38.150)	(41.535)	-	(79.685)
Остали преноси	(1.184.964)	1.167.608	(17.356)	(52.092)	975	(68.473)
Амортизација	(4.878)	-	(4.878)	(6.403.068)	(52)	(6.407.998)
Обезвређење истраживања (напомена 7)	(568.493)	-	(568.493)	-	-	(568.493)
Отуђења и отписи	(80.243)	(39.041)	(119.284)	(77.455)	(19)	(196.758)
Транслационе резерве	(309.708)	-	(309.708)	30	(3)	(309.681)
	18.945.144	2.927.597	21.872.741	110.337.992	11.100	132.221.833
На дан 31. децембра 2017.						
Набавна вредност	19.004.026	2.929.684	21.933.710	147.452.224	32.323	169.418.257
Исправка вредности и обезвређење	(58.882)	(2.087)	(60.969)	(37.114.232)	(21.223)	(37.196.424)
Неотписана вредност	18.945.144	2.927.597	21.872.741	110.337.992	11.100	132.221.833

Обезвређење истраживања у износи од РСД 568.493 највећим делом у износу од РСД 461.615 односи се на отпис средстава за производњу у Србији због неизвесне одрживости комерцијалне производње (2016: РСД 1.204.851 највећим делом у износу од РСД 1.188.909 се односи на отпис средстава за производњу у Мађарској).

НИС Група**Напомене уз консолидоване финансијске извештаје за годину која се завршила на дан 31. децембра 2017. године***(Сви износи су изражени у РСД 000, осим ако није другачије назначено)***10. УЧЕШЋА У КАПИТАЛУ ПРИДРУЖЕНИХ СУБЈЕКТА И ЗАЈЕДНИЧКИМ ПОДУХВАТИМА**

Књиговодствена вредност инвестиција у заједничка улагања на дан 31. децембра 2017. и 2016. године приказана је у табели испод:

		Процент учешћа	31. децембар 2017	31. децембар 2016
Енерговинд	Заједничко улагање	50%	1.008.221	1.008.221
Српска Генерација	Заједничко улагање	49%	1.038.800	1.038.800
ХИП Петрохемија а.д. Панчево	Придружен ентитет	20,86%	11.572.197	-
<i>Минус исправка вредности</i>			<i>(11.572.197)</i>	<i>-</i>
Укупно инвестиције			2.047.021	2.047.021

Претежно место пословања обелодањених заједничких улагања је територија Републике Србије.

Не постоје потенцијалне обавезе које се односе на интерес Групе у заједничком улагању, као ни потенцијалне обавезе из самог улагања.

Енерговинд

У 2013. години Група је стекла 50% удела у заједничком улагању Енерговинд доо чија је намена управљање радом будућег ветропарка Пландиште, укупне снаге 102 MW. До дана издавања ових консолидованих финансијских извештаја није било значајних пословних активности. Енерговинд д.о.о. је Друштво у приватном власништву за које нису доступне котиране берзанске цене.

Serbskaya Generaciya

Током 2015. године Група и Центренергохолдинг из Руске Федерације основали су холдинг компанију Serbskaya Generaciya кроз коју ће заједно пословати са Термоелектраном - Топланом „ТЕТО“ Панчево са пројектованим капацитетом од 208 MW. У октобру 2017. године потписан је уговор по принципут „кључ у руке“ са Шангај Електрик Групом и започета је фаза пројектовања. Пројекат ће бити финансиран преко кредита и завршетак радова се очекује крајем 2019. године. Током 2016. године Група је повећала своје улагање у Serbskaya Generaciya-у у износу од РСД 858.362.

Хип Петрохемија

У складу са важећим законима Републике Србије, почетком октобра 2017. године стекли су се сви услови за пуну примену Унапред припремљеног плана реорганизације предузећа ХИП Петрохемија а.д. Панчево. У складу са усвојеним планом промењена је и структура акцијског капитала предузећа ХИП Петрохемија, чиме је НИС повећао своје учешће у капиталу. Након конверзије, НИС поседује 20,86% (пре конверзије 12,72%) гласачких права у ХИП Петрохемији. Такође, НИС има своје представнике у Одбору Директора и Надзорном одбору.

Укупан износ потпуно обезвређеног учешћа односи се на рекласификацију обезвређених потраживања у износу од РСД 9.712.685 (напомена 6.1) и рекласификацију обезвређених финансијских средстава намењених продаји у износу од РСД 1.859.512.

11. ОСТАЛИ ДУГОРОЧНИ ФИНАНСИЈСКИ ПЛАСМАНИ

	31. децембар 2017	31. децембар 2016
Депозити са доспећем преко годину дана	2.029.483	-
Остали дугорочни финансијски пласмани	79.416	84.239
Дугорочни кредити дати запосленима	1.034.606	1.076.724
<i>Минус исправка осталих дугорочних пласмана</i>	<i>(59)</i>	<i>(59)</i>
	3.143.446	1.160.904

На дан 31. децембра 2017. године депозити са доспећем преко годину дана у износу од РСД 2.029.483 односе се на банкарске депозите пласиране са каматном стопом 4,65% годишње који доспевају у наредне две године.

НИС Група**Напомене уз консолидоване финансијске извештаје за годину која се завршила на дан 31. децембра 2017. године***(Сви износи су изражени у РСД 000, осим ако није другачије назначено)*

Дугорочни кредити дати запосленима на дан 31. децембра 2017. године у износу од РСД 1.034.606 (31. децембра 2016: РСД 1.076.724) се односе на бескаматне кредите односно кредите по каматној стопи 0,5% и 1,5% пласиране запосленима за потребе решавања стамбеног питања. Отплаћују се у месечним ратама.

12. ДУГОРОЧНА ПОТРАЖИВАЊА

	31. децембар 2017	31. децембар 2016
Дугорочна потраживања према држави и компанијама у државном власништву	-	10.020.549
Дугорочна потраживања – финансијски лизинг	20.620	20.620
<i>Минус: исправка</i>	<i>(12.207)</i>	<i>(741.291)</i>
	8.413	9.299.878

Смањење дугорочних потраживања највећим делом се односи на Уговор склопљен са УниКредит банком о уступању дела својих потраживања уз накнаду без права регреса према уступоцу. Уговором су уступљена потраживања од Републике Србије са роком доспећа 2016-2019 у укупном износу од ЕУР 67.200.000. Уплата по Уговору извршена је дана 17. јула 2017. године у целости.

13. ОДЛОЖЕНА ПОРЕСКА СРЕДСТВА И ОБАВЕЗЕ

Анализа одложених пореских средстава и обавеза приказана је у табели:

	31. децембар 2017	31. децембар 2016
Одложена пореска средства:		
- Одложена пореска средства која ће бити призната у периоду дужем од годину дана	3.578.507	5.693.395
- Одложена пореска средства која ће бити призната у периоду до годину дана	1.387.464	977.854
	4.965.971	6.671.249
Одложене пореске обавезе:		
- Одложене пореске обавезе које ће бити признате у периоду дужем од годину дана	(2.768.061)	(2.899.895)
	(2.768.061)	(2.899.895)
Одложена пореска средства (нето)	2.197.910	3.771.354

Бруто кретања на одложеном порезу приказана су у табели испод:

	2017	2016
Стање на дан 1. јануара	3.771.354	4.268.741
Ефекат на укупни резултат (напомена 36)	(1.615.639)	(496.135)
Ефекат на остали укупни резултат	14.179	4.449
Остало	28.016	(5.701)
Стање на дан 31. децембра	2.197.910	3.771.354

НИС Група

Напомене уз консолидоване финансијске извештаје за годину која се завршила на дан 31. децембра 2017. године

(Сви износи су изражени у РСД 000, осим ако није другачије назначено)

Кретања на одложеним пореским средствима и обавезама у току године, без нетирања салда у оквиру исте јурисдикције, су:

	Разлика књиговодствене вредности НПО и пореске Ревалоризационе резерве			Укупно
	Резервсања	основице	резерве	
<i>Одложене пореске обавезе</i>				
Стање на дан 1. јануара 2016.	(28.625)	(2.959.545)	-	(2.988.170)
Настанак и укидање привремених разлика:				
- ефекат на укупни резултат (напомена 36)	-	79.576	-	79.576
- ефекат на остали укупни резултат	8.697	-	(14.225)	(5.528)
Остало	19.928	-	-	19.928
Курсне разлике	-	(5.701)	-	(5.701)
Стање на дан 31. децембра 2016.	-	(2.885.670)	(14.225)	(2.899.895)
Настанак и укидање привремених разлика:				
- ефекат на укупни резултат (напомена 36)	-	130.547	-	130.547
- ефекат на остали укупни резултат	-	-	(210)	(210)
Курсне разлике	-	1.497	-	1.497
Стање на дан 31. децембра 2017.	-	(2.753.626)	(14.435)	(2.768.061)

	Резервсања	Умањење вредности имовине		Фер вредновање	Укупно
		Порески кредит			
<i>Одложена пореска средства</i>					
Стање на дан 1. јануара 2016.	958.468	864.022	5.434.421	-	7.256.911
Настанак и укидање привремених разлика:					
- ефекат на укупни резултат (напомена 36)	30.239	66.171	(672.121)	-	(575.711)
- ефекат на остали укупни резултат	(1.762)	-	-	11.739	9.977
Остало	(19.928)	-	-	-	(19.928)
Стање на дан 31. децембра 2016.	967.017	930.193	4.762.300	11.739	6.671.249
Настанак и укидање привремених разлика:					
- ефекат на укупни резултат (напомена 36)	11.280	18.935	(1.776.401)	-	(1.746.186)
- ефекат на остали укупни резултат	14.831	-	-	(442)	14.389
Остало	26.519	-	-	-	26.519
Стање на дан 31. децембра 2017.	1.019.647	949.128	2.985.899	11.297	4.965.971

Признавање одложених пореских средстава је извршено на основу петогодишњег бизнис плана и остварених пословних резултата који су руководству дали снажне индикаторе у погледу искоришћења пренетих пореских кредита.

Порески кредит представља износ у висини од 20% од капиталних инвестиција у периоду до 31. децембра 2013. године у складу са пореском регулативом Републике Србије и може бити искоришћен у периоду од 10 година.

Група није признала потенцијална одложена пореска средства по основу неискоришћених пореских губитака у износу од 886 милиона РСД (2016: 826 милиона РСД) који су настали у Босни, Румунији, Бугарској и Мађарској и доступни су за умањење будућих опорезивих добитака у компанијама у којима су настали.

Одложена пореска средства по основу ових губитака нису призната јер не могу бити искоришћена за умањење пореске основице у оквиру Групе, пошто потичу из ентитета који послују са губитком, а пореским планом није предвиђено нити постоји неки други индикатор који указује на то да ће се моћи искористити у будућем периоду.

НИС Група

Напомене уз консолидоване финансијске извештаје за годину која се завршила на дан 31. децембра 2017. године

(Сви износи су изражени у РСД 000, осим ако није другачије назначено)

14. ЗАЛИХЕ

	31. децембар 2017	31. децембар 2016
Материјал, резервни делови, алат и инвентар	27.510.780	20.619.950
Недовршена производња	3.961.298	3.119.239
Готови производи	8.544.853	6.014.045
Роба	2.008.505	2.408.908
Дати аванси	666.931	437.325
<i>Минус: исправка вредности залиха</i>	(5.108.493)	(5.326.077)
<i>Минус: исправка вредности датих аванса</i>	(261.100)	(261.983)
	37.322.774	27.011.407
Стална средства намењена продаји	5.986	-
<i>Минус: исправка вредности сталних средстава намењених продаји</i>	(5.823)	-
	163	-
	37.322.937	27.011.407

Промене на рачунима исправке вредности су приказане у табели:

	Исправка вредности залиха	Исправка вредности датих аванса	Исправка вредности средстава намењених продаји	Укупно
На дан 1. јануара 2016.	5.588.504	270.298	185.782	6.044.584
Исправка вредности на терет расхода текућег периода (напомена 35)	54.051	7.837	-	61.888
Укидање исправке вредности у корист прихода текућег периода (напомена 34)	(12.505)	(8.544)	-	(21.049)
Потраживања отписана током године као ненаплатива	-	(3.732)	(185.782)	(189.514)
Остало	(303.973)	(3.876)	-	(307.849)
На дан 31. децембра 2016.	5.326.077	261.983	-	5.588.060
Исправка вредности на терет расхода текућег периода (напомена 35)	8.431	6.974	5.823	21.228
Укидање исправке вредности у корист прихода текућег периода (напомена 34)	(896)	(1.939)	-	(2.835)
Потраживања отписана током године као ненаплатива	-	(5.916)	-	(5.916)
Остало	(225.119)	(2)	-	(225.121)
На дан 31. децембра 2017.	5.108.493	261.100	5.823	5.375.416

15. ПОТРАЖИВАЊА ПО ОСНОВУ ПРОДАЈЕ

	31. децембар 2017	31. децембар 2016
Остале повезане стране у земљи	1.447.646	10.349.738
Остале повезане стране у иностранству	1.024.133	1.047.541
Потраживања од трећих лица у земљи	31.924.918	41.832.190
Потраживања од трећих лица у иностранству	1.460.057	978.397
	35.856.754	54.207.866
<i>Минус: исправка вредности</i>	(7.942.578)	(17.490.188)
	27.914.176	36.717.678

НИС Група**Напомене уз консолидоване финансијске извештаје за годину која се завршила на дан 31. децембра 2017. године***(Сви износи су изражени у РСД 000, осим ако није другачије назначено)*

Смањење потраживања према осталим повезаним правним лицима у земљи и њихова исправка потраживања највећим делом се односи на пренос потраживања од ХИП Петрохемије на улагања у придружене ентитете (напомена 10). У складу са важећим законима Републике Србије, почетком октобра 2017. године стекли су се сви услови за пуну примену унапред припремљеног плана реорганизације предузећа ХИП Петрохемија а.д. Панчево. У складу са усвојеним планом промењена је и структура акцијског капитала предузећа ХИП Петрохемија, чиме је НИС конверзијом остатка дела потраживања након отписа повећао своје учешће у капиталу ХИП Петрохемије на 20,86% (12,72% пре повећања учешћа).

16. ДРУГА ПОТРАЖИВАЊА

	31. децембар 2017	31. децембар 2016
Потраживања за камате	5.211.198	6.480.562
Потраживања од запослених	94.329	90.356
Потраживања за више плаћени порез на добит	1.053	141.764
Остала потраживања	7.571.612	7.524.655
<i>Минус: исправка вредности</i>	(11.687.452)	(11.736.780)
	1.190.740	2.500.557

17. КРАТКОРОЧНИ ФИНАНСИЈСКИ ПЛАСМАНИ

	31. децембар 2017	31. децембар 2016
Депозити са доспећем преко три месеца а мање од годину дана	7.645.689	-
Остала краткорочна финансијска средства	96.815	306.828
	7.742.504	306.828

На дан 31. децембра 2017. године депозити са доспећем преко три месеца а мање од годину дана износе РСД 7.645.689 и односе се на депозите пласиране у динарима у пословним банкама са каматном стопом од 3,23% до 4,15% годишње.

18. ГОТОВИНСКИ ЕКВИВАЛЕНТИ И ГОТОВИНА

	31. децембар 2017	31. децембар 2016
Готовина у банци и благајни	15.896.738	14.101.298
Депозити са доспећем до 3 месеца	9.418.037	7.197.776
Новчана средства са ограниченим коришћењем	1.521.241	1.599.284
Остала новчана средства	239.354	984
	27.075.370	22.899.342

Новчана средства на ескроу рачуну на дан 31. децембра 2017. године у износу од РСД 1.521.241 (31. децембар 2016: РСД 1.599.284) у највећем делу се односе на депонована средства преко којег ће заједничко улагање, будући ветропарк Пландиште бити руковођен. У складу са Уговором, Група може повући средства са рачуна у било ком моменту.

НИС Група**Напомене уз консолидоване финансијске извештаје за годину која се завршила на дан 31. децембра 2017. године***(Сви износи су изражени у РСД 000, осим ако није другачије назначено)***19. АКТИВНА ВРЕМЕНСКА РАЗГРАНИЧЕЊА**

	31. децембар 2017	31. децембар 2016
Разграничени порез на додату вредност	1.419.963	1.251.278
Унапред плаћени трошкови	236.845	115.146
Унапред плаћена акциза	1.862.790	1.478.182
Стамбени кредити и остала активна временска разграничења	1.247.028	1.079.344
	4.766.626	3.923.950

Разграничени порез на додату вредност са стањем на дан 31. децембра 2017. године у износу од РСД 1.419.963 (31. децембра 2016: РСД 1.251.278) је порез на додату вредност у примљеним фактурама које се евидентирају у текућем обрачунском периоду, а право на одбитак претходног пореза се остварује у наредном обрачунском периоду.

Унапред плаћена акциза на дан 31. децембра 2017. године у износу од РСД 1.862.790 (31. децембар 2016: РСД 1.478.182) се односе на акцизе плаћене за готове производе који се чувају у не-акцизном складишту и на акцизе плаћене за увозне производе које се користе у даљем процесу производње за шта ће средства бити враћена у блиској будућности.

20. ВАНБИЛАНСНА АКТИВА И ПАСИВА

	31. децембар 2017	31. децембар 2016
Издате менице и гаранције	70.741.005	81.020.116
Примљене менице и гаранције	17.697.476	16.611.577
Имовина (у бившим републикама Југославије)	5.357.690	5.357.690
Потраживања (из бивших република Југославије)	6.085.575	7.191.930
Туђа роба у складишту и остала средства других лица	6.819.872	6.410.848
Средства за затварање поља у Анголи	1.332.018	1.179.546
Остала ванбилансна актива и пасива	327.765	286.605
	108.361.401	118.058.312

НИС Група

Напомене уз консолидоване финансијске извештаје за годину која се завршила на дан 31. децембра 2017. године

(Сви износи су изражени у РСД 000, осим ако није другачије назначено)

21. КАПИТАЛ

	Капитал који припада власницима Групе									
	Акцијски капитал	Остали капитал	Резерве	Нераспоређени добитак (губитак)	Добици или губици по основу иностраног пословања и прерачуна финансијских извештаја	Добици или губици по основу ХОВ за продају	Актуарски добици или губици	Укупно	Учешћа без права контроле	Укупно капитал
Стање на дан 1. јануара 2016. године	81.530.200	-	-	109.536.896	(450.963)	(79.564)	161.245	190.697.814	(186.134)	190.511.680
Добит (губитак)	-	-	-	15.037.973	-	-	-	15.037.973	(24.547)	15.013.426
Промена вредности финансијских средстава расположивих за продају	-	-	-	-	-	13.046	-	13.046	-	13.046
Расподела дивиденди	-	-	-	(4.025.961)	-	-	-	(4.025.961)	-	(4.025.961)
Ефекти поновног одмеравања планова дефинисаних примања запослених	-	-	-	-	-	-	21.547	21.547	-	21.547
Ревалоризационе резерве	-	-	80.607	-	-	-	-	80.607	-	80.607
Остало	-	-	-	2	(130.208)	-	(535)	(130.741)	(3.092)	(133.833)
Стање на дан 31. децембра 2016. године	81.530.200	-	80.607	120.548.910	(581.171)	(66.518)	182.257	201.694.285	(213.773)	201.480.512
Стање на дан 1. јануара 2017. године	81.530.200	-	80.607	120.548.910	(581.171)	(66.518)	182.257	201.694.285	(213.773)	201.480.512
Добит (губитак)	-	-	-	26.991.074	-	-	-	26.991.074	(28.423)	26.962.651
Промена вредности финансијских средстава расположивих за продају	-	-	-	-	-	2.505	-	2.505	-	2.505
Расподела дивиденди	-	-	-	(4.021.069)	-	-	-	(4.021.069)	-	(4.021.069)
Ефекти поновног одмеравања планова дефинисаних примања запослених	-	-	-	-	-	-	12.180	12.180	-	12.180
Ревалоризационе резерве	-	-	1.189	-	-	-	-	1.189	-	1.189
Остало	-	-	-	-	603.842	-	-	603.842	9.700	613.542
Стање на дан 31. децембра 2017. године	81.530.200	-	81.796	143.518.915	22.671	(64.013)	194.437	225.284.006	(232.496)	225.051.510

НИС Група**Напомене уз консолидоване финансијске извештаје за годину која се завршила на дан 31. децембра 2017. године***(Сви износи су изражени у РСД 000, осим ако није другачије назначено)***21.1. АКЦИЈСКИ КАПИТАЛ**

Акцијски капитал представља капитал Друштва које је котирано на Београдској берзи. Номинална вредност акција је РСД 500.

Акцијски капитал на дан 31. децембра 2017. и 31. децембра 2016. године састоји се од 163.060.400 акција.

Дивиденда за годину која се завршила 31. децембра 2016. од РСД 24,66 по акцији, односно у укупном износу од РСД 4.021.069 је одобрена од стране Скупштине акционара дана 27. јуна 2017. године и исплаћена 18. августа 2017. године.

22. ДУГОРОЧНА РЕЗЕРВИСАЊА

Промене на дугорочним резервисањима су следеће:

	Обнављање природних ресурса	Заштита животне средине	Накнадна примања запослених	Програм дугорочних подстицаја запослених	Судски спорови	Укупно
Стање на дан 1. јануара 2016. године	9.152.369	687.702	856.168	296.783	714.001	11.707.023
На терет биланса успеха	118.943	243.999	28.337	364.159	95.444	850.882
Повећања и корекција процене резервисања	(9.332)	-	-	-	-	(9.332)
Укинута у току године	(433.086)	(42.517)	(9.116)	-	(24.427)	(509.146)
Актуарски добици признати у осталом укупном резултату	-	-	(14.077)	-	-	(14.077)
Измирење обавеза	(187.593)	(50.531)	(85.915)	-	(104.697)	(428.736)
Остало	1	2	17	-	651	671
Стање на дан 31. децембра 2016. године	8.641.302	838.655	775.414	660.942	680.972	11.597.285
Стање на дан 1. јануара 2017. године						
На терет биланса успеха	606.381	-	1.715	365.922	29.090	1.003.108
Повећања и корекција процене резервисања	765.325	-	-	-	-	765.325
Укинута у току године	-	-	(276.284)	-	(34.298)	(310.582)
Актуарски губици признати у осталом укупном резултату	-	-	27.011	-	-	27.011
Измирење обавеза	(168.127)	(157.493)	(70.714)	-	(72.075)	(468.409)
Остало	(3)	-	(84)	-	(201)	(288)
Стање на дан 31. децембра 2017. године	9.844.878	681.162	457.058	1.026.864	603.487	12.613.450

Анализа резервисања:

	31. децембар 2017	31. децембар 2016
Дугорочна	9.766.303	9.617.973
Краткорочна	2.847.147	1.979.312
	12.613.450	11.597.285

НИС Група**Напомене уз консолидоване финансијске извештаје за годину која се завршила на дан 31. децембра 2017. године***(Сви износи су изражени у РСД 000, осим ако није другачије назначено)***(а) Резервсање за обнављање природних ресурса**

Руководство Групе процењује будуће новчане издатке за обнављање природних ресурса (земљишта) на налазиштима нафте и гаса, на основу претходних искустава на сличним радовима.

(б) Резервсања за заштиту животне средине

У складу са важећом законском регулативом, Група има обавезе по основу заштите животне средине. На дан извештавања Група је извршила резервсање по наведеном основу у износу од РСД 681.162 (31. децембра 2016: РСД 838.655) по основу процене руководства о висини неопходних трошкова чишћења и санације загађених локација Групе.

(в) Програм дугорочних подстицаја запослених

У 2011. години Група је започела процес усаглашавања дугорочног програма подстицаја руководиоца Групе. Након усаглашења готовински подстицаји ће бити базирани на основу реализације постављених кључних индикатора ефикасности ("КПИ") у периоду од три године. На дан 31. децембра 2017. године руководство Групе је извршило процену садашње вредности обавеза везаних за нови трогодишњи подстицај запослених у износу од РСД 1.026.864 (31. децембра 2016. године: РСД 660.942).

(г) Резервсања за судске спорове

На дан 31. децембра 2017. године Група је проценила вероватноћу негативних исхода судских спорова, као и износе потенцијалних губитака. Група је извршила укидање резервсања за судске спорове за које је процењено да неће имати негативан исход спора у износу од РСД 34.272 (укидање резервсања у 2016: РСД 24.427) и додатно резервсање за судске спорове за које је процењен негативан исход спора у износу од РСД 29.067 (2016: РСД 95.444). Процена Групе је да исход судских спорова неће довести до значајнијих губитака преко износа за које је извршено резервсање на дан 31. децембра 2017. године.

(д) Резервсања за накнадна примања запослених

Накнаде запосленима:

	31. децембар 2017	31. децембар 2016
Отпремнине	143.027	106.143
Јубиларне награде	314.031	669.271
	457.058	775.414

Основне актуарске претпоставке које су коришћене:

	31. децембар 2017	31. децембар 2016
Дисконтна стопа	4,65%	7,15%
Будућа повећања зарада	2,0%	2,0%
Просечан будући радни век	15	14,9

НИС Група

Напомене уз консолидоване финансијске извештаје за годину која се завршила на дан 31. децембра 2017. године

(Сви износи су изражени у РСД 000, осим ако није другачије назначено)

	Отпремнине	Јубиларне награде	Укупно
Стање на дан 1. јануара 2016. године	109.132	747.036	856.168
Трошкови директно плаћених накнада	(3.981)	(81.934)	(85.915)
Актуарски добици признати у осталом укупном резултату	(14.077)	-	(14.077)
Укупно приходи признати у укупном резултату	15.052	4.169	19.221
Курсне разлике	17	-	17
Стање на дан 31. децембра 2016. године	106.143	669.271	775.414
Трошкови директно плаћених накнада	(8.042)	(62.672)	(70.714)
Актуарски губици признати у осталом укупном резултату	27.011	-	27.011
Укупно расходи признати у укупном резултату	17.999	(292.568)	(274.569)
Курсне разлике	(84)	-	(84)
Стање на дан 31. децембра 2017. године	143.027	314.031	457.058

Износ признат у консолидованом укупном резултату:

	Година која се завршила 31. децембра	
	2017	2016
Текући трошкови накнада	53.968	62.084
Трошкови камата	52.179	53.611
Добици од промене плана доприноса	(770)	(5.673)
Актуарски добици (јубиларне награде)	106.446	(87.414)
Трошкови прошлих услуга	(486.392)	(3.387)
	(274.569)	19.221

23. ДУГОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ

	31. децембар 2017	31. децембар 2016
Дугорочни кредит - Гаспром Њефт	30.306.970	37.328.836
Банкарски кредити	65.796.475	66.120.490
Обавезе за финансијски лизинг	432.562	343.080
Остале дугорочне обавезе	59.455	46.825
<i>Минус: Текуће доспеће дугорочних финансијских обавеза (напомена 24)</i>	(6.099.584)	(9.542.713)
	90.495.878	94.296.518

Промене на обавезама Групе из финансијских активности приказане су као што следи:

	Дугорочни кредити	Краткорочни кредити (напомена 24)	Финансијски лизинг	Укупно
На дан 1. јануара 2016. године	113.444.171	3.553.120	199.289	117.196.580
Приливи	8.904.811	15.154.463	-	24.059.274
Одливи	(22.064.776)	(6.602.477)	-	(28.667.253)
Немонетарне трансакције	-	-	141.395	141.395
Курсне разлике	3.165.120	84.839	2.396	3.252.355
На дан 31. децембра 2016. године	103.449.326	12.189.945	343.080	115.982.351
На дан 1. јануара 2017. године	103.449.326	12.189.945	343.080	115.982.351
Приливи	36.955.269	-	-	36.955.269
Одливи	(35.994.594)	(12.032.267)	(117.338)	(48.144.199)
Немонетарне трансакције	-	-	220.303	220.303
Курсне разлике	(8.306.556)	(157.678)	(13.483)	(8.477.717)
На дан 31. децембра 2017. године	96.103.445	-	432.562	96.536.007

НИС Група**Напомене уз консолидоване финансијске извештаје за годину која се завршила на дан 31. децембра 2017. године***(Сви износи су изражени у РСД 000, осим ако није другачије назначено)***(а) Дугорочни кредит - Гаспром Њефт**

Дугорочни кредит од Гаспром Њефт-а са стањем на дан 31. децембра 2017. године у износу од РСД 30.306.970 (2016: РСД 37.328.836), са висином текућег доспећа од РСД 5.510.358 (2016: РСД 5.742.898), односи се на кредит добијен на основу обавеза из Уговора о купопродаји акција од 24. децембра 2008. године. Наведени кредит се плаћа у кварталним ратама почевши од децембра 2012. године до 15. маја 2023. године.

(б) Банкарски кредити

	31. децембар 2017	31. децембар 2016
Дугорочни кредити у земљи	43.338.384	27.522.764
Дугорочни кредити у иностранству	22.458.091	38.597.726
	65.796.475	66.120.490
Текуће доспеће дугорочних кредита	(536.801)	(3.773.525)
	65.259.674	62.346.965

Доспеће банкарских кредита:

	31. децембар 2017	31. децембар 2016
Између 1 и 2 године	23.403.612	13.481.072
Између 2 и 5 године	39.342.047	44.609.978
Преко 5 година	2.514.015	4.255.915
	65.259.674	62.346.965

Валутна структура дугорочних обавеза по основу банкарских кредита у земљи и иностранству је следећа:

	31. децембар 2017	31. децембар 2016
УСД	17.934.250	39.607.916
ЕУР	47.551.800	26.126.044
РСД	814	976
ЈПЈ	309.611	385.554
	65.796.475	66.120.490

Група наведене обавезе по кредитима плаћа у складу са уговореном динамиком, односно сходно утврђеним ануитетним плановима. Група је уговорила са повериоцима променљиве каматне стопе. Променљиве каматне стопе су везане за Еурибор и Либор. Руководство очекује да ће Група бити у могућности да све уговорене обавезе по кредитима испуни у складу са утврђеним роковима.

Уговори о кредиту садрже финансијске ковенанте које захтевају да Група одржава однос консолидованог задуживања према консолидованој EBITDA. Руководство верује да је Група усаглашена са наведеним ковенантама на дан 31. децембра 2017. и 31. децембра 2016. године.

(в) Обавезе за финансијски лизинг

Минимална рата финансијског лизинга:

	31. децембар 2017	31. децембар 2016
До годину дана	97.576	72.779
Од 1- 5 година	399.659	326.305
Преко 5 година	611.584	623.996
Будући трошкови финансирања финансијског лизинга	(676.257)	(680.000)
Садашња вредност обавеза по основу финансијског лизинга	432.562	343.080

НИС Група**Напомене уз консолидоване финансијске извештаје за годину која се завршила на дан 31. децембра 2017. године***(Сви износи су изражени у РСД 000, осим ако није другачије назначено)*

	31. децембар 2017	31. децембар 2016
До годину дана (напомена 24)	52.425	26.290
Од 1- 5 година	203.407	124.217
Преко 5 година	176.730	192.573
Садашња вредност обавеза по основу финансијског лизинга	432.562	343.080

24. КРАТКОРОЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ОБАВЕЗЕ

	31. децембар 2017	31. децембар 2016
Краткорочни кредити	-	12.189.945
Краткорочна доспећа дугорочних кредита (напомена 23)	6.047.159	9.516.423
Краткорочна доспећа обавеза по финансијском лизингу (напомена 23)	52.425	26.290
	6.099.584	21.732.658

25. ОБАВЕЗЕ ИЗ ПОСЛОВАЊА

Обавезе из пословања које на дан 31. децембра 2017. године износе РСД 30.100.904 (2016: РСД 24.465.282) укључују обавезе према матичном и зависним правним лицима у иностранству са стањем на дан 31. децембра 2017. године у износу од РСД 11.727.340 (31.децембра 2016: РСД 5.818.200) које се у целини се односе на обавезе према добављачу Гаспром Њефт, Ст Петерсбург, Руска Федерација по основу набавке сирове нафте и услуга.

26. ОСТАЛЕ КРАТКОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ

	31. децембар 2017	31. децембар 2016
Обавезе из специфичних послова	199.075	263.705
Обавезе за неисплаћене бруто зараде	1.116.595	1.073.870
Обавезе за камате	743.499	807.213
Обавезе за дивиденде	3.772.308	3.772.308
Остале обавезе према запосленима	1.583.215	646.704
Резервисања за обнављање природних ресурса	1.419.423	1.385.645
Резервисања за заштиту животне средине	201.836	292.484
Резервисања за судске спорове	241.188	235.112
Остале краткорочне обавезе	120.053	122.414
	9.397.192	8.599.455

27. ОБАВЕЗЕ ЗА ОСТАЛЕ ПОРЕЗЕ, ДОПРИНОСЕ И ДРУГЕ ДАЖБИНЕ

	31. децембар 2017	31. децембар 2016
Обавеза за акцизу	5.258.815	5.395.623
Накнада за робне резерве	527.858	601.357
Обавезе за порез на добит	1.953.078	15.661
Остале обавезе за порезе	1.447.764	1.467.269
	9.187.515	7.479.910

28. ПАСИВНА ВРЕМЕНСКА РАЗГРАНИЧЕЊА

Пасивна временска разграничења на дан 31. децембра 2017. године у износу РСД 4.162.449 (31. децембра 2016: РСД 3.781.043) се највећим делом односе на укалкулисане обавезе за бонусе запосленима у износу РСД 1.982.895 (31. децембра 2016: РСД 1.875.503).

НИС Група**Напомене уз консолидоване финансијске извештаје за годину која се завршила на дан 31. децембра 2017. године***(Сви износи су изражени у РСД 000, осим ако није другачије назначено)***29. ТРОШКОВИ ПРОИЗВОДНИХ УСЛУГА**

	Година која се завршила 31. децембра	
	2017	2016
Производне услуге	2.198.742	2.812.406
Транспортне услуге	3.723.605	3.444.162
Услуге одржавања	3.426.803	4.070.590
Закупнине	1.666.379	1.971.522
Трошкови сајмова	508	7.196
Реклама и пропаганда	897.000	917.554
Трошкови истраживања	624.857	1.247.296
Остале услуге	1.380.209	1.320.674
	13.918.103	15.791.400

30. НЕМАТЕРИЈАЛНИ ТРОШКОВИ

	Година која се завршила 31. децембра	
	2017	2016
Непроизводне услуге	8.466.351	8.231.868
Репрезентација	118.253	79.456
Премије осигурања	555.345	387.625
Трошкови платног промета	360.491	289.472
Трошкови пореза	1.247.685	1.206.296
Накнада за експлоатацију сирове нафте и гаса	1.202.368	1.014.164
Остали непроизводни трошкови	1.936.963	2.073.738
	13.887.456	13.282.619

Трошкови непроизводних услуга за годину која се завршила 31. децембра 2017. у износу од РСД 8.466.351 (2016: РСД 8.231.868), се највећим делом у износу од РСД 6.287.395 односе на трошкове услужних организација, трошкове консултантских услуга у износу од РСД 442.482, трошкове обезбеђења у износу од РСД 513.076 и трошкове пројектовања у износу од РСД 433.978.

31. ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ

	Година која се завршила 31. децембра	
	2017	2016
Финансијски приходи – повезана правна лица		
- курсне разлике	2.701.657	879.932
Приходи од камата	726.378	550.034
Приходи по основу дисконта потраживања	379.211	489.981
Позитивне курсне разлике	8.986.384	1.358.257
Остали финансијски приходи	161.659	3.558
	12.955.289	3.281.762

НИС Група**Напомене уз консолидоване финансијске извештаје за годину која се завршила на дан 31. децембра 2017. године***(Сви износи су изражени у РСД 000, осим ако није другачије назначено)***32. ФИНАНСИЈСКИ РАСХОДИ**

	Година која се завршила 31. децембра	
	2017	2016
Финансијски расходи – повезана правна лица		
- курсне разлике	2.636.982	1.327.780
- остали финансијски расходи	632.427	760.956
Расходи камата	2.414.743	2.677.708
Дисконт дугорочних обавеза	138.488	118.943
Дисконт дугорочних потраживања	-	296.429
Негативне курсне разлике	2.271.579	3.899.042
Остали финансијски расходи	27.593	9.818
	8.121.812	9.090.676

33. ПРИХОДИ ОД УСКЛАЂИВАЊА ВРЕДНОСТИ ОСТАЛЕ ИМОВИНЕ КОЈА СЕ ИСКАЗУЈЕ ПО ФЕР ВРЕДНОСТИ КРОЗ БИЛАНС УСПЕХА

	Година која се завршила 31. децембра	
	2017	2016
Укидање обезвређења дугорочних финансијских пласмана	541	788
Приходи по основу вредновања:		
- специфичних и потраживања по основу продаје (напомена 6)	234.586	4.436.553
- осталих потраживања (напомена 6)	74.260	2.086.767
	309.387	6.524.108

34. ОСТАЛИ ПРИХОДИ

	Година која се завршила 31. децембра	
	2017	2016
Добици од продаје нематеријалне имовине, некретнина, постројења и опреме	103.309	379.232
Добици од продаје материјала	43.423	59.794
Вишкови по основу пописа	468.984	420.439
Приходи од смањења обавеза	39.130	104.158
Укидање дугорочних резервисања	310.582	504.682
<i>Приходи од усклађивања вредности:</i>		
- инвестиционих некретнина (напомена 9)	16.869	79.957
- залиха	896	12.505
- некретнина, постројења, опреме и остале имовине	1.939	8.807
Затезне камате	142.323	125.672
Остали приходи	86.480	302.152
	1.213.935	1.997.398

НИС Група**Напомене уз консолидоване финансијске извештаје за годину која се завршила на дан 31. децембра 2017. године***(Сви износи су изражени у РСД 000, осим ако није другачије назначено)***35. ОСТАЛИ РАСХОДИ**

	Година која се завршила 31. децембра	
	2017	2016
Губици од продаје нематеријалне имовине, некретнина, постројења и опреме	223.329	310.543
Мањкови	584.272	605.785
Отпис потраживања	28.767	58.330
Отпис залиха	197.538	85.325
<i>Расходи по основу усклађивања вредности:</i>		
- нематеријалних улагања (напомена 8)	27.889	-
- некретнина, постројења и опреме (напомена 9)	265.146	42.867
- залиха	8.431	54.051
- остале имовине	6.974	7.837
- инвестиционих некретнина (напомена 9)	43.396	-
Остали непоменути расходи	352.116	660.996
	1.737.858	1.825.734

36. ПОРЕЗ НА ДОБИТАК

Компоненте пореза на добит:

	Година која се завршила 31. децембра	
	2017	2016
Текући порез на добит	5.640.826	2.132.078
Одложени порез (напомена 12)		
Настанак и укидање привремених разлика	1.615.639	496.135
	7.256.465	2.628.213

Порез на добит Групе пре опорезивања се разликује од теоријског износа који би настао применом просечне пондерисане пореске стопе на резултат Групе, као што је приказано:

	Година која се завршила 31. децембра	
	2017	2016
Добит пре опорезивања	34.219.116	17.641.639
Порез обрачунат по прописаној пореској стопи земље у којој је настао профит	5.358.430	2.646.246
<i>Ефекат опорезивања на:</i>		
Приходи који су изузети из опорезивања	(323.153)	(21.019)
Расходи који се не признају за пореске сврхе		
- Порез на добит у Анголи	2.177.957	250.449
- остали расходи који се не признају	253.836	241.564
Порески губици за које нису била призната одложена пореска средства	(66.021)	(434.051)
Остало	(144.584)	(30.736)
	7.256.465	2.652.453
Корекција пореза на добит за претходни период	-	(24.240)
	7.256.465	2.628.213
Ефективна стопа пореза на добит	21,21%	14,90%

Примењена просечна стопа пореза на добит је 21,21% (2016: 14,90%). Раст стопе је последица промене у профитабилности друштава која чине Групу и услед Глобалног споразума са Министарством финансија и Пореском управом Републике Анголе који је закључен у јуну 2017. године и на основу којег се Група обавезала да плати потенцијалне пореске обавезе за фискални период од 2002. до 2016. године.

НИС Група**Напомене уз консолидоване финансијске извештаје за годину која се завршила на дан 31. децембра 2017. године***(Сви износи су изражени у РСД 000, осим ако није другачије назначено)***37. ОПЕРАТИВНИ ЛИЗИНГ**

Минимална рата лизинга по основу нераскидивих оперативних закупа од стране закуподавца:

	31. децембар 2017	31. децембар 2016
До годину дана	278.871	256.812
Од 1- 5 година	417.942	349.136
Преко пет година	149.922	138.121
	846.735	744.069

Минимална рата лизинга по основу нераскидивих оперативних закупа од стране закупца:

	31. децембар 2017	31. децембар 2016
До годину дана	1.024.584	1.372.745
Од 1- 5 година	3.698.384	672.147
Преко пет година	951.109	213.137
	5.674.077	2.258.029

Најзначајнији део трошкова закупа Групе односи се на опрему за производњу нафте и гаса и бензинске станице.

38. ПОТЕНЦИЈАЛНЕ И ПРЕУЗЕТЕ ОБАВЕЗЕ*Капиталне обавезе*

На дан 31. децембра 2017. године Група има закључене уговоре о набавци накретнина, постројења и опреме у износу од РСД 11.347.097 (31. децембар 2016. године: РСД 5.324.487) и радове бушења и истраживања у износу од 58,17 милиона УСД (31. децембар 2016. године: 40,17 милиона УСД).

Заштита животне средине

Руководство Групе је проценило и извршило резервисање за заштиту животне средине на дан извештаја у износу од РСД 681.162 (31. децембар 2016.: РСД 838.655) на основу интерне процене о усаглашености Групе са законском регулативом Републике Србије.

Руководство Групе сматра да, на основу важеће законске регулативе трошкови повезани са питањима заштите животне средине нису значајно виши у односу на резервисани износ. Међутим, могуће је да ће наведени трошкови значајно расти у будућем периоду у случају да законска регулатива постане рестриктивнија.

Порески ризици

Порески закони Републике Србије се често различито тумаче и предмет су честих измена. Тумачење пореских закона од стране пореских власти у односу на трансакције и активности Групе могу се разликовати од тумачења руководства. Као резултат изнетог, трансакције могу бити оспорене од стране пореских власти и Групи може бити одређен додатни износ пореза, казни и камата. Период застарелости пореске обавезе је пет година. Пореске власти имају права да одреде плаћање неизмирених обавеза у року од пет година од када је обавеза настала. Руководство је проценило на дан 31. децембра 2017. године да је Група измирила све пореске обавезе према држави.

Није било других значајних потенцијалних обавеза Групе.

НИС Група**Напомене уз консолидоване финансијске извештаје за годину која се завршила на дан 31. децембра 2017. године***(Сви износи су изражени у РСД 000, осим ако није другачије назначено)***39. ДРУШТВА ГРУПЕ**

На дан 31. децембра 2017. и 2016. године консолидовани финансијски извештаји обухватају извештаје матичног друштва и следећих зависних друштава у земљи и иностранству:

Друштво	Држава	Врста пословања	Учешће %	
			31. децембар 2017	31. децембар 2016
	Босна и Херцеговина	Промет	100	100
НИС Петрол д.о.о., Бања Лука	Херцеговина	Промет	100	100
НИС Петрол е.о.о.д., Софија	Бугарска	Промет	100	100
NIS Petrol SRL, Букурешт,	Румунија	Промет	100	100
Ранпон naftagas Kft, Будимпешта	Мађарска	Електрична енергија	100	100
НИС Оверсис, Ст Петерсбург	Русија	Остало	100	100
Нафтагас-Нафтни сервис д.о.о., Нови Сад	Србија	Истраживање и производња	100	100
НТЦ НИС-Нафтагас д.о.о., Нови Сад	Србија	Истраживање и производња	100	100
Нафтагас-Технички сервис д.о.о., Зрењанин	Србија	Истраживање и производња	100	100
Нафтагас-Транспорт д.о.о., Нови Сад	Србија	Транспорт	100	100
О Зоне а.д., Београд	Србија	Остало	100	100
	Босна и Херцеговина	Промет	100	100
Г Петрол д.о.о. Сарајево	Херцеговина	Промет	100	100
Јадран - Нафтагас д.о.о.	Босна и Херцеговина	Истраживање и производња	66	66
Бања Лука	Херцеговина	Истраживање и производња	66	66
Светлост Бујановац	Србија	Промет	51	51

Учешће гласачких права матичне компаније у зависним лицима је једнако учешћу у капиталу у истим.

40. ТРАНСАКЦИЈЕ СА ПОВЕЗАНИМ ПРАВНИМ ЛИЦИМА

Већински власник Друштва је Гаспром Њефт, Ст Петерсбург, Руска Федерација у чијем власништву се налази 56,15% акција Друштва. Други акционар по броју акција је Република Србија са 29,87% акција Друштва док се са преосталим делом од 13,98%, у власништву мањинских акционара, тргује на Београдској берзи. Крајњи власник Групе је Гаспром, Руска Федерација.

Група је у 2017. години и у истом периоду претходне године ступала у пословне односе са својим повезаним правним лицима. Најзначајније трансакције са повезаним правним лицима у наведним периодима настале су по основу набавке/испоруке сирове нафте, нафтних производа и електричне енергије.

НИС Група

Напомене уз консолидоване финансијске извештаје за годину која се завршила на дан 31. децембра 2017. године

(Сви износи су изражени у РСД 000, осим ако није другачије назначено)

На дан 31. децембра 2017. године и 31. децембра 2016. године стање средстава и обавеза по основу трансакција са повезаним правним лицима је следеће:

	Заједничка улагања	Матично друштво	Лица под заједничком контролом и придружени ентитети
На дан 31. децембар 2017.			
Инвестиције у заједничка улагања	2.047.021	-	-
Потраживања по основу продаје	-	-	2.471.779
Остала потраживања	269.242	-	-
Дати аванси	-	-	2.754
Дугорочне обавезе	-	(24.796.612)	-
Краткорочне финансијске обавезе	-	(5.510.358)	-
Примљени аванси	-	-	(74.404)
Обавезе из пословања	-	(11.727.340)	(2.300.308)
	2.316.263	(42.034.310)	99.821
На дан 31. децембар 2016.			
Инвестиције у заједничка улагања	2.047.021	-	-
Потраживања по основу продаје	-	-	1.047.541
Остала потраживања	220.243	-	-
Дугорочне обавезе	-	(31.585.938)	-
Краткорочне финансијске обавезе	-	(5.742.898)	-
Примљени аванси	-	-	(23.091)
Обавезе из пословања	-	(5.818.200)	(1.079.842)
	2.267.264	(43.147.036)	(55.392)

У годинама које су се завршиле дана 31. децембра 2017. и 2016. године настале су следеће трансакције са повезаним правним лицима:

	Заједничка улагања	Матично друштво	Лица под заједничком контролом и придружени ентитети
Година која се завршила дана 31. децембра 2017. године			
Приходи од продаје	-	-	32.561.306
Остали пословни приходи	-	-	2.377
Набавна вредност продате робе	-	-	(10.312.815)
Трошкови материјала	-	(31.926.861)	-
Трошкови производних услуга	-	-	(197.261)
Непроизводни трошкови	-	(3.000)	(116.320)
Финансијски расходи	-	(632.427)	-
Остали приходи	-	83.321	-
Остали расходи	-	(69.543)	(253)
	-	(32.548.510)	21.937.034
Година која се завршила дана 31. децембра 2016. године			
Приходи од продаје	-	-	23.025.017
Набавна вредност продате робе	-	-	(8.473.522)
Трошкови материјала	-	(36.864.735)	-
Трошкови производних услуга	-	-	(113.594)
Непроизводни трошкови	-	(10)	(141.857)
Финансијски расходи	-	(2.088.736)	-
Финансијски приходи	-	760.956	-
Остали приходи	-	133.073	-
Остали расходи	-	(148.657)	(260)
	-	(38.208.109)	14.295.784

НИС Група**Напомене уз консолидоване финансијске извештаје за годину која се завршила на дан 31. децембра 2017. године***(Сви износи су изражени у РСД 000, осим ако није другачије назначено)**Најзначајније трансакције и салда са државом и друштвима у државном власништву:*

	Лица под заједничком контролом и придружени ентитети	Остали
На дан 31. децембра 2017. године		
<i>Потраживања – пре исправке вредности</i>		
• ХИП Петрохемија	1.446.685	-
• Србијагас	-	109.748
• Република Србија	-	3.740.763
• Остале компаније у државном власништву	-	4.936.110
<i>Обавезе</i>		
• ХИП Петрохемија	(1.252.736)	-
• Србијагас	-	(77.059)
<i>Остале краткорочне обавезе</i>		
• ХИП Петрохемија	(13.646)	-
	180.303	8.709.562
На дан 31. децембра 2016. године		
<i>Потраживања – пре исправке вредности</i>		
• ХИП Петрохемија	-	10.349.446
• Србијагас	-	34.142
• Република Србија	-	21.764.308
• Остале компаније у државном власништву	-	3.621.268
<i>Обавезе</i>		
• ХИП Петрохемија	-	(675.393)
• Србијагас	-	(141.195)
<i>Остале краткорочне обавезе</i>		
• ХИП Петрохемија	-	(1.567)
	-	34.951.009
Година која се завршила дана 31. децембра 2017. године		
<i>Пословни Приходи</i>		
• ХИП Петрохемија	21.947.228	-
• Србијагас	-	782.306
<i>Пословни Расходи</i>		
• ХИП Петрохемија	(195.139)	-
• Србијагас	-	(926.488)
	21.752.089	(144.182)
Година која се завршила дана 31. децембра 2016. године		
<i>Пословни Приходи</i>		
• ХИП Петрохемија	-	13.847.087
• Србијагас	-	1.284.610
<i>Пословни Расходи</i>		
• ХИП Петрохемија	-	(195.479)
• Србијагас	-	(1.123.794)
	-	13.812.424

Трансакције са друштвима у државном власништву најзначајнијим делом се односе на продају нафтних производа на бази цена и услова који се примењују и према трећим лицима.

Накнаде кључном руководству

На дан 31. децембра 2017. и 2016. године Група је признала РСД 1.029.116 и РСД 864.392, респективно, као компензације кључног руководства (Генерални директор, чланови Одбора Директора, Одбор Скупштине акционара, Саветодавни одбор и Секретар Друштва). Кључне накнаде укључују зараде, бонусе и друге доприносе.

НИС Група
Контакт информације

Седиште Групе је:

Улица Народног фронта 12,
Нови Сад, Република Србија
21000

Телефон: (+ 381 21) 481 1111

е-mail: office@nis.eu

www.nis.eu

Односи са инвеститорима

е-mail: investor.relations@nis.eu